

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

28 Mart 2013 Perşembe

ADALET KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

28 Mart 2013 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/748)

1:44

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:19
Geneli Üzerinde Görüşmek	1:44
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	1:2
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	2
Sadullah ERGİN (Adalet Bakanı) (Hatay)	2:7, 10
Rıza TÜRMEN (İzmir)	7:10, 14, 15
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	10
Celal ADAN (İstanbul)	10:11
Ali İhsan KÖKTÜRK (Zonguldak)	11:15
Dr. Şener DALYAN (Adalet Bak İnsan Hakları Daire Bşk)	13
Turgut DİBEK (Kırklareli)	16:18
İKİNCİ OTURUM	20:44
Av. Turgut KAZAN (Basın Konseyi Temsilcisi)	20:22, 25
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	22:25, 44
Ali ÖZGÜNDÜZ (İstanbul)	25:26
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	26:35, 44
Murat BOZLAK (Adana)	27, 36:38
Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)	33
Mehmet ERDOĞAN (Muğla)	35
Talay ŞENOL (Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı)	35:36
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	38:42
Ömer Süha ALDAN (Muğla)	42:43
Turgut DİBEK (Kırklareli)	44
Bülent TURAN (İstanbul)	44
Harun TÜFEKÇİ (Konya)	44

Açılma Saati: 10.35
Kapanma Saati: 17.16

28 Mart 2013 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.35

BAŞKAN : Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP : Harun TÜFEKÇİ (Konya)

0

BAŞKAN – Yüksek Komisyonu, yürütme organımızın değerli temsilcisini, değerli katılımcılarımızı ve davetileri saygıyla selamlayarak, gerçekleşen toplantı yeter sayısı temelinde Komisyonumuzun bugünkü toplantısını açıyorum, çalışmalarını başlatıyorum.

Arkadaşlarımızın çalışmalarının, Komisyonumuzun kurumsal çalışmalarının hukuk dünyamıza katkı sağlamasını temenni ederek yürütme organının yani tasarı sahibinin gerekçelerini, sözlü açıklamalarını dinlemek üzere söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika Bakanım.

Buyurun Ali Rızacığım.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Komisyona katılan arkadaşlarımızın hangi kurumlardan olduğunu belirtmeniz lazım. Özellikle daha önce de size talepte bulunduk, bu kanun tasarısıyla ilgili kurum ve kuruluşların, üniversitelerin, hocaların komisyona çağırılması konusunda sizlerden talepte bulunduk. Bu Komisyonunda sadece Adalet Bakanlığının bürokratlarıyla, elemanlarıyla biz kendi kendimizi...

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Ali Rızacığım, o konuyu açıklayayım, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Komisyonumuz gündem düzenleme sırasında, ceza hukuku alanında Adem Hoca'yı, İzzet Hoca'yı ve Cumhur Hoca'yı çağırırdı.

Adem Hoca katılacaktı, bu sabah engel çıkmış katılmıyor. Cumhur Hoca ve İzzet Hoca'nın şu anda dersleri var ve biraz sonra katılacaklar Ali Rızacığım. Özellikle teknik maddelerde katılacaklar. Komisyon o konuda özel hassasiyette çünkü akademik temelde de bilgi temelinde de bu müzakerelerin yürütülmesi lazım. Bu bağlamda Ali Rıza Bey'e teşekkür ediyorum ve şu anda katılanları, kurumlardan katılanları da paylaşalım arkadaşlarımızla.

Okutuyorum:

– Taylan Şenol Türkiye Barolar Birliği, Ekim Ergün Türkiye Barolar Birliği, Altan Alkan Adalet Bakanlığı, Şener Dalyan Adalet Bakanlığı, Turgut Kazan Basın Konseyi, Levent Ünsal Yargıtay, Setenay Aydın Ünal Millî Savunma Bakanlığı, Metin Ulukanlıgil Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, Necati Meran Yargıtay, Yüksel Hız Adalet Bakanlığı, Yavuz Yılmaz Adalet Bakanlığı, Cevdet Türkoğlu İçişleri Bakanlığı, Mehmet Şahin Adalet Bakanlığı, Gürhan Haskırış Adalet Bakanlığı, Harun Karadağ Adalet Bakanlığı, Ekrem Çetintürk Adalet Bakanlığı, Kenan Özdemir Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, Taylan Ertem Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, Saim Koçak Maliye Bakanlığı.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Danıştayın...

BAŞKAN – Mustafa Bey.

Peki, tamamlanınca devam ederiz.

Buyurun Sayın Bakanım.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkanım, usulle ilgili lütfen...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkanım, şimdi, arkadaşımız, katılan konuklarımızı okudular. Şimdi, dikkat ederseniz, katılan konuklarımızın kahir ekseriyeti Adalet Bakanlığından bürokrat arkadaşlarımız. Bu tasarı zaten Adalet Bakanlığının tasarısı yani o arkadaşlarımız tarafından hazırlanan tasarı. Komisyonunda bulunan çoğunluk da Adalet ve Kalkınma Partisinden oluşan arkadaşlarımız yani yürütme organının mensup olduğu parti mensubu arkadaşlarımız. Şimdi, ben, sizin takdirleriniz burada,

arkadaşlarımızın takdirlerini sunuyorum, işte liste okundu. Allah aşkına böylesine önemli bir konunun, toplumda çok büyük beklentiler yaratılan, bu kadar ciddi bir algı oluşturulan bir konunun bu kadar kişilerden ilgisiz ve habersiz mi tartışılması gerekir? Yani ben bilmiyorum, başka üniversitede hocalar yok mu ya da başka kurumlar yok mu bunlarla ilgili? Bilmiyorum yani burada gördüğüm kadarıyla bir Basın Konseyinden, bir Barolar Birliğinden arkadaşımız var yani Yargıtayın terörle mücadele, Dokuzuncu Ceza Dairesinden arkadaşların olup olmadığını da bilmiyorum.

Yani bu konuda uyarıma rağmen sizi ve şimdi bugün burada yok şu hocanın işi vardı gelmedi, bunun dersi vardı çıkmadı dediğiniz zaman biz bunu inandırıcı bulmuyoruz Sayın Başkanım. Biz bunu çok önce söyledik ve kasıtlı, bilinçli olarak bu Komisyona onların getirilmediğini düşünüyoruz. Bunu daha önceki kanun tasarısında da gördük. Biz istiyoruz ki, böylesine önemli bir konu burada, herkes görüşlerini özgürce ifade etsin. Madem -kanunun adı da ifade özgürlüğü bağlamında birtakım kanunlarda değişiklik yapmak gerekiyor. Biz, tasarımı yanlış gördüğümüz yönden eleştirelim, o noktada da Adalet Bakanlığı, bürokrat arkadaşlarımız ve yürütme organı doğruları bize anlatsın, buradan doğru sonuç elde edelim ama bir şeyi yapmış olmak için yapacaksa bunun hiç kıymetiharbiyesi olmadığını düşünüyorum ve bu görüşmelere yani belli bir noktadan sonra iki hocanın katılması da çok anlamlı değil yani. Bunun ben düzeltilmesi gerektiğini düşünüyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir açıklama zarureti hissediyorum. Komisyon Başkanı olarak müzakere sürecini etkili ve katılımcı yöntemle yürütmek konusundaki hassasiyetimi teslim etmeniz lazım. Bir, bununla ilgili tüm kurumlarla ilk gündem sırasında da alt komisyon döneminde de şu andaki gündemi tespit sırasında da sadece resmî çağrı değil ayrıca telefonla iletişim kurarak sağlanmıştı prosedür. Ve zaten bunlar ayrıca iletişim organlarına, basına da bildiriliyor, iletişim organları aracılığıyla da duyuruluyor. İzzet Hoca sabahleyin beni telefonla aradı “Sanıyorum bir saate katılırım.” dedi, kendi ifadeleri. Bir komisyon toplantıyı belirledi, toplantıyı belirlemeden evvel gününüz müsait mi değil mi testini de yaptı. Bunun dışında keşke gelseler, ben zevk duyarım, haz duyarım ama gelip gelmemeleri tabii kendi özgürlük alanları ve gelecekle ilgili ifadeleri. Kulağımla beynime gelen mesajı da sizlerle paylaşıyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Usul tartışması açmadım, usul tartışması değil.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Kısa bir sözüm var efendim.

Buyurun, Dilek Hanım buyursunlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Siz açıklamanızı yaptınız Sayın Başkanım da alt komisyon çalışmalarında da aynı şeyle karşı karşıya kaldık biz. Biz, alt komisyon çalışması sırasında da hiçbir akademisyenin bu konudaki görüşlerini duyamadık. Haricen duyduğumuz şeyler, hocaların belli konularda bunlara muhalafetleri olduğu, bu nedenle komisyondan çekilmek istedikleri, daha sonra yeniden geri geldikleri yönünde. Bu nedenle bizim kafamızda soru işaretleri oluştu. Biz hiçbir akademisyenin görüşünü duyamadık, sadece yazılı olarak aldıklarımız var. Ayrıca daha önce de yaşadığımız bir olay var biliyorsunuz, ana dilde savunma diye geçen tasarı görüşmeleri sırasında da hocalar burada olduğu hâlde, karşı olduklarını söyledikleri için “O zaman siz gidebilirsiniz.” dediğini biz haricen duyduk. Onun için kafamızda soru işaretleri var yani bu konuda bizim hassasiyetimizi de biliyorsunuz. Sadece üç kişi de değil bu konuda görüş bildirebilecekler, daha çok sayıda insan gelebilirdi. Bu konuda komisyonun başkanlık makamının çalışmalarının ve çağrılarının yeterli olmadığını düşünüyorum. Gerekirse ara verelim hocaların gelmesi sağlansın efendim, çünkü hiçbir akademisyenin görüşünü duymadık biz şimdiye kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Komisyon üyelerimiz hukuk alanında ihtisas sahibidir, bilim adamlarının katılması bir takviyedir, bir zenginliktir ama her bir komisyon üyesini kendi alanında yetkin görüyorum. Herkesi çağırdım ve kısa zaman sonra da iştirak edecekler zaten.

Buyurun Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli katılımcılar, değerli basın mensupları; bugün, huzurlarınızda bulunan İnsan Hakları Ve İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Tasarımla ilgili söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli üyeler, bildiğiniz gibi şu an 47 üyesi olan Avrupa Konseyi 1949 yılında on Avrupa devleti tarafından kurulmuştur. Türkiye, aynı yıl statüye taraf olarak Avrupa Konseyinin kurucu üyeleri arasına katılmıştır. Avrupa Konseyi tarafından ilk olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kabul edilmiş ve etkin bir denetim mekanizması olan Avrupa İnsan Hakları Divanının ilk yargıçlarını seçerek çalışmaya başlamıştır. Türkiye, bu sözleşmenin hazırlanma ve kabul aşamasında yer almış ve 1954 yılında sözleşmeyi onaylayarak taraf olmuştur. Sözleşme sürekli yenilenmiş ve geliştirilmiştir. Sözleşmeye 1998 yılında eklenen 11 numaralı ek protokol ile yapılan temel değişiklik sonucu, denetim sistemi baştan aşağıya değiştirilmiş, komisyon ve mahkeme ayrımı kaldırılarak daimi çalışan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kurulmuştur. Yine, 11 numaralı ek protokolle seçimlik olan bireysel başvuru hakkı zorunlu hâle getirilmiştir.

Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuru hakkını kabul ettiği 1987'den ve özellikle 1998'de 11 no.lu ek protokolün getirdiği değişiklikten itibaren, aleyhine en fazla sayıda başvuru yapılan ülkeler arasında, bugün son geldiğimiz noktada, Rusya'dan sonra maalesef ikinci ülke durumundadır. Ayrıca, 47 Avrupa Konseyi ülkesi arasında hakkında en çok ihlal kararı verilen ülke Türkiye'dir.

Sayın Başkan, komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizin bildiği gibi bu tablonun değiştirilmesi konusundaki kararlılığımızın bir sonucu olarak son dönemde konuyu sistematik olarak ele alan kapsamlı çalışmalar yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Bu bağlamda öncelikle 26 Ağustos 2011 tarihli ve 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önündeki savunmaların ve kararların icrası sürecinin tek elden yürütülmesi amacıyla Adalet Bakanlığı bünyesinde İnsan Hakları Daire Başkanlığı kurulmuştur. Verilen ihlal kararlarının önemli bir kısmını teşkil eden uzun yargılama sorununun çözümü için de son yıllarda ülkemizde ciddi çalışmalar yapılmıştır. Bu bağlamda, son iki yıl içinde üç ayrı yargıyı hızlandırma paketi yasalaştırılmış ve yürürlüğe girmiştir.

Son olarak, sizlerin de katkısıyla 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde yapılmış bazı başvuruların tazminat ödenmek suretiyle çözümüne dair kanun yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda oluşturulan İnsan Hakları Tazminat Komisyonu üyeleri atanarak görevlerine başlamıştır. İnsan Hakları Tazminat Komisyonunun çalışmaları ile AİHM önünde derdest bulunan yaklaşık 4 bin dosyanın gündemden düşürülmesi beklenmektedir. 20 Şubat 2013 tarihi itibarıyla başlayan başvurular, bugün itibarıyla 680 dosya sayısına ulaşmıştır, bu ciddi bir rakamdır, altı aylık sürenin bir aylık süreci geçmiştir ve 680 müracaat yapılmıştır. Bu da çıkartılan yasanın fonksiyonel olacağına en güzel örnektir.

Memnuniyetle belirtmek isterim ki ülkemizde son dönemde kaydedilen yargı alanındaki gelişmeler Avrupa'da da olumlu karşılanmakta ve olumlu yankı bulmaktadır. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 5-7 Mart 2013 tarihinde, bu ay içerisinde yapılan insan hakları gündemli toplantısında hem ülkemizde yargılamaların makul sürede sonuçlandırılması bağlamında son on yılda yapılan çalışmalar hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Ümmühan Kaplan başvurusu üzerine verdiği 20 Mart 2012 tarihli pilot kararda belirtilen etkin bir iç hukuk yolu olarak oluşturulan İnsan Hakları Tazminat Komisyonu tüm delegeler tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. Artık, Avrupa Komisyonu Bakanlar Komitesi, uzun yargılama nedeniyle geliştirilmiş usulde denetlemekte olduğu ülkemiz hakkındaki 277 kararı standart usul altında incelemeye başlamıştır. Bunun anlamı şudur: Türkiye'de yargılamaların uzun sürmesine neden olan yapısal ve sistematik sorunlara ilişkin gerekli önlemlerin Hükümet tarafından alındığının kabulü anlamındadır bu komitenin yaptığı değişiklik.

Bildiğiniz gibi Bakanlığımızca 15-17 Kasım 2011 tarihlerinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye Kararları, Sorunları ve Çözüm Önerileri adlı yüksek düzeyli bir konferans ve çalıştay düzenlenmiştir. Çalıştaya AİHM ve Avrupa Konseyinde çalışan uzmanların yanı sıra başta yüksek mahkeme hâkimleri olmak üzere ilgili kamu kurumlarının temsilcileri katılmıştır. Çalıştayda, AİHM'in ülkemiz aleyhine verdiği tüm ihlal kararları oluşturulan altı ayrı çalışma grubu tarafından bütün boyutlarıyla masaya yatırılmış ve ihlallere neden olan insan hakları sorunları ve bu sorunların çözüm yolları katılımcı bir yöntemle tespit edilmiştir. Çalıştaydaki analizler sonucunda, AİHM'in Türkiye aleyhine verdiği ihlal kararlarına yol açan nedenleri ortadan kaldırmak amacıyla beş yıllık dönemi kapsayan, amaçlar, hedefler ve sorumlu kurumların da belirlendiği insan hakları ihlallerinin önlenmesine ilişkin eylem planı taslağı hazırlanmış ve ilgili kurumlarla ayrı ayrı toplantılar yapılarak görüşler alınmıştır. Eylem planı şu an itibarıyla hazır olup Bakanlar Kurulunda görüşüldükten sonra kamuoyuyla paylaşılacaktır.

İnsan hakları standartlarının güçlendirilmesi amacıyla AİHM ihlal kararlarına yol açan mevzuat hükümlerinde değişiklik öngören, görüşülmekte olan bu tasarı da çalıştay bildirimleri esas alınmak suretiyle hazırlanmış bir tasarıdır. Yaklaşık bir yıldır Hükümetimizin gündeminde bulunan tasarıyla özgürlük ve güvenlik hakkının iyileştirilmesi, ifade ve medya özgürlüğünün geliştirilmesi, adli yardım sisteminde iyileştirmeler yapılarak adalete erişimin kolaylaştırılması başta olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ihlal kararlarına konu olan 7 kanunda ve toplamda 20 maddede değişiklik öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tasarı ile özgürlük ve güvenlik hakkına ilişkin mevcut durumun iyileştirilmesi amacıyla şu hususlarda düzenleme öngörülmektedir: AİHM'in konuya ilişkin kararları dikkate alınmak suretiyle Ceza Muhakemesi Yasası'nın 105'inci maddesi değiştirilerek duruşma dışında yapılan tahliye talepleri hakkında mahkeme veya hâkim tarafından savcılık mütalaa alınmaksızın karar verilmesi öngörülerek silahların eşitliği ilkesine uyum sağlamaya çalışılmıştır. Yine, Ceza Muhakemesi Yasamızın 108'inci maddesinde değişiklik öngörülerek soruşturma aşamasında tutukluluğun incelenmesi işleminin şüpheli ya da müdafinin dinlenmesi suretiyle yapılması da getirilen düzenlemeler arasındadır. Hâkim veya mahkeme kararına itirazı düzenleyen Ceza Muhakemesi Yasamızın 270'inci maddesine bir fıkra eklenerek Ceza Muhakemesi Yasası'nın 101 ve 105'inci maddeleri uyarınca yapılan itirazlarda cumhuriyet savcısından alınacak mütalaa'nın başvurana veya müdafie tebliğ edilmesi zorunlu hâle getirilmektedir. Ceza Muhakemesi Yasamızın Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat başlıklı 141'inci maddesine bir bent eklenerek yakalama veya tutuklama işlemine karşı kanunda öngörülen itiraz hakkından yararlanamayanlar için tazminat imkânı getirilmektedir. Yine, Ceza Muhakemesi Yasamızın 144'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılarak gözaltı ve tutuklulukta geçirilen sürelerin başka bir mahkûmiyetinden indirilenlerin de 141'inci madde kapsamında tazminat hakkından yararlanması düzenlenmektedir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ülkemiz aleyhine verilen ihlal kararlarının önemli bir kısmını da ifade özgürlüğünü düzenleyen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesi oluşturmaktadır. İfade özgürlüğü, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde korunan en temel haklardan birisidir. Toplumun ürettiği ortak iyiyi açık bir saldırı, toplumsal güvenliğe yakın ve somut bir tehlike oluşturmadığı sürece her fikre, her inanışa, her düşünceye en geniş ifade zemini sağlanmalıdır. Demokrasi fikrinin, ifade özgürlüğü talebinin olabildiğince dar, güvenlik ihtiyaçlarının ise belirsiz bir genişlikte ele alınmasına asla tahammülü yoktur. Temel hak ve hürriyetler özü itibarıyla bireyin dokunulmaz, alusul el atılmaz, atılmaz güvenli bir alan inşa etme arzusuna dayanır. Ulusal güvenlik kaygılarıyla bireysel güvenlik taleplerine sırt çeviren toplumlar, bireyle devlet arasındaki gerilimi tırmandırarak sonuçta ulusal güvenliği sağlayacak bir sosyal destek ve siyasal meşruiyetten yoksun kalabilirler. Türkiye'nin, ağırlıklı olarak geçmişin yasal ve yapısal sorunlarından kaynaklanan ifade özgürlüğü alanındaki olumsuz görünümü elbette üzüntü vericidir. Ancak, ifade özgürlüğü alanında Türkiye'de son yıllarda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu bağlamda Basın Yasamız yenilenmiş, radyo ve televizyonların dili özgürleştirilmiş, Türk Ceza Yasası'nın yoğun eleştirilere konu olan 301'inci maddesi başta olmak üzere ifade özgürlüğü önünde engel oluşturduğu söylenen pek çok hüküm gözden geçirilmiştir.

Son olarak, kısa bir süre önce kabul edilen üçüncü yargı paketiyle basın yoluyla sansür ve sair düşünce açıklama suretiyle işlenen suçlarda dava ve cezaların ertelenmesi imkânı getirilmiş, eleştiri konusu olan adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs ve soruşturmanın gizliliğini ihlal gibi basın mensuplarını yakından ilgilendiren suçlar da yeniden ele alınarak unsurları belirgin hâle getirilmiştir. İleriye dönük olarak yayın durdurma tedbiri de bu paket kapsamında yasalarımızdan çıkartılmıştır.

Bu kapsamda Terörle Mücadele Yasası ve Türk Ceza Yasası'nda yapılması öngörülen ilave değişiklikleri de şu şekilde sıralamak istiyorum: 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasamızın 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçun unsurları yeniden düzenlenmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Terörle Mücadele Yasamızın 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasıyla ilgili yerleşik içtihatlarında ne yasaklanmış bir örgütün mensubu olan bir kişinin konuşması ya da açıklama yapmasının ne de herhangi bir kimsenin Hükümetin politikalarını sert bir şekilde eleştirmesinin ifade özgürlüğü hakkına müdahale edilmesini haklı kılmayacağını belirtmiştir. AİHM, metinlerin bütünüyle ele alındığında şiddeti teşvik edip etmediğinin belirlenmesi için metinde kullanılan terimlerin dikkate alınmasının uygun olacağını vurgulamıştır. Bu itibarla AİHM içtihatları uyarınca yasaklanmış örgütlerin yazılarını yayımlamanın kamuyu terör suçlarını işlemeye özendirme ya da terörizmi yüceltme riski taşıyıp taşımadığını değerlendirebilmek için sadece mesajı veren kişinin kimliğine ve kime verildiğine değil söz konusu yazının veya mesajın içeriğine dikkat edilmesi gerektiğini öngörmektedir. Yapılması öngörülen düzenlemeyle terör örgütlerinin her bildiri veya açıklaması değil cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösteren veya bu yöntemleri öven ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik eden bildiri ve açıklamaların basılması ve yayımlanması suç olarak kabul edilmektedir. Böylece suçun unsurlarının daha somut hâle getirilmesi ve ifade özgürlüğü alanında AİHM standartlarıyla

uyum sağlanması amaçlanmıştır. Aynı yasanın 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçun unsurları da bu tasarıyla düzenlenmektedir.

Yine, AİHM anılan maddeyle ilgili olarak Türkiye hakkında birçok karar vermiştir. Bu hususta son olarak verdiği Faruk Temel kararında, öncelikle propaganda kavramının yorumlanması konusunda birtakım sorunların olduğunu belirterek sözleşmenin 10'uncu maddesinin ikinci fıkrası anlamında kanunla öngörülme şartının karşılanmasında ciddi şüphelerin bulunduğu vurgulanmıştır. Bunun anlamı mevcut düzenlemenin ceza hukukunun belirlilik ilkesine uygun biçimde suç tanımının somut unsurlarını ortaya koymak yerine takdire dayalı çok geniş yorum ve uygulamalara açık olmasıdır. Bu açıdan bu maddede de 6'ncı maddedeki kriterlere benzer bir unsur düzenlemesine gidilmiştir. Türk Ceza Yasası'nın 215'inci maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle Yargıtay Dokuzuncu Ceza Dairesi tarafından AİHM ve Yargıtay içtihatlarında tanımlanan ifade özgürlüğüne aykırı olduğu gerekçesiyle bozulan mahkeme kararlarına da yasal bir altyapı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Yargıtay Dokuzuncu Ceza Dairesinin, bir siyasi beyanda şiddeti kışkırtmaya elverişli ifadeler bulunmuyorsa bu beyanlara dayanan mahkûmiyetleri bozma yönünde 2012 yılında verdiği yeni kararlar bulunmaktadır. AİHM içtihatları ve Yargıtayın son zamanlarda verdiği kararlarıyla desteklenen, anılan maddeye ilişkin yorumlar yapılması öngörülen değişiklikle daha sağlam temellere oturtulmaktadır. Yine, Türk Ceza Yasamızın 220'nci maddesinin (8)'inci fıkrasında yapılması öngörülen değişiklikle Terörle Mücadele Kanunu'nun 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrasında yapılması öngörülen değişikliğe paralel olarak propagandanın örgütün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek veya övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde yapılması durumunda suç oluşturacağı düzenlenmektedir. Ayrıca, çok geniş ve muğlak bir anlamı olan "amacının" ibaresi örgüt propagandasına ilişkin suç tanımından çıkartılarak suçun unsurları daha da netleştirilmiştir.

Türk Ceza Yasası'nın 318'inci maddesinde öngörülen değişiklikte de askerlik hizmetini yapanları firara sevk edecek veya askerlik hizmetine katılacak olanları bu hizmeti yapmaktan vazgeçirecek şekilde teşvik ve telkinde bulunanların cezalandırılması öngörülerek suçun unsurları somutlaştırılmaktadır. AİHM, halkı askerlikten soğutma suçuna ilişkin olarak verdiği kararlarda cezalandırılan fikirlerin ifade edildiği koşullar, potansiyel etkileri bakımından şekil ve içeriği itibarıyla acil bir firara yol açmayı amaçlayıp amaçlamadığını esas almaktadır. TCK'nın 318'inci maddesi uygulanmak suretiyle verilen mahkûmiyet kararları, son dönemde Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından AİHM ve Yargıtay içtihatlarında tanımlanan ifade özgürlüğüne aykırı olduğu gerekçesiyle bozulmaktadır. Bu itibarla yapılacak değişiklik, maddenin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında ortaya konulan standartlar doğrultusunda uygulanması noktasında önemli katkılar sağlayacaktır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı bağlamında adalete erişim hakkının kolaylaştırılmasına ilişkin getirilmesi öngörülen yeniliklerden de kısaca bahsetmek istiyorum. Mevcut uygulamada adli yardımdan istifade etmek için haklı oldukları yolunda kanaat uyandırmak şartı aranmaktadır. Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 334'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında yapılması öngörülen değişiklikle adli yardımdan faydalanabilmek için dava veya takibin açıkça dayanaktan yoksun olmaması yeterli kabul edilerek maddi durumu yetersiz olan kişilerin adalete erişimi kolaylaştırılmıştır. Mevcut uygulamada, adli yardım talebi üzerine verilen karar kesin olup bu karara karşı kişilerin ödeme gücünde sonradan ciddi bir azalma meydana gelmesi durumu da dâhil, başvurulabilecek herhangi bir yasa yolu bulunmamaktadır. Yine, bu sakınca giderilmek üzere yeni bir düzenleme öngörülmektedir. Öte yandan, mevcut durumda adli yardım kararından dolayı ertelenen tüm yargılama giderleri ile devletçe ödenen avanslar dava veya takip sonunda haksız çıkan kişiden tahsil edilmektedir. Öngörülen değişiklikle, yargılama giderlerinin tahsilinin açıkça ilgilinin mağduriyetine neden olacağına mahkemece anlaşılması hâlinde hüküm ile birlikte devletçe ödenen veya muaf tutulan yargılama giderlerini tamamen veya kısmen ödmeden muaf tutabilme imkânı getirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tasarıda yer alan düzenlemeler hakkında diğer alanlara ilişkin değişiklik öngören maddelere de birer cümleyle değinmek istiyorum. İnsan Hakları Mahkemesi, Erdoğan Yılmaz Türkiye kararında işkence veya kötü muamelede bulunduğu iddia edilen kamu görevlileri hakkında ulusal yargı mercileri tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmaların zaman aşımı nedeniyle düşmesini ve ceza zaman aşımı nedeniyle eylemin cezasız kalmasını soruşturmanın etkin olmadığı gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3'üncü maddesinin ihlali olarak kabul etmektedir.

2011 Yılı Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda, genel olarak işkence ve kötü muamelelerin önlenmesi konusunda olumlu adımların devam ettiği ancak insan hakları ihlallerinin cezasız kalması hususunda önemli bir ilerleme kaydedilmediği ifade edilmiştir. Türk Ceza Yasamızın 94'üncü maddesine eklenmesi öngörülen fıkra sonucunda işkence suçlarında zaman aşımı kaldırılarak bu suçların etkin bir şekilde soruşturulması amaçlanmaktadır. Ceza hukukunun evrensel bir prensibi "İlehe yasanın uygulanması", "geçmişe

yürümezlik" ilkeleri gereğince öngörülen değişiklik yürürlüğünden önce işlenmiş suçlar bakımından herhangi hüküm ve sonuç doğurmayacağı kanaatindeyiz.

Ceza Muhakemesi Yasamızın 172'nci maddesine eklenecek fıkrayla da kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın etkin soruşturma yapılmadan verildiğinin AİHM kararıyla tespit edildiği hâllerde ilgilinin başvurusu üzerine yeniden soruşturma açılması imkânı getirilmektedir. AİHM tarafından verilen kesinleşmiş ihlal kararlarının Askerî Yüksek İdare Mahkemesinde görülen davalar bakımından yargılamanın iadesi sebebi kabul edilmeyerek söz konusu taleplerin reddi adil yargılanma hakkının ihlali olarak kabul edilmiştir. Bu sebeple, Ceza Muhakemesi Yasamızda İdari Yargılama Usulü Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu'ndaki hükümlere paralel şekilde, AİHM tarafından verilen kesinleşmiş ihlal kararlarının Askerî Yüksek İdare Mahkemesinde görülen davalar bakımından da yargılamanın iadesi sebebi olarak kabul edilmesini düzenleyen bir maddemiz daha var.

Yine, Kamulaştırma Kanunu'nda değişiklik yapılarak kamulaştırma davalarında faiz ödenmesine imkân tanınmaktadır. Değişiklikle kamulaştırma bedelinin yargılama süresince uğrayabileceği değer kaybının faiz ödenmek suretiyle telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, hukuk mahkemelerinde açılan tazminat davalarında talep edilen tazminatın daha yüksek olduğunun dava devam ederken anlaşılması durumunda ıslah yoluyla artırılabilmesi mümkün iken idare mahkemelerinde ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinde açılan tam yargı davalarında davacıya bu imkân verilmemiştir bugüne kadar. Yaptığımız düzenlemede, idare mahkemelerinde ve askerî yüksek idare mahkemelerinde de dava konusunu ıslah edebilme imkânı getirilmektedir.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; son olarak, ceza hükmünün AİHM tarafından sözleşmenin ihlali suretiyle verildiğinin tespit edilmesine rağmen, yargılamanın yenilenmesi imkânı bulunmadığı için icra edilemeyen belli sayıda karara özgü yargılamanın yenilenmesi getirmek üzere Ceza Muhakemesi Kanunu'nda geçici madde eklenmesine ilişkin olarak tasarının 17'nci maddesiyle ilgili görüşlerimi paylaşmak istiyorum.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Gençel, Kolu ve Hulki Güneş kararlarında 5 Temmuz 2004 anayasa değişikliğiyle Anayasa'nın 143'üncü maddesinin mülga kılınması sonucu kaldırılan devlet güvenlik mahkemelerinde yapılan yargılamalar neticesinde mahkûm edilmeleri nedeniyle başvuruların yeniden yargılanmasının yaşanan hak ihlalinin ortadan kaldırmanın en uygun yol olacağına karar vermiştir. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından, bugün itibarıyla toplam 221 kararın icra süreci denetlenmektedir. Asıl ihlal konusu olan devlet güvenlik mahkemeleri 2004 yılında kaldırılmasına rağmen, CMK 311'inci maddede yer alan zaman kısıtlaması nedeniyle söz konusu davaların başvuruları yeniden yargılanma imkânından yararlanamamakta ve ülkemiz uluslararası arenada sürekli eleştirilere maruz kalmaktadır.

Bildiğiniz gibi bu konuda Abdullah Öcalan'a da yeniden yargılama imkânı getirileceği şeklinde iç kamuoyunda tartışmalar yapılmış olup daha önceden yapılan girişimler de bu nedenle sonuçsuz kalmıştır. Müsaadenizle kısaca bu sürece değinmek istiyorum.

Abdullah Öcalan'ın Kenya'da yakalanıp Türkiye'ye getirilmesi, uzun süre gözaltında tutulması, DGM'de yargılanması, idam cezasına çarptırılması ve savunma haklarının kısıtlanması iddiaları ile ilgili 1999 yılında yaptığı başvuru Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesinin 12 Mayıs 2005 tarihli ihlal kararıyla kesin olarak sonuçlanmıştır. Büyük Daire, kararında Öcalan'ın başvurusunda ihlal edilmiş olan adil yargılanma hakkının onarılabilmesi için ya yeniden yargılanmasını ya da yargılama dosyasının yeniden açılmasını öngörmüştür. Bilahare hükümlü avukatlarının Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesine yaptıkları yeniden yargılanma talebi CMK 311/2 maddesindeki süre koşulu dikkate alınarak usulden reddedilmiştir. Hükümlünün avukatlarının itirazı üzerine, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi AİHM Büyük Dairesinin öngördüğü ikinci seçeneği benimsemiş, hükümlünün kanundaki açık süre sınırına rağmen, DGM'deki yargılama dosyasını duruşma yapmaksızın esasın incelemiş, yargılamayı yapmış ve 21 Temmuz 2006 tarihinde yeniden yargılama talebini esasın reddetmiştir. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin bu kararını AİHM'in kararında belirtilen ikinci seçeneğe uygun bularak Türkiye'nin sözleşmenin 46'ncı maddesindeki yükümlülüklerini yerine getirdiği gerekçesi ile ihlal kararının gereğini yerine getirdiğini kabul ederek 14 Şubat 2007 tarihinde nihai olarak gündeminden çıkarmıştır ve bu suretle, Bakanlar Komitesi önündeki süreç kapatılmıştır. Bakanlar Komitesi tarafından söz konusu ihlal kararının sözleşmenin 46'ncı maddesine uygun olarak icra edilmiş sayılmasına karar verdikten sonra, hükümlünün AİHM'e yaptığı ve Türkiye'nin bu ihlal kararını icra etme usulünün sözleşmenin 6'ncı maddesine aykırı olduğu iddiasını içeren 19 Ocak 2007 tarihli başvurusu da mahkemenin oy birliği ile 6 Temmuz 2010 tarihli kararı ile kabul edilemez bulunmuştur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bu kararında Türkiye'nin başvurana sağladığı yargılama dosyasının yeniden açılması usulünün Türk hukukundaki yargılamanın yenilenmesi ya da gözden geçirilmesine eşit olduğu kararına varmıştır. Hukuki durum bu şekilde olmakla birlikte Ceza Muhakemesi Yasası'nın 311/2'nci maddesinden kaynaklanan bu problemin çözümlenmesi için 2009 yılında bir girişim yapılmış, kanun tasarısı Adalet Komisyonuna kadar

gelmiş ancak bu konudaki endişeler dile getirilince gündemden çıkarılmıştır. Komisyonun bu yaklaşımı da gözetilerek bu defa söz konusu spekülasyon tartışmalarının yeniden doğmasını önlemek amacıyla 311'inci maddenin 2'nci fıkrasındaki süre sınırlandırılmasının kaldırılması yerine, belli bir tarihte Bakanlar Komitesi önünde icra edilmeyi bekleyen derdest kararların icrasını hedefleyen bir düzenleme hazırlanarak getirilmiştir. Bu meyanda, öncelikle Avrupa Konseyi hukukunun üstünlüğü ve İnsan Hakları Genel Müdürlüğünün 25 Kasım 2011 tarihli ve Avrupa Konseyi nezdinde daimî temsilcimiz Büyükelçi Rauf Engin Soysal'a muhatap ve hükümlünün söz konusu mahkûmiyetine ilişkin olarak yargılama sürecinin gerek Bakanlar Komitesi gerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde yeniden esasan incelenmesinin mümkün olmadığına ilişkin resmî yazışmaları da söz konusudur. Buna ek olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının icra dairesinden alınan 15 Haziran 2012 tarihli mektupla, bu tarih itibarıyla Bakanlar Komitesi önünde icra süreci denetlenmekte olan toplam dava sayısı belirtilmiştir. Buna göre söz konusu tarih itibarıyla, 15 Haziran 2012 tarihi itibarıyla toplam 1.769 kararın denetim süreci devam ederken bunlardan Gençel, Güneş ve Kolu grubu altında incelenen toplam karar sayısı ise 221'dir. Bu, CMK 311/2'den bekleyen dosya sayısıdır, toplam 221 dosya var. Geçici maddenin mevcut şekliyle kabulü hâlinde doğrudan bu maddeden yararlanacak kişiler arasında gerek 15 Haziran 2012 tarihi itibarıyla icra edilmeyi bekleyen tüm derdest kararlar listesinde gerek yeniden yargılama yoluyla icra edilmeyi bekleyen 221 karar içerisinde Abdullah Öcalan'ın icra edilmeyi bekleyen herhangi bir kararı bulunmamaktadır. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na eklenen geçici madde ile 15 Haziran 2012 tarihi itibarıyla Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi önünde icra süreci denetlenmekte olan AİHM'in kesinleşmiş kararlarına ilişkin olarak CMK'nın 311'inci maddesinin (2)'nci fıkrasındaki zaman sınırlamasına bakılmaksızın yeniden yargılama müessesesinin uygulanması imkânı geçici maddeyle getirilmektedir.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; sözlerimi uzattığımı farkındayım ama gerçekten huzurlarınızdaki tasarı önemli bir tasarıdır. Bu açıdan, son birkaç dakika içerisinde sözlerimi bitiriyorum.

Yapılan çalışmalar ile insan hakları konusunda sürekli olarak iyileşmeler yapan Hükümetimiz, insan hakları alanında AİHM tarafından mevzuatta tespit edilen eksiklikleri çözmek adına getirilen düzenleme ile bu kararlılığını sürdürmektedir.

Konuşmamın başında, ülkemizin AİHM önündeki olumsuz görünümüne dikkatlerinizi çekmiştim. Ülkemizin bireysel başvuru yolunu çoğu taraf ülkelerden daha erken bir tarihte açarak konseyin oluşturduğu bölgesel koruma sistemi içinde yer alma cesaretine karşın, insan hakları pratiğinde ağırlıklı olarak yapısal sorunlardan kaynaklanan sıkıntılar yaşadığımız da bilinen bir gerçektir. Ancak, Türkiye'nin bu olumsuz görünümü değiştirmek, temel hak ve özgürlükleri en geniş hukuki korumaya kavuşturmak için güçlü bir irade sergilediği de bilinmektedir. Ülkemizin son yıllarda hız kazanan yapısal dönüşümü, hayat bulan reformlar, bu irade temelinde şekillenmiştir.

Uluslararası sözleşmelere dayalı yükümlülükler, gelişen çağdaş standartlar ve toplumsal değişim paralelinde yükselen talepler, demokrasi ve özgürlükler alanında ülkemizi hep daha ileri adımlar atmaya sevk etmiştir. Bugün görüşmeye başladığımız tasarı, bu adımların bir devamı, bütünü tamamlayan önemli bir parça değerindedir. Yüce Meclisin takdiriyle yasallaşması hâlinde, Türkiye'nin insan hakları ve ifade özgürlüğü karnesini olumlu manada etkileyecek önemli düzenlemeler içermektedir. Bazı beklentileri karşılamadığı gerekçesiyle tasarımı kötülemek, içerdiği önemli düzenlemeleri görmezden gelmek doğru olmadığı gibi, içi boş olduğu yönündeki eleştiriler de insafsız ve gerçekçi değildir.

Bu tasarı, başından beri vurguladığımız gibi, ülkemiz hakkında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından verilen ihlal kararlarının değerlendirilmesiyle şekillenmiş, içeriği ve amacı bu doğrultuda belirlenmiştir.

Bu tasarinın hazırlanmasında, ülkemizin 1950 yılında başlattığı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne yönelik sürecin dışında hiçbir sebep ve saik aranmamalıdır bu tasarinın altında. Bu bakımdan, tasarinın, Komisyonunuzun değerli katkılarıyla son şeklini alıp bir an önce kanunlaştırılması ülkemiz açısından büyük önem arz etmektedir. Sunacağınız katkılar dolayısıyla hepimize şimdiden teşekkür ediyor, Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Değerli arkadaşlarımızdan üyelerimize şahsen öncelik tanımak isterim.

Buyurun Rıza Bey.

RIZA TÜRMEN (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanın konuşmasını dikkatle dinledim. Öyle anlaşılıyor ki bu tasarinın hareket noktası Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uyum sağlamak, kendisinin deyimleriyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki mevcut durumu, pek de parlak olmayan mevcut durumu iyileştirmek; amaç bu oluyor. O zaman, ben de Avrupa İnsan Hakları

Mahkemesi açısından konuşacağım, temel referans noktası olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni ve mahkeme kararlarını alacağım. Fakat, bunu yapmadan önce tasarıya iki açıdan bakmak lazım. Birincisi, bu tasarı neleri gerçekleştiriyor, hangi konuları kapsamı dışında bırakıyor, ona bakmak lazım yani hangi temel insan hakları kurumlarını. Ona baktığımız zaman görüyoruz ki Türkiye'de bir tutuklu milletvekilleri sorunu var bir kere. Bu tutuklu milletvekillerinin yani milletvekillerinin tutuklu olarak yargılanması Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin hem 5'inci maddesi bakımından -kişi özgürlüğü- hem de seçme ve seçilme hakkı 1'inci protokolün 3'üncü maddesi açısından sorun doğurmaktadır. Bu milletvekillerinin tutuksuz olarak yargılanmasını sağlamak, halkın iradesine saygı göstermek her şeyden önce bu Meclisin işidir ve bu yapılmadığı sürece bu Meclisin üzerine düşen meşruiyet gölgesi kaldırılmayacaktır. Tasarı bu konuya hiç değinmemektedir.

Türkiye'de 700-800 tane cezaevinde bulunan öğrenciler problemi vardır. Bu öğrencilerin yaptığı şey protesto etmektir, en temel bir hak ve özgürlüğü kullanmaktır. Bu öğrencilerin durumuyla ilgili bu tasarı hiçbir iyileşme getirmemektedir. Türkiye'de çok büyük bir ifade özgürlüğü sorunu vardır. Tasarının getirdiği iyileştirmeler Türkiye'deki ifade özgürlüğü açısından bir iyileştirme, bir temel iyileştirme sağlamayacaktır, bunlar dışarıda bırakılan şeyler.

Şimdi, tasarının düzenlediği konulara gelirsek, bunlar ne kadar yeterlidir, buna belki bakmak lazım. Tasarı, Terörle Mücadele Kanunu'nda, 6'ncı ve 7'nci maddelerinde değişiklik yaparak ifade özgürlüğü konusunda bir iyileştirme getirileceğini tasarlamaktadır. Bunun doğru olduğunu sanmıyorum. Çünkü, bir kere Terörle Mücadele Yasası'nın 1'inci maddesi asıl problem yani terör tanımının son derece geniş tutulmasıdır ki terörle mücadele konusunda, ifade özgürlüğü konusunda problem yaratmaktadır. Terörle Mücadele Yasası'nın 1'inci maddesine hiç değinilmemektedir. Terörle Mücadele Kanunu'nun 6'ncı ve 7'nci maddelerine getirilen "Terör örgütlerinin cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösteren veya öven ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik eden bildiri veya açıklamalarını basanlar." gibi kriterler aslında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin pek çok kararında gördüğümüz cebir ve şiddete teşvik, şiddete teşvik unsuruyla aynı şey değildir, üst üste gelmemektedir. Çünkü, burada yöntemleri meşru göstermek...

BAŞKAN – Rıza Bey, bir daha tekrarlayabilir misiniz, şu şu aynı değildir, orayı...

RIZA TÜRMEEN (İzmir) – Şu aynı değildir: Yani, bu tasarıda yazan meşru göstermek, övmek fiilleriyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kullandığı şiddete teşvik fiilî aynı şey değildir. Burada şiddete teşvik de vardır ama bunun yanında şiddet, tehdit içeren yöntemleri meşru göstermek veya övmek vardır. Bunlar farklı şeylerdir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi terörle ilgili düşünce ve ifade özgürlüğü kararlarında üç tane temel nokta üzerinde durmaktadır. Bir kere, yazılı ya da sözlü ifadenin etkileri ne olacak bunu incelemektedir. Halk üzerinde etkileri ne olacak? Bunu yaparken bunu söyleyen ya da yazan makamın işgal ettiği yer, işgal ettiği makam, konuşma ve yazının tonu, içeriği, şekli ve kimi muhatap aldığı bütün bunları dikkate almaktadır. İşte Gerger davasında, örneğin o gönderilen mesaj çok küçük bir topluluğa hitap ettiği için bunu düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamına almıştı.

Sürek-Özdemir davası bu bakımdan ilgi çekici bir davadır. O Sürek-Özdemir davasında bir PKK ileri geleni ile mülakat yapılmıştır ve bu mülakatta "Bizim tarafımızda tek kişi kalana kadar bu savaş sürecektir." gibi ifadeler vardır. Bunu basan gazete mahkûm olmuştur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bunu düşünce ve ifade özgürlüğünün ihlali olarak görmüştür. Yani, bu tasarı böyle bırakıldığı takdirde, övmek ya da meşru göstermek gibi fiiller bizim hâkimlerin yorumu, burada bu Sürek-Özdemir davasında olduğu gibi şeyleri gene Terörle Mücadele Yasası kapsamına sokacaktır korkarım ki.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin başka bir kriteri burada, cezanın orantılı olması kriteridir. Artık günümüzde o kabul edilmektedir ki düşünce ve ifade özgürlüğü nedeniyle hapis cezası verilmesi aslında orantılı bir ceza değildir. Hapis cezası hâlâ Terörle Mücadele Kanunu'nda yapılan değişiklikle birlikte devam etmektedir, ortadan kaldırılmamıştır.

Başka bir kriteri Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin alınan tedbirlerin caydırıcı etki yaratmamasıdır. Caydırıcı etki işte bunu Ceylan, Karataş, Erdoğan ve İnce gibi çok kararlarda görebilirsiniz bu kriteri. Caydırıcı etki birçok bakımdan yaratılabilir. Örneğin, savcının soruşturma açması dahi, Akçam davasında görüldüğü gibi, tek başına bir caydırıcı etki olabilir. Cezanın ertelenmesi caydırıcı etki olabilir, cezanın ileriye bırakılması caydırıcı etki olabilir. Bu konuda çok karar vardır. Tabii, Türkiye'de caydırıcı etki sadece mahkeme kaynaklarından kaynaklanmamaktadır. Düşünce ve ifade özgürlüğüyle ilgili, Türkiye'deki düşünce ve ifade özgürlüğüyle ilgili Marc Pieri'nin raporuna baktığımız zaman, bu Carnegie Vakfı için yazdığı rapora baktığımız zaman, o Türkiye'deki caydırıcı etkileri şöyle özetliyor: Bir kere "Gazeteciler açıkça kınanmaktadır. Hükümet başkanı tarafından belirli gazetecilere boykot çağrısı yapılmaktadır. Gazete sahiplerine, işlerine son vermesi yolunda telkinlerde bulunmaktadır. Sayısı belli olmayan çok sayıda hakaret davası açılmaktadır gazetecilere. Bütün bunlar caydırıcı bir etki yaratmaktadır." diyor Pieri'nin raporunda. Yani, burada, Türkiye'deki

basın üzerindeki baskıların, caydırıcı etkilerin temel nedeni sadece yargı değildir, aynı zamanda siyasi iktidardır. Bu da bunu gösteriyor ki eğer siyasi iktidar demokratik değilse siz istediğiniz kadar kanunlarınızı değiştirin, Türkiye’de ifade özgürlüğü ya da başka özgürlükler bakımından daha özgürlükçü, rejim bakımından daha demokratik olamazsınız. Türkiye’deki problemin temelinde, işte bu yasalardan çok, siyasi iktidarın demokrasi kültürünün yarattığı sorun yatmaktadır.

Tabii, Terörle Mücadele Yasası’nın 7’nci maddesinde aslında bir iyileştirme mi, kötüleştirme mi getiriliyor, o da sorulması gereken şey çünkü iki şey eklenmiş buraya. Toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında gerçekleşmesi dahi, bir terör örgütünün üyesi veya destekçisi olduğunu belli edecek şekilde amblem, resim, işaretlerin asılması ya da taşınması terör örgütünün propagandası sayılacaktır. Eski kanunda, yani yürürlükte olan kanunda toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında gerçekleşmesi dahi yoktu, şimdi bu ilave edilmiş. Yani, propaganda için bir toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında gerçekleşmesi şartı ortadan kaldırılmış. Ondan sonra, yeni tasarıda eski kanuna ilave olarak örgüte ait amblem, resim, işaretlerin asılması ilave edilmiş, sadece taşınması değil, asılması ilave edilmiş. Bundan ne sonuç çıkıyor? Yani, siz, evinizin balkonunda terör örgütünün bir işaretini asıyorsanız, bir amblemini asıyorsanız bu Terörle Mücadele Kanunu çerçevesine girecektir. Bu, tabii, bir iyileştirme değil, aslında maddenin, kanunun kapsamını genişletmedir, kötüleştirmedir.

Tutuklamayla ilgili hükümlere gelirsek. Tutuklamayla ilgili tabii ki tutuklamanın devamı kararının duruşma yapılarak verilmesini öngören değişiklik olumlu bir gelişmedir. Ama, bu Türkiye’deki tutuklama sorununu çözecek midir? sorusunu sorarsanız, “Hayır.” çözmeyecektir. Çünkü, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Cahit Demirel ve onu takip eden diğer kararlarını okursanız, göreceksiniz ki orada sürenin uzunluğu bir kere... Türkiye’de dört yıldır, beş yıldır Silivri’de tutuklu olarak cezaevinde bulunan kişiler var. Bu sürenin uzunluğunu değiştirmedığınız sürece devam edecektir. Sürenin uzunluğu, ondan sonra kararların hâlâ kanunun açık hükmüne rağmen gerekçe olarak yazılmaması ve buna karşı yargıçlara hiçbir şey yapılamaması. Yani, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun “Yahu, sayın hâkim, kanunun açık hükmü var, kararlarınızı gerekçeli yazmanız lazım, böyle klişe gerekçeler koymamanız lazım.” deyip soruşturma açtığı görülmemiştir. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Başkanı kimdir? Sayın Bakandır. Peki, kanunun açık hükmüne rağmen hâlâ klişe gerekçeler veren hâkimlere karşı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu neden hiçbir önlem almamaktadır? Bu sorunun cevabının verilmesi lazım.

Onun dışında, katalog suçlar... Katalog suçlar olduğu sürece, yani hâkimin, “Kaçma şüphesi var mı yok mu?” ya da “Delilleri karartma şüphesi var mı yok mu?” diye bunu incelemeyen tutuklamanın devamına karar verebildiği sürece tutuklama konusunda bir iyileştirme beklemem lazım, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden ihlal kararları çıkmaya devam edecektir.

Bunun yanında, kısıtlama kararı nedeniyle, iddianame hazırlanana kadar kuşkulular, şüpheliler kendilerine atılan suç ve bu delilleri bilememektedir, dosyaya girememektedir avukat. Avukat dosyaya giremeden nasıl itiraz edecektir tutuklama kararına? Bunun yarattığı bir problem vardır. İşte, bütün bunlar değiştirilmeden sadece bugün yapılan tutuklamanın devamı kararının duruşma ile verilmesi konusunda bir iyileştirme Avrupa İnsan Hakları mahkemesinden çıkan ihlal kararlarında bir değişiklik getirmeyecektir.

Bunun dışında, tabii, Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesinin (8)’inci fıkrasında yapılan değişiklik var. Bu güzel de Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesinin (6)’nci ve (7)’nci fıkralarına da hiçbir şekilde dokunulmamıştır. Asıl problem yaratan, Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesinin (6)’nci ve (7)’nci fıkralarıdır. Çünkü 220’nin (6)’nci fıkrası diyor ki: “Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi örgüte üye olma suçundan cezalandırılır.” (7)’nci fıkra: “Örgüt içinde hiyerarşik yapıya dâhil olmamakla birlikte örgüte bilerek, isteyerek yardım eden kişi örgüt üyesi olarak cezalandırılır.” Şimdi, 220’nci maddenin (6)’nci, (7)’nci fıkralarına dokunmadan sadece Terörle Mücadele Kanunu’nda yapılan değişiklik yetersiz kalacaktır.

Sayın Bakan dedi ki: “7’nci madde takdire çok açıktır.” Son derece doğru. Fakat, aynı şey 220’nci madde için de geçerlidir, takdire çok açıktır. Yani, burada, suçun oluşması tamamen yargıcın takdirine bırakılmıştır. Bu Hammarberg’in raporunda eleştirilmektedir. Bununla ilgili hiçbir şey yapılmadan öğrencilerin durumunda ya da Ahmet Şık, Nedim Şener gibi yargılamalarda bir iyileştirme beklemem de gerekir.

Türk Ceza Kanunu’nun 318’inci maddesinde yapılan değişikliği hiç anlamış değilim. “Askerlik hizmetinden soğutma” çıkarılmış onun yerine “Askerlik hizmetine katılacak olanları bu hizmeti yapmaktan vazgeçirme.” konulmuş. İkisinin arasında ne fark var? Ben bunu anlayabilmiş değilim. Yani, burada, düşünüldüğü gibi vicdani ret konusunda hiçbir iyileştirme yapılmış değildir. Aslında, madde lafzı değiştirilmiş sadece.

İşkence konusunda zaman aşımının kaldırılması tabii ki olumlu bir adımdır. Fakat, şunu anlamak da mümkün değildir: İşkence konusunda zaman aşımının kaldırırken kasten adam öldürmekte zaman aşımını muhafaza ediyorsunuz. Yani, kasten adam

öldürmek işkenceden daha hafif bir suç mudur? Yani, işkence konusunda zaman aşımını kaldırırken kasten adam öldürmekte zaman aşımını muhafaza etmek bence çelişkili bir tutumdur.

Burada yapılması gereken şey Sayın Başkan, bence Terörle Mücadele Kanunu'nu olduğu gibi kaldırmaktır. Terörle Mücadele Kanunu'na Türkiye'de bir ihtiyaç olduğuna bugün, hele bugünkü şartlar için hiç zannetmiyorum.

BAŞKAN – O görüşe kadimden beri -eskiden beri- sistematik olarak katılıyorum.

RIZA TÜRMEN (İzmir) – Yapılacak en doğru şey budur bana sorarsanız.

MURAT BAŞESGİ OĞLU (İstanbul) – Şu anda uygulanıyor mu Rıza Bey? Uygulanan bir Terörle Mücadele Kanunu var mı şu anda?

RIZA TÜRMEN (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sağ olun.

Şimdi, Rıza Bey kendisi tabii ceza hukukçusu değil ama küresel boyutta bir özgürlük, temel haklar hukukçusu. Merak ediyorum, Avrupa İnsan Haklar Mahkemesi kriterleri bakımından, -burada, şiddet ve şiddete teşvik diyoruz- bu, bilhassa Amerikan Yüksek Mahkemesinin geliştirdiği “clear and present dangers” yani “açık ve mevcut tehlike” olmadıkça ifade özgürlüğünün sınırlanamayacağı yönündeki kritere Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bağlamında kurumsal mahkeme nasıl bakar?

Teşekkür ediyorum.

RIZA TÜRMEN (İzmir) – Efendim, bu konuda mahkeme düşünmüştür, bu konuyu düşünmüş ve ele almıştır fakat bu kriteri benimsememiştir, mahkeme kararlarında bu kriteri bulamazsınız. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin benimsediği kriter şiddete teşviklidir. Açık ve yakın tehlike kriteri Amerikan Yüksek Mahkemesine aittir ama bazı muhalefet görüşlerinde -Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına yazılan, yargıçların yazdığı bazı muhalefet görüşlerinde- bu kriterin benimsenmesi yolunda görüşleri bulabilirsiniz ama mahkeme bunu benimsememiştir.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum Rıza Bey katkınız için, özellikle teknik katkı için.

Buyurun Celal Bey.

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Adalet Komisyonunda adaletin faziletlerini anlatmak doğru değil ama eş, çocuk, vatan, bayrak gibi temel değerler adalet vasfı gelişmemiş hiçbir insan için anlam ifade etmez. Dolayısıyla, adalet önemli ve bizim ülkemizde en çok ihtiyacımız olan konu. Fakat, Sayın Bakanı dinlerken...

Adalet ve Kalkınma Partisinin bir alışkanlığı var Sayın Bakanım. Bugün gazetelerde Siyasi İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı şu ifadeyi kullanıyor: “Biz, Türkiye'nin bölünmemesi için risk aldık.” Diyor. Adalet Bakanı ise “Bir eşkıya başının tutukluluk sürecinin devam edeceğini.” söylüyor ve “İmralı ile yapılan görüşme eğer suçsa ben suça talibim, bu suçu da işlemeye devam edeceğim.” diyor bugünkü basınla yapılan açıklamada.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Tam benim cümlelerim değil onlar.

BAŞKAN – Dinleyelim, sonra açıklama yaparsınız.

CELAL ADAN (İstanbul) –Şimdi, Sayın Bakan, burada kimse kimseyi kandırmasın. Bazen siyasi partilerin aldığı kararlar ayrı, bire bir görüştüğümüz de ise düşünceler farklı bir şekilde ortaya çıkıyor. Türk devletinin bütün devlet olma vasıfları bir teröristin iradesine ve inisiyatifine bırakılmıştır.

Türkiye -kim ne derse desin- diplomasisi iki karargâhtan yürütülüyor şu anda; biri Balgat'ta Dışişleri Bakanlığı, bir diğeri de İmralı'dan yürütülüyor. Rehineleri bırakın irade İmralı iradesi, ölüm oruçlarını durduran irade İmralı iradesi. Ve bu katilin millî devletin bittiğini, şimdiye kadar verilen silahlı mücadelenin sonuç aldığını bu dakikadan itibaren... Yani “Şimdiye kadar asker öldürdük, Türk devletine 200 milyar dolar zarar verdik, hastanelerde doktorları öldürdük, vatandaşları vurduk, köylüleri vurduk, biz başardık...” Bu noktadan itibaren siyasi mücadeleye davetiye çıkarmak suç değil de nedir suç? Bunları hepiniz duydunuz. Burada, “Bunu duymadım.” diyebilen birisi çıkıp söyleyebilir mi bunları “Yanlıştır.” diye?

Şimdi, siz, milletin temelini çok ustaca, geçmiş hayatınızda da yaşadıklarınızla, onlardan da güç alarak... “Başbakan zehir içeceğim.” diyor bu işin bitmesi için, bu zehir ne? Siyasi İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı “Risk aldık.” diyor, bu risk ne?

Şimdi, siz, getirmişsiniz, ölüm oruçlarındaki gibi yine bir tuzakla, 5-6 tane maddede ufak tefek demokrasiyi ön plana çıkaran izahların yanında, tam on beş gündür “Bu yargı paketinde KCK'liler nasıl çıkacak?” diye Türkiye'nin tartıştığı, sadece onlara dayalı bir programı getirip buraya dayatıyorsunuz. Şu anda bizim gördüğümüz manzara bu. Niye açıkça çıkıp demiyorsunuz ki: “Biz bu süreci

tamamlamak için KCK'lileri serbest bırakacağız." Cumhuriyet tarihinin yapılmış en büyük, en doğru, en adaletli operasyon KCK operasyonudur. KCK bir devlet yapılanmasıdır. Eğer tutuklanmasalardı, onlar daha değişik bir mücadeleyi Türkiye'nin önüne koyacaklardı. Kimseyi aptal yerine koymaya gerek yok, Başbakanın da yalan söylemesine gerek yok.

Bakınız, Sayın Bakan, Türkiye Cumhuriyeti devletinin imkânlarından istifade eden, aylık alan milletvekilleri, Türk askerine silah sıkkan silahlı güçlerle bir dağın eteğinde buluştular. Bu dağ Türkiye'deki bir dağ. Buluştular, onları okşadılar, heyecan verdiler, "Biz sizin silahlı mücadelenizin yanındayız." dediler. Başbakan bir açıklama yaptı, "Bu suçtur. Bunlar Meclise giremez, Kandil'e gidecek." dedi, daha sonra da görevlendirdikleri milletvekilleri Karayılan ile gidip toplantı yaptılar. Bunlar suç değil de suç ne? Bir suçu tarif edin, bize çıkın deyin ki: "Bunların hiçbir tanesi suç değil." KCK'nin lideri Karayılan. Bir dağın eteğinde hâlen silahlı güçlerin nasıl çıkacağını, nasıl gireceğini Türkiye'ye dayatan birisi. KCK ona bağlı. Türk devletini, Türk milletini bölme noktasında, ayrılıkçı, ırkçı terör örgütü size hâkim olmuş durumda. Bakanlarının yarısının Kürt vatandaşı olduğundan övünç duyduğumuz bugünkü Hükûmetin Maliye Bakanı, Başbakan yardımcıları, Türk milletinin bu kadar kucak açtığı, birliğine, beraberliğine sadakat gösterdiği, aynı anadan, aynı babadan kardeş gibi kabul ettiği bu kardeşliği bozan, dışarıdan da güç alarak bozan, adam vuran, gücü silah olan -tek kelime, hiç başka alternatifi yok, "Vururuz." diyorlar- bunu diyen bir örgütle yaptığınız pazarlıkları çok açık anlatın. Ne yapacaksınız? Bir daha bakan olmaya ihtiyacınız mı var? Başbakanın bir daha başbakan olmaya ihtiyacı mı var? Bu doğruları koyun. Getirip bunları böyle, milletimizin hayatına parçalı bombalar koya koya bir şeyi inşa etmenin bir yararı yok. Dün günde 10 kişi eşkıya başına hayranlık duyuyor ise görüşmeler başladıktan sonra bu sayı bine, 2 bine çıkmıştır. Türkiye'yi ayrıştırdınız, Türkiye çok büyük bir sıkıntıda.

Adalet konusu önemli bir konudur. Hayatımızın en genç dönemlerinde iftiraya uğramış, Türkiye'nin en zalim hapisanelerinde bulunmuş bir arkadaşınız olarak söylüyorum: Elbette herkes için hukuk, adalet ama bu milletin birliğin bozan, bu milletin beraberliği bozan çok tehlikeli şeylerin altına biraz da siz meşrulaştırarak...

Hani, ben size sormuştum bir seferinde: "O bölgenin insanların sigortası silahtır." diyen ile ilgili bir şey yapın dedim yani size. Ne demek yani "...silahtır." "Bizim garantimiz silah, bizim başka bir gücümüz yoktur." deniliyor. Ve Diyarbakır'da adı nevruz olan bayram değildir, bir katilin mitingidir ve bu mitingi tertip eden sizsiniz, sizin Hükûmetiniz. Dolayısıyla, sizinle hangi adaleti konuşacağız? Neyi konuşacağız?

O bakımdan ben, burada, bir şeffaflığın olmadığını... Açıkça bu sürecin tarafları olarak yüreğinizi koyun. "Türkiye'nin ihtiyacı KCK'lilerin bırakılmasıdır. Türkiye'nin ihtiyacı bütün tutukluların serbest bırakılmasıdır..." Karşı taraf bunları doğru söylüyor ayrıca. Karşı tarafın kafası karışık değil, kafası karışık olan sizsiniz. Milleti kandırarak bu süreci bir yere taşımak istiyor. Karşı taraf net söylüyor: "Kürtlere statü, eşkıya başına özgürlük." diyor. Buradan bir gram taviz vermiyor. Bir: "Türkiye bunu çözmek mecburiyetindedir." diyor. Karayılan hâlen Hasan Cemal'le yaptığı konuşmaları böyle ifade ediyor.

Dolayısıyla, Türkiye bir tehlikededir. Ne eşkıya başına Türkiye'nin ihtiyacı var ne de bu ayrılıkçı örgütün buradan kaçırdıkları... Hele o teslim töreni bir utanç vesikasıdır. PKK bayrağı arkasında sıraya dizilmiş bu memleketin çocukları teslim alınmıştır, suç işlenmiştir, o teslim alınırken de suç işlenmiştir. Buradan elini kolunu sallayan görme özürlü bir gazeteci, altmış yaşını geçmiş bir insan gidip Karayılan'la beş saat görüşüyor. Türk devleti bundan daha aşağılık bir ayıbı yaşamamıştır Türk tarihinde. Gidip, onu alıp, getirip adaletin önüne koyamamaktadır. Biz neyi tartışıyoruz?

Dolayısıyla, Adalet Komisyonunda böyle talihsiz bir toplantının tanığı olmak istemezdim esasında. Ben bu vesileyle üzüntülerimi dile getiriyorum. Biraz daha dikkatli, biraz daha açık, biraz daha şeffaf koyun. Öyle götürelim bu işi bağımsız.

Mahkemelerde ana dilde yargılama meselesi de öyle geldi. 150 askerimizi şehit edenler ölüm oruçlarına yattılar, size dayattılar. Bu da bir dayatma. Bunu çok yürekli söyleyin arkadaş: "Biz Türkiye'nin selameti için anlaştık, bunlarla görüştük, biz buna karşıyız." Siz de bunlarla şu ilişkiyi çok netleştirin yani samimi bir noktaya taşıyın.

O bakımdan, bizi aldatmayın, bu meseleleri doğru getirin, milletimizi de aldatmayalım.

Bu düşüncelerle hepimize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Celal Bey.

Buyurun Ali İhsan Bey.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar; ben de sizleri saygı ile selamlıyorum.

Sayın Bakanımız, tabii, bu dördüncü yargı paketi ile ilgili geniş bir sunumda bulundu. Ancak, Sayın Rıza Türmen'in de ifade ettiği gibi, aslında Sayın Bakanın bu yasa tasarısıyla Bakanlar Kurulunca kastedilen amaçların tasarısı içerisinde yer almadığına yönelik...

Yani, Sayın Bakanın tasarıdan beklenen amaçlara yönelik biz düşüncelerini olumlu bulmakla birlikte, bu tasarı içerisinde bu düşünceleri somutlaştıracak düzenlemelerin yer almadığını çok açık bir şekilde görüyoruz. Yani, tasarı aslında basının gündeminde çok uzun süre kaldı, Bakanlar Kurulunun gündeminde çok uzun süre kaldı. Tasarının adından da anlaşılacağı üzere, tasarıya çok büyük anlamlar ifade edildi ve üçüncü yargı paketinden sonra dördüncü yargı paketinde, Türk yargı sisteminde, Türk hukuk sisteminde var olan olumsuzlukların ortadan kaldırılacağı, Türkiye’de demokrasi, hukuk devleti, yargı bağımsızlığı konusunda tasarı ile büyük ilerlemeler kaydedileceği ve şu an mumla aradığımız basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü konusunda büyük gelişmeler kaydedileceği şeklinde beklentiler oluştu. Yani, bu üçüncü yargı paketinde de bu beklentiler oluşturuldu ancak dördüncü yargı paketinde de çok daha üst düzeyde bu beklentiler gerçekleştirildi. Ancak, biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, daha önce de, alt komisyona da gitmeden önce ifade ettiğimiz üzere, bu tasarinin içerisinde, maalesef, bugün gördüğümüz olumsuzlukları ortadan kaldıracak, Anayasa’nın 2’nci maddesinde yer alan “hukuk devleti” ilkesi ile örtüşen bir devlet olduğunu vurgulayacak veya o aşamaya getirecek düzenlemelerin yer almadığı görüyoruz.

Şimdi, bakın, öncelikle, bir defa yargı bağımsızlığı -eğer bu dördüncü yargı paketi ise, yargı reformunu, hukuk reformunu gerçekleştirmeyi amaç ediniyorsa- konusunda birtakım somut düzenlemeleri içermesi ve yargının bağımsızlığını gerçekleştirecek somut hükümler içermesi gerekir. Ancak, bugün maalesef bağımsızlığını yitiren yargı, hukuk devleti ile bağdaşmayan uygulamalar gerçekleştiriyor. Ülkemizde ağır hukuk ihlalleri yapılarak yurttaşların en temel hak ve özgürlükleri bizzat devlet eliyle, yargı eliyle ortadan kaldırılıyor. Yani ben bunu geçen Adalet Komisyonu toplantısında özellikle Siliyri yargısına atıf yaparak, oradaki yargıların uygulamaları, aldıkları kararlara vurgu yaparak ve özellikle dosyayı okumadığını ifade eden bir mahkeme başkanı tarafından oradaki insanların, asker, sivil yurttaşların, ülkeye hizmet etmiş insanların tutuklu yargılanmalarının bir ağır insan hakkı ihlali oluşturduğunu vurgulayarak o duruşma aşamasında yaşananları Sayın Bakanın HSYK Başkanı olması sıfatıyla da dikkatine sunmuşum. Ancak Sayın Bakan o günkü konuşmalarında bizim o gün yapmış olduğumuz açıklamaları teyit eden veya yadsıyan herhangi bir görüş belirtmedi. Oysaki bunlar sadece benim ifade ettiğim açıklamalar değil, basında da bütün çıplaklığıyla yer alan, bizim de çıplak gözle tanık olduğumuz açık, ağır hukuk ihlalleriydi. Ancak, Sayın Bakan geçen oturumda, Adalet Komisyonu toplantısında bu konuda herhangi bir görüş ifade etmedi.

Bakın, yargı bağımsızlığının Türkiye’de olmadığına yönelik Avrupa Yargıçlar Birliğinin -biliyorsunuz basında da yer alan geçtiğimiz aylarda- bir deklarasyonu vardı. Şimdi, bu deklarasyonda diyor ki: “Yargıç ve savcıların -bunu Sayın Bakan da biliyor, bizler de biliyoruz ama ben tekrar burada ifade etmeyi bir görev sayıyorum- rotasyonunun kötüye kullanılarak yargıç ve savcılar üzerinde baskı aracına dönüştürülmesi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu yeniden yapılandırma sürecinde kurula Türk yargısını temsil eden kişilerin değil, Hükûmetin görüşü ifade eden kişilerin dâhil edilmesinin sağlanması, savcılarının yürüttüğü gizli soruşturmanın Hükûmet üyeleriyle paylaşılması -bakın, savcılarının yürüttüğü gizli soruşturmanın Hükûmet üyeleriyle paylaşılması- Adalet Bakanının gerekli gördüğünde savcılardan bilgi istemesi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerinin süregelen soruşturmalara ve süreçlere müdahil olmaya çalışmasının -Deniz Feneri örneğinde görüldüğü gibi- kabul edilemeyeceği vurgulanmış. Avrupa Yargıçlar Birliği deklarasyonunda Sayın Başbakanın bir sözüne de atıf yapılmış, -bunu da hepimiz biliyoruz- diyor ki bu deklarasyonda Avrupa Yargıçlar Birliği, Sayın Başbakanın “Biz yargıya neyin gerekli olduğunu söyledik, yargıda gereğini yapacaktır.” söylemine atıf yaparak bunu ciddi bir şekilde eleştiriyor.

Şimdi, bu dördüncü yargı paketinde hem HSYK’nın bağımsızlık kurgusu üzerine bir düzenleme yok, HSYK’nın bağımsızlığının yargıçlar üzerindeki rotasyon uygulamalarına yönelik herhangi bir düzenleme yok, Adalet Bakanlığıyla ilgili gizli Hükûmet üyeleriyle bilgi paylaşımına, gizli soruşturmanın Hükûmet üyeleri tarafından yönlendirilmesine, müdahale edilmesine yönelik herhangi bir, burada, bu tasarıda, bunların düzenlenmesine ve bunların ortadan kaldırılmasına yönelik herhangi bir hüküm biz göremedik.

Yine, maalesef, ülkemizde özel yetkili mahkemelerde -yine, ifade ettiğim gibi- uzun süreli tutuklama kararları münferit olmaktan çıkmış, Sayın Rıza Türmen bunu ifade ediyor. Basmakalıp gerekçelerle verilen sistematik... Bakın, münferit olmaktan çıkarak basmakalıp gerekçelerle verilen, hatta gerekçesiz verilen yani hiçbir somut gerekçeye dayanmayan, basmakalıp soyut gerekçelerle verilen tutuklama kararları nedeniyle başta milletvekillerimiz Sayın Balbay, Sayın Haberal, Sayın Alan olmak üzere 8 milletvekili tutuklu, öğrenci, gazeteci, asker, sivil, binlerce yurttaşımız cezaevlerinde çürütülüyor. Maalesef, dördüncü yargı paketinde ne özel yetkili mahkemelerde yaşanan hukuk ihlalleri, hukuk skandallarıyla ilgili bir düzenleme var ne de buradaki hâkimlerin uygulamalara yönelik, oradaki hukuk ihlali oluşturan uygulamalarını ortadan kaldırmaya yönelik bir düzenleme var.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına atıf yaptı Sayın Bakanımız. “Biz bu hak ihlallerini ortadan kaldırmak amacıyla bu dördüncü yargı paketini getirdik.” dedi ama 2009 yılından bu yana, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, hepimiz biliyoruz ki Türkiye’deki uzun süreli tutuklularla ilgili ve haksız tutuklularla ilgili yaklaşık beş yüze yakın karar verdi ve bu kararlarda, bu kararların hepsinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi...

ADALET BAKANLIĞI ULUSLARASI HUKUK VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNSAN HAKLARI DAİRE BAŞKANI DR. ŞENER DALYAN – 440.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Evet, 440’ ı aşan karar verdi. Neyse yani siz yanıt hakkınızı kullanırsınız.

BAŞKAN – Dinleyelim arkadaşlar.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bu kararlarda diyor ki:

- 1) Tutukluluklar şekli ve matbu gerekçelerle verilmektedir.
- 2) Yargılamada makul süre aşılmaktadır.
- 3) Uzun süren tutukluluklar ceza yerine geçmektedir.
- 4) En önemlisi bu, uzun süren tutuklamalar ağır bir insan hakkı ihlali oluşturmaktadır.

Şimdi, bu kadar anlam ifade ettiğimiz bir tasarıda bu ağır insan hakkı ihlali oluşturan, milletvekillerimizin, asker ve sivil yüzlerce, binlerce yurttaşın ve üniversite öğrencilerinin, basın mensuplarının durumunu ilgilendiren herhangi bir gelişmeye, iyileştirmeye ve oradaki hukuki ihlalleri ortadan kaldırmaya yönelik düzenlemelere biz tanık olmadık yani dolayısıyla, kamuoyunun beklentilerine yanıt veren herhangi bir hüküm biz bu tasarının içerisinde görmedik.

Yine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de atıfta bulunduğu, Avrupa Birliğinin 2012 İlerleme Raporu’nda da yer alan bu yargılamalarda açıkça skandal oluşturan uygulamalar var.

Bunlardan bir tanesi gizli tanık skandalları. Bakın, basın biliyor yani ben şimdi burada konuşmak istemiyorum. Binlerce insanın, yüzlerce insanın katili, fuhuş, yüz kızartıcı suçlardan dolayı hüküm giyen bir sürü kişi yani özel yaşamına bakıldığında veya geçmişine bakıldığında muteber addedilmeyecek, aslında bir sürü çok ağır, yüz kızartıcı suçları işlemiş, insan öldürmüş -onlarca, yüzlerce insan öldürmüş- veya insan öldürme emri vermiş gizli tanık beyanlarıyla, maalesef, bugün bu özel yetkili mahkemelerde davalar yürütülüyor ve kararlar veriliyor.

Geçen gün gazetelerde haber vardı, bu haberin tabii doğruluğu veya yanlışlığı konusunda Sayın Bakan net yanıt veremez ama ben bu konuyu gündeme getirmek istiyorum. Örtülü ödenekteki artışlara dem vuruyor bu gazete haberi, diyor ki: “Örtülü ödenekteki artışların önemli bir bölümünü özel yetkili mahkemelerdeki gizli tanıkların bir kısmına harcanan, ödenen paralar oluşturuyor.” Yani “Bir taraftan bu muteber olmayan kişilerin beyanlarıyla, maalesef, davalar yönlendiriliyor, şekillendiriliyor ama diğer taraftan da devletin bütçesinden, bu muteber olmayan, bugüne kadar bir sürü suç işlemiş kişilere devlet bütçesinden –maalesef- örtülü ödenekten kaynak aktarılıyor.” şeklinde ciddi iddialar var.

Şimdi, dolayısıyla, bu gizli tanık skandallarını ortadan kaldıran yani yargılamadaki “yüz yüzelik” ilkesini, “silahların eşitliği” ilkesini yaşama geçirecek herhangi bir düzenlemeye rastlamadık. Yani bu gizli tanık skandalları konusunda vicdanı rahat olan bir hukukçu olduğumu ben şahsen düşünmüyorum. Yani o gizli tanıklardan bir tanesi Amerika’ya gitti, Amerika’dan açıklama yaptı, davanın dayanağını oluşturan -adını da kullanmakta sakınca görmüyorum- Tuncay Güney dedi ki: “Bu davalar belli bir projenin karşılığı olarak açıldı, bize belli beyanlarda bulunmamız söylendi, biz bu beyanlarımızı verdik, amaç hasıl oldu, senaryo gerçekleşti ve amaca ulaşıldı yani bu aşamadan sonra da artık süreç normalleşmeli.” gibi bir şeyler söyledi. Bakın, Tuncay Güney gizli tanık, kendisi ifade veriyor, ifadesinde diyor ki: “Biz bir senaryonun, bir planın gereği olarak ifade verdik.” Şimdi, biz bu gizli tanık skandallarını ortadan kaldıracak, bu hukuk skandalını ortadan kaldıracak herhangi bir düzenlemeye maalesef bu dördüncü yargı paketinde rastlamadık, göremedik.

Yine, takip edilmiş dijital verilerle ilgili iddialar var, bunlara yönelik bir şey rastlamadık.

Bilirkişilik uygulamaları var. Bakın, bilirkişilik uygulamaları, maalesef, bugün özel yetkili mahkemelerdeki temel sorunlardan birini teşkil ediyor. Birbiriyle çelişen bilirkişi raporları var. Savunma avukatlarının, bu raporların aleyhine yani bu raporları tekzip eden, bu raporların gerçek olmadığını beyan eden dünyanın en saygın bilirkişilik kurumlarından aldıkları raporlar var, “Bu bilirkişi raporları sahtedir.” diye alınan raporlar var. Fakat, maalesef, bilirkişi raporları arasında mübânenin giderildiğine ve buradaki kuşku ortadan kaldırıldığına maalesef biz şu ana kadar tanık olmadık. Daha önce buna yönelik yasa tekliflerimiz vardı,

önergelerimiz vardı. Biz burada, bu bilirkişi skandallarını, bilirkişi uygulamalarındaki skandalları da ortadan kaldıracak, savunma hakkının bütün biçimleriyle yaşama geçmesini sağlayacak bir düzenlemeye maalesef bu dördüncü yargı paketinde rastlamadık.

Yine, Avrupa Birliğinin 2012 Yılı İlerleme Raporu'nda çok açık cümleler var. Madem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve evrensel hukuktan Sayın Bakan bahsediyor, o zaman bunların da göz önünde tutularak bir düzenleme getirilmesi gerekmiyor mu Adalet Komisyonu gündemine? Avrupa Birliği Türkiye 2012 Yılı İlerleme Raporu'nda; Ergenekon, Balyoz, Oda TV, KCK gibi davalara atıf yapılarak bu davalarda savunma hakkı, yargılama öncesi tutukluluk sürelerinin uzunluğu ile iddianameler bakımından endişelerin devam ettiği, söz konusu yargılamaların hukuka uygunluğunun kamuoyu tarafından kayda değer ölçüde sorgulandığı ifadeleri açıkça yer almış, bu davaların Türk siyasetinde kutuplaşmaya yol açtığı vurgulanmış, yargının yalnızca polis tarafından toplanan ve gizli tanıklar tarafından sağlanan kanıtları kabul etmesi ağır bir şekilde eleştirilmiştir. Yani Avrupa Birliği 2012 İlerleme Raporu, bugüne kadar Türkiye hakkında verilen en ağır eleştirileri içeren ilerleme raporudur. Yani tekrarlıyorum, diyor ki: "Yargının yalnızca polis tarafından toplanan ve gizli tanıklar tarafından sağlanan kanıtları kabul etmesi" Avrupa Birliğinin 2012 İlerleme Raporu'nda çok açık bir şekilde eleştirilmiştir. Şimdi, biz dördüncü yargı paketinde Avrupa Birliği 2012 İlerleme Raporu'nda bu ağır eleştirileri karşılayacak herhangi bir hukuksal düzenlemeye maalesef rastlamadık.

Yine, Sayın Bakan Türkiye'de demokrasinin gelişmesinden bahsediyor ama maalesef... "Bizim dönemimizde yapılan ilerlemeler var geçmişe dönük." dedi -ben buraya not almıştım- yani "Geçmişteki uygulamalardan kaynaklanan bir demokrasi geriliği var ama bizim dönemimizde bunlar önemli bir ölçüde aşıldı." dedi ama şimdi benim elimdeki Freedom House 2012 Dünya Özgürlük Raporu, Associated Press'in 2011'de yayımladığı araştırma, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütünün raporlarına baktığımızda, maalesef, 2005 yılından bu yana Türkiye'de herhangi bir ilerleme kaydedilmediği çok açık bir şekilde bu raporlarda yer alıyor. Bu raporların yani uluslararası basın kuruluşlarının veya özgürlüklerle ilgili olan uluslararası kuruluşların 2012 raporlarının tamamında Türkiye'de 2005 yılından bu yana ifade özgürlüğü ve demokrasi konusunda herhangi bir gelişme kaydedilmediği, tam tersine, basının üzerinde çok ciddi sansür uygulamalarının olduğu ifade edilmiş. Bu raporlardan bir tanesi de diyor ki: "Türkiye hibrit yani melez demokrasi olan ülkeler arasında." Yani "Türkiye'de gerçek bir demokrasi yok. Bugün AKP İktidarı döneminde melez demokrasi var Türkiye'de." diyor ve Türkiye Tanzanya, Zambiya, Filipinler gibi ülkelerle aynı kategoride yer alan ülkeler arasına konuluyor. Yani bugün Türkiye'yi biz gözümüzde...

RIZA TÜRME (İzmir) – "Demokrasi" demiyor, "melez ülke" diyor.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – "Melez ülke" diyor yani "demokrasi" demiyor, "melez" diyor, "hibrit" diyor. Yani hani otomobillerde şimdi var ya tanım, o tanıma bizim demokrasimiz için kullanıyor. "Türkiye de hibrit yani melez bir ülke, demokrasi yok." diyor.

Yine, 66 ülke arasında Türkiye, bakın, terör suçlusunu... Sayın Rıza Türmen bahsetti, Ali Rıza Öztürk de bu konuda kapsamlı araştırmalar yapacak, Sayın Başesgioğlu da Terörle Mücadele Yasası'yla ilgili birtakım şeyler söyledi, ben düşüncelerime katılıyorum. Maalesef, terör konusunda Türkiye'de ciddi bir kafa karışıklığı var. Türkiye'de, Terörle Mücadele Yasası, siyasal iktidarın elinde ne tarafa zıplattılırsa o tarafa giden bir lastik topa dönüşmüş.

Tamamlayacağım Sayın Başkan ama bunları...

BAŞKAN – Yo yo, değil... Serbestçe...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Özür diliyorum yani kimsenin süre açısından hakkını gasp etme eğiliminde değilim.

BAŞKAN – Yok yok, hayır İhsan Bey, serbest.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Terörle Mücadele Yasası maalesef, siyasal iktidar tarafından ne tarafa zıplattılırsa o tarafa giden bir lastik topa dönüşmüş. Terör yargılanmıyor Türkiye'de ama terörün yargılanmadığı yani gerçek terörün yargılanmadığı, gerçek terörle müzakere edildiği bir süreçte, maalesef, Türkiye 66 ülkedeki 35.117 mahkûmun 12.987'sini -bu rakam şu an artmış olabilir veya bir miktar azalmış olabilir çünkü bunlar bundan birkaç ay öncesinin rakamları- bünyesinde barındıran yani 66 ülkedeki 35 bin terör suçlusunun 12 binini bünyesinde barındıran bir ülke konumunda yani en fazla terör suçlusunu, bu raporlara göre Türkiye'de. Bir taraftan terörü yargılamıyoruz yani terörle mücadele etmiyoruz ama diğer taraftan da terörle alakası olmayan, terörün yanından geçmemiş, uzaktan yakından teröre bulaşmamış milletvekillerini, Balbayları, Haberalları, Alanları veya diğer bir sürü insanı bir terör suçlusunu olduğu gerekçesiyle cezaevlerinde çürütüyoruz. Ya, burada da bir çelişki var. Yani dolayısıyla, Terörle Mücadele Yasası, maalesef, bugün gerçek amacından uzaklaşmıştır. Bugün, Terörle Mücadele Yasası siyasal iktidarın elinde muhalefeti susturmanın yani basın üzerinde ciddi sansür uygulamanın bir aracı hâline dönüştürülmüştür ve işlevini tamamen kaybetmiştir. Dolayısıyla, burada,

Terörle Mücadele Yasası'nın siyasal iktidarın elinde ne tarafı zıplattılırsa o tarafa giden bir lastik top olması hâlinde çıkartacak bir düzenleme göremedik. Yani dolayısıyla, uluslararası kuruluşların bu konudaki eleştirilerini ortadan kaldıran herhangi bir düzenleme burada yok.

Sayın Bakan basın özgürlüğü konusunda televizyonlarda ilerlemeler kaydedildiğini söyledi, konuşmasının içeriğinde var "bizim dönemimizde" dedi ama Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü Türkiye'yi bu şekilde değerlendirmiyor. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü diyor ki: "Avrupa'ya üye olmak isteyen ülkeler içerisinde basın özgürlüğü açısından en kötü ülke Türkiye'dir." Rapora göre ülkemizde gazeteciler hapse atılmakta, basın sürekli sansüre uğramaktadır. Türkiye bir önceki rapora göre 10 sıra gerileyerek -Sayın Bakanın ifade ettiği gibi ilerleyerek değil- 179 ülke arasında 148'inci sırada yer alarak -bu daha da ilerledi- Fas, Uganda, Gambiya gibi ülkelerin gerisine düşmüş yani bir zamanlar İdi Amin'le tanıdığımız Uganda, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü raporlarına göre basın özgürlüğü konusunda Türkiye'den daha önde. Bilemiyorum, şimdi bunlar raporlar, uluslararası kuruluşların raporları ama sizin ben takdirinize sunuyorum.

RIZA TÜRME (İzmir) – Bir rapor değil, iki rapor değil; bütün raporlar böyle.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bütün raporlarda böyle.

Şunu söylemek istiyorum: Şimdi, geçtiğimiz günlerde Sayın Demirören'in bir açıklaması oldu, ben sizin takdirinize sunuyorum, bir Adalet Bakanı olarak bu konuda ne düşünüyorsunuz. Milliyet gazetesinde köşe yazarları, biliyorsunuz, sansüre uğradı, işlerinden ayrılmak zorunda kalanlar oldu. Hatta bir kısmı siyasal iktidarın politikalarının düne kadar ciddi anlamda destekçileriydi ama bugün gelinen noktada herhâlde birtakım ayrışmalar yaşanıyor, onlar tabii, bizim dışımızdaki gelişmeler, onların takdiri kendilerine ait ama Sayın Başbakan bu küçük ayrışmalara bile tavır koydu. Sayın Başbakanın basın üzerinde, Milliyet gazetesi üzerinde sansür uyguladığı basında yer aldı ve Sayın Demirören şu şekilde bir açıklama yaptı: "Sayın Başbakanı eğer üzmetense ben Milliyet gazetesini kapatırım." dedi. Şimdi, bunu buradaki bütün arkadaşlarımız okudu, gazetelerde yer aldı. Şimdi, bir gazete sahibini "Ben Sayın Başbakanı üzmetense gazetemi kapatırım." noktasına getirecek bir uygulamanın veya anlayışın yeşerdiği bir ülkede basın özgürlüğünden, ifade özgürlüğünden söz edebilmek olanaklı mıdır? Ben bunu sizin takdirlerinize sunuyorum. Yani bir gazete sahibi bunu söylüyor: "Ben, gerekirse gazeteyi kapatırım ama Sayın Başbakanımızı üzmem." diyor. Ya, böyle bir ülkede ifade özgürlüğünden, basın özgürlüğünden bahsedilebilir mi?

Şimdi, Deniz Feneri yolsuzluğundan bahsettik. Bir sürü davada HSYK görevini yapmıyor, açık hukuk yolsuzluklarına, ihlallerine rağmen hâkim ve savcılar görevinden almıyor ama siyasal iktidarla bağlantılı olan veya bağlantılı olduğu iddia edilen davalarda, maalesef, hâkim ve savcıların bir gecede işten el çektirildiğini görüyoruz.

Şimdi, bütün bunların karşılığında konuşulacak çok şey var yani benim elimde altı yedi sayfa aslında konuşacağım şey var ama ben arkadaşlarımızın süre hakkına saygısızlık göstermek istemiyorum çünkü daha çok konuşacağız bu yasayı. Yani biz dördüncü yargı paketinde, başta milletvekillerimizin -tutuklular olmak üzere- yine özel yetkili mahkemelerde bizzat dosyayı okumadığını, arama motoru Google'dan girerek istediğini bulduğunu ifade eden bir mahkeme başkanı tarafından haksız bir şekilde, makul süreyi aşan bir şekilde tutuklu yargılanan insanların sorununun çözülmediğini ve hukuk skandallarının gizli tanıklarla, tahrip edilmiş dijital verilerle, birbiriyle çelişen bilirkişi raporlarıyla hukuk skandallarının yaşandığı bir yargılama sürecinin düzeltilmediğini yani bunlara çözüm getirilmediğini, bir yargı reformu paketinin tamamen göstermelik olduğunu düşünüyoruz veya başka örtülü amaçlar varsa herhâlde bunlar Genel Kurul aşamasında önümüze gelecektir çünkü bu paket üç ay kaldı, dört ay kaldı Bakanlar Kurulunda ama önümüze geldiğinde, birkaç değişiklik dışında, dört ay kalacak kadar bir içerik göremedik. Ya bu paketin içeriği başka birtakım gelişmelere göre, birtakım görüşmelere göre Genel Kurulda doldurulacak, biz buradan anlıyoruz veya bu paket tamamen boş "Dostlar alışverişte görsün." diye tamamen kamuoyunun gündemini tutmaya yönelik bir anlayışla hazırlanmış. Tekrar ediyorum: Ya Genel Kurulda içi doldurulacak görüşmelere göre, birtakım müzakerelere göre doldurulacak bir paket olarak karşımıza gelmiş ya da tamamen kamuoyunun gündemini tutmaya yönelik bir paket olarak gündeme gelmiş.

Ben, diğer eleştiri haklarımızı saklı tutmak koşuluyla, bu paketin Türkiye'de bu hâliyle ifade özgürlüğüne, basın özgürlüğüne, kişi özgürlüğüne yönelik temel hak ve özgürlüklerini genişleten bir paket olmadığı düşüncesindeyim. Bu tasarı alt komisyonda görüşülürken de bu konuda ilaveler yapılmamış. Dileğimiz, Genel Kurulda, Bakanlar Kurulunda siyasal iktidarın da katkısıyla, başta milletvekillerimiz olmak üzere, Türkiye'de hukuk ihlallerini ortadan kaldıracak katkıların getirilmesini arzu ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey, gızemcilik felsefenin bir alanı ama tasarıların bir alanı olmamalı. Ben de öyle temenni ediyorum, olamaz da fakat arkadaşlar, tabii, ciddi bir müzakere yürütülüyor. Sözde etkinlik de önemli. Yarımaya geldiği zaman, bir arkadaşın da sözünü kesmek durumunda kalırsam insicam da bozulmuş olur. Ben, yarımaya ara vermeyi planlamıştım. Mutlaka bulunmam gereken, üç ay önce verdiğim, önemli bir görüşmem var. Yirmi dakikada... Bundan sonra söz kimindir?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben konuşacağım, o kadar konuşmam da zaten.

BAŞKAN – Hah, tamam, oldu.

O zaman tamam, ben yarımaya şey edeceğim, kesmek durumunda kalmayayım. Teşekkür ediyorum.

Buyurun Turgut Bey.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; pakette ilgili olarak benim de tekrara kaçmadan söyleyeceklerim var. Aslında, tasarımı alt komisyona havale etmeden önce görüşürken de birkaç şey söylemeye çalışmışım yani hassasiyetle durmuş olduğum nokta – arkadaşlarımız belirtti zaten, gerçi Sayın Bakan da belirtti- bizim önümüze bu paket geldiğinde birçok konuyu, birçok sorunu çözeceğimizi düşünmüştük Sayın Başkanım. Yani Türkiye'nin böyle bir algısı var, bizim de böyle bir algımız var.

Şimdi, Sayın Bakan diyor ki: “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yıllara sari bizimle ilgili verdiği kararlar var.” Evet, böyle bir çalışma da yapmışlar. Her maddeyle ilgili bize vermişlerdi, işte, gerekçelerinde niye bu düzenleme geldi? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ihlal kararlarını gerekçe göstermişler her maddeye yönelik olarak, böyle bir çalışma yapmışlar ama tabii, şu bir gerçek, bu tespiti yapalım bir defa: Beklentiler bu pakette ne kadar karşılandı? Yani Türkiye'deki yaşadığımız son yıllara -yani dört yıl, beş yıl, bunu yayabiliriz de geriye- bakıldığında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sadece şu yirmi madde içerisinde veya on sekiz madde içerisindeki düzenlemelerle ilgili olarak mı Türkiye'yi mahkûm etmiş? Bunun dışında, şu anda yakıcı olarak gördüğümüz -ki ben geçen hafta da Komisyonda da söyledim- bir tutuklu milletvekilleri meselemiz var. Bunu tüm içtenliğimle söylüyorum, buradaki milletvekili arkadaşlarımız da aslında benim gibi düşünüyor. Bu konuyu bizim çözmeden, bizim Parlamento olarak, Meclis olarak bunu çözmeden bu yasa tasarılarını veya bu kanun tekliflerini burada görüşmemizi gerçekten üzülerken karşılıyorum yani bunu bizim çözmemiz gerekirdi. Bugüne kadar bu konunun hiçbir şekilde gelmemesi gerekir. Ne dersek diyelim, hangi sözcükleri kullanırsak kullanalım ama bu bizim karşımıza ileride çıkacak yani önümüzdeki süreçte Türk Parlamentosunun, demokrasi tarihinin bir ayıbı olarak çıkacak. Bunu niye çözmüyoruz, bunu niye halının altına sürekli süpürerek bugünlere geldik? Ve bu paket düzenlenirken de yine bir kenara atılması, itilmesi açıkça söylemek gerekirse, iyi niyetten yoksun olduğunu, amacının aslında çok farklı olduğunu gösteriyor.

Bakın, 2011 seçimlerinden sonra, Temmuz ayında, tabii, bu yemin etme sürecinde biz bu konuyu gündeme getirmiştik yani Parlamento tarihinde böyle bir süreç yaşanmamış ki örneği de var yani şu anda Parlamentoda milletvekili olan, geçen dönem tutuklu olan, seçilmesi nedeniyle de seçilir seçilmez tahliye edilen bir Sebahat Tuncel arkadaşımız var yani bununla ilgili olarak yargının verdiği bir karar var. Bu, Parlamento tarihinde yaşanmış bir olay ve dedik ki 8 milletvekili halkın oylarıyla seçilmiş, hiçbir yasal engeli yok. Yani Yüksek Seçim Kuruluna başvuruluyor, işte, Sayın Başbakan zaman zaman söylüyor ama onlar da hiç yakışık sözler değil yani insanların yasal hiçbir engeli olmadan halkın karşısına çıkması ve milletimizin de onlara yüz binlerce oylarla “Evet, siz bizim temsilcimiz olun, size kefalet veriyoruz.” demesi, artık bunun saygı duyulması gereken bir davranış olarak görülmesi gerekir. Yani Sayın Başbakan bunu söyledi gerçi. Nerede söyledi? Sinop'ta, Samsun'da BDP'li milletvekili arkadaşlar gittiklerinde oraya, biliyorsunuz, böyle bir açıklama yaptı. “Halkın oylarıyla seçilmişlerdir. Beğenirsiniz, beğenmezsiniz ama saygı göstereceksiniz.” diye, böyle bir açıklaması olmuştu, ilginç ama tutuklu milletvekilleriyle ilgili ağızından hiç böyle bir şey çıkmadı.

Bakın, biz, o süreçte iktidar partisiyle bir araya geldik. Burada sadece kısa bir paragrafı okuyacağım. 2011 Temmuz ayında bir araya geldik ve bir irade ortaya koyduk, dedik ki: “Tutuklu milletvekillerinin konusu çözülmeli. Sizlerle beraber, hep birlikte çözülmeli. Parlamento bu ayıbı temizlemeli.” demiştik. O paragrafta şunu söylemiştik Sayın Başkanım yani iki yıl önce söylemiştik: Niye bugüne kadar kimse kılını kıpırdatmamış? Sayın Bakan, Hükûmet, AKP kılını kıpırdatmamış da bu tasarının içerisinde çok acilen birtakım, işte efendim, pazarlıkların sonucu olarak “Ya, evet, gelmeli. Bunları da çıkaralım da –bu süreç ne süreciyse- bu sürecin içerisinde biz de üzerimize düşeni kısmen yapalım.” diye bir telaş var. Biz ne demiştik AKP'li milletvekilleri arkadaşlarımıza? Daha doğrusu, yöneticilerle, grup başkan vekili ve genel başkan yardımcılarıyla beraber şunu demiştik: “Halkın egemenliği ve millet'in iradesi seçilmiş ve vekalet verilmiş milletvekilleri aracılığıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde hayata geçirilir. Bu çerçevede, tüm siyasi partilerin ve milletvekillerinin milletimizin kendilerine verdiği bu onurlu görevi yerine getirmeleri için Türkiye Büyük Millet Meclisinde olmaları gerektiğine inanıyoruz.” demişiz. Bunu iktidar partisiyle beraber söylemiştik. Peki Sayın Bakan, ben de buradan sormak

istiyorum: İki yıldır bunun gereği olarak niye kılınızı kıpırdatmıyorsunuz? Bakın, KCK'lılarla ilgili burada bir şeyler var. Siz az önce söylerken, konuşurken bazı maddeleri de söylemediniz yani suç ve suçluyu övmeye ilgili olarak bir şey getiriyorsunuz ama hiç ağızınıza almadınız. Askerlikten soğutmayla ilgili 318' de değişiklik getiriyorsunuz, hiçbir şey söylemiyorsunuz. Bir çok düzenleme getirildi. İşte "Efendim, ifade özgürlüğü kapsamında birtakım değişiklikler yapıyoruz." diyorsunuz, bunların sonuçlarını göreceğiz ama şu iki yıl önce, bizim en önemli konumuz, 8 milletvekiliyle ilgili olarak ortak bir irade açıklamışız iktidar partisiyle birlikte ki inanıyorum o düzenleme... Zaten onunla ilgili Medis Başkanı girişimi de olmuştu, muhalefet partileri de orada ortak bir metinde, daha doğrusu formülde uzlaşmışlardı. Siz, niye bugüne kadar bu konuda hiçbir düzenlemeyi Hükümet olarak veya Bakanlık olarak ülke gündemine getirmediniz de şimdi bizim karşımıza "Efendim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ihlal kararları var ve bunlar Türkiye'de ifade özgürlüğü, insan hakları bağlamında birtakım değişiklikler yapacak. Bunlardan, bizler Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde bir anlamda kurtulacağız." Peki, bununla ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir şey söylemiyor mu? Uzun tutukluluklar... Rıza Türmen de söyledi yani paketin içinde olmayan maddeler veya hususlar... Tutuklu milletvekilleri dünyanın hangi demokratik ülkesinde var Sayın Bakan? Yani yargılamadan bahsetmiyorum ben, tutuklu bu insanlar, yargılamaları devam edecek. Yani böyle bir uygulamayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yerinde mi görüyor? "Evet, doğrudur, milletvekilleriniz tutuklu, kalsın -dört sene, beş sene yani bununla ilgili bir süre sınırı da yok- doğru yapıyorsunuz." mu diyor? Demiyor. Bununla ilgili de kararları var, emsal kararları var. Niye bu konuyla ilgili bir düzenlemeyi biz bu Parlamento olarak yapmadık, yapamadık, niye yapmıyorsunuz? Yani bu konu çözülmeden, daha doğrusu, bu konuyu bizim Parlamento olarak önümüze almadan bu düzenlemeleri yapmak gerçekten çok üzücü yani bunları konuşmak. Sayın Adan belirtti yani "Burada olmak beni üzüyor." dedi, beni de üzüyor.

Bakın, şöyle bir tezat var, şunu mutlaka sizler de düşünüyorsunuz: Şimdi, terör örgütü diyor ki "Biz silahlarımızı bırakmayacağız tabii. Beraber bir süreç olacak, silahlarımızla birlikte sınır dışına çıkacağız." Bununla ilgili basında da okuyoruz, efendim kasım mıdır, önümüzdeki yıl mıdır ama şunu da diyor: "Birtakım düzenlemeler yapacaksınız. Bana güven vereceksiniz, bize güven vereceksiniz." diyor. Şimdi, ben şöyle düşünüyorum, bakın: Terör örgütü ne yapmış bugüne kadar? Yüzlerce, binlerce, işte, 7 bini aşkın bizim askerimizi, polisimizi şehit etmiş. Onun yanında birçok -binlerce, 30 bine yakın candan bahsediyoruz- sivil öldürmüş. Belli, bunları yapmışlar ve bunlar ellerinde silahlar -belki Medisten bir şey çıkaracaksınız, getireceksiniz çünkü öyle bir talep var, bir güvenceyle ilgili karar- yani alacalar silahları ellerine, omuzlarına, dizilecekler, bizim güvenlik kuvvetlerimiz de, işte, helikopterlerimiz havadan, uçaklarımız havadan, yerden diğer güvenlik kuvvetlerimiz eskortluk yapacak bu teröristlere. Niye eskortluk yapacaklar? Güvenli bir şekilde sınırları terk etsinler diye "Aman, bunlara zarar gelmesin, hâl gelmesin." diye. Bunları sınır dışına, Irak'a biz göndereceğiz. Neyle? Silahlarıyla. Şimdi, aklım bunu almıyor da yani böyle düzenleme olacak, öyle gözüküyor.

Diğer taraftan, şöyle bir olay var: Milletvekilleri, akademisyenler, gazeteciler yıllardır cezaevinde terörist muamelesiyle iddiasıyla yargılanıyorlar. Onlara diyoruz ki biz devlet olarak, Türkiye Cumhuriyeti olarak diyoruz ki: "Siz çok tehlikeli insanlarsınız." Öyle diyoruz arkadaşlar, bu böyle. "Sizler kaçarsınız bırakırsak. Sizi tutuksuz yargılasak sizler yurt dışına kaçarsınız, bir yere kaçarsınız, ben sizi Silivri'de süründüreceğim." diyorsunuz. Ya, bunu bu millete nasıl kabul ettireceğiz, nasıl anlatacağız? Yani bunu sizin aklınız, sizin mantığınız kabul edebiliyor mu?

Yarın şu gelecek: Bizim sınır ötesi harekâtla ilgili sürekli tezkereler, süre geçtikçe -daha süresi dolmadı- demeyecek mi şimdi bu terör örgütünün başı veya işte Karayılan, diğerleri: "Ya, bak, siz bizi Irak'a kadar güvenlik içerisinde götürdünüz de sınır dışında da efendim, harekât yapma, operasyon yapma yetkiniz var Medisten. Şunu bir geri alın, kaldırın bakalım. Sınır dışında da güvenli olmamız lazım." diyecek, bunu da getirecekler size. Şimdi, bunları düşündükçe ben inanmıyorum çok üzülüyorum. Sizler de mutlaka üzülüyorsunuz ama böyle bir olayı... Binlerce insanı şehit etmiş insanları alacağız, güvenli bir şekilde ellerimizle ve bu insanlar da şunu demiyor: "Bir meydana biz silahlarımızı, tüfekleri yığacağız, oradan devlet gelsin, alsın, biz böyle sivil olarak, silahsız bir şekilde gideceğiz." de demiyorlar. "Silahlar ellerimizde, mermiler ellerimizde -neyse- havanlar ellerimizde, bizi sınır dışına kadar güvenli bir şekilde götüreceksiniz." diyorlar. Bu pazarlığı yapıyorsunuz, bu yüz binlerce oyla milletvekili olmuş insanları "Siz kaçarsınız, tehlikelisiniz diye cezaevinde tutacağız." diyorsunuz, sonra bu paketi getiriyorsunuz "Bunu görüşelim." diyoruz Sayın Bakan. Yani benim aklım, mantığım böyle bir tezat, olguyu, ne dersek buna diyelim, inanmıyorum kabul etmiyor. Böyle olunca da buradaki maddeler, efendim, şu maddeler iyileştirme var, şu kadar dosyadan dolayı mahkûm olduk... E, tabii ki olduk ama işin özü bu mudur? Yani bunlar palyatif çözüm değil mi? İşin özü, gelin şu milletin, şu Türkiye'deki tüm bizim halkımızın, vatandaşımızın beklediği değişiklikleri yapalım. Ve insanları bu şekilde düşündürmekten gerçekten ben Parlatonun bir üyesi olarak -çünkü bir sorumluluk taşıyoruz ve tarihi bir sorumluluk taşıyoruz burada, bu dönem görev yaparken- çok büyük üzüntü duyuyorum. Gittiğim yerde soruyorlar, bunu bana

vatandaş sordu biliyor musunuz bu söylediğimi. “Ben görmek istemiyorum, devletin helikopteri, polisi ve askeriyeye o teröristlerin orada silahlarıyla güvenli bir şekilde sınır dışına götürülmesini. Bunu yaşamak, bunu görmek istemiyorum.” diyor vatandaş. Öbür taraftan da bunu söylüyor yani “Cezaevinde de insanlar kaçır diye tutuluyor.” diyor. Kim tutuluyor? Fatih Hilmioğlu. Yani bugün yarın belki de yaşamı tehlikede, ne olduğunu bilmiyoruz adli tıp raporunda ama çok ciddi bir sağlık sorunu var. Bu insana diyor ki yargı “Kaçarsın kardeşim, sen teröristsin.” Öbür taraftan da işte “Öbür dönemde ben seni güvenli bir şekilde bırakacağım.” diyoruz. O alınan karar, alınacak karar yani bu teröristleri yurt dışına güvenli bir şekilde götürmeyle ilgili irade veya işte karar hangi mevzuata, hangi meşru hukuk düzenine veya düzenlemesine dayanıyor? Nerede var böyle düzenleme? Anayasa’da mı var, Terörle Mücadele Kanunu’nda mı var? Hangi yasada, bana söyley misiniz? Biz binlerce insanı şehit etmiş kişileri “Hiç merak etmeyin, sağ salım sizi sınır dışına çıkaracağız, bu konuda düzenlemeyi yapacağız.” Hangi yasa bu yetkiyi veriyor size Sayın Bakan veya Hükûmete? Var mı böyle bir yetki, böyle düzenleme?

Sizin açıklamanız var, diyorsunuz ki: “Bu suçsa biz suç işlemeye devam ediyoruz, edeceğim.” diyorsunuz. Hayati Yazıcı sanıyorum, Gümrük Bakanı, o da diyor ki: “Hiçbir savcı, hiçbir makam bu konuda, yaşanan bu süreçle ilgili olarak bir soruşturma yapamaz, yaparsa facia olur.” falan diyor. Yani bu açıklamalar suç değil mi sizce? Suç ve suçluyu övme hükmü duruyor orada yani Diyarbakır’daki yaşananları görüyoruz. Sayın İçişleri Bakanı Muammer Güler diyor ki nevrüz gösterilerinden evvel: “Orada terörist başının resimleri, amblemleri, olamaz, posterleri olamaz. Olursa yasaya göre suçtur.” Devam ediyor “İşlem yapacağız.” Metin okunuyor, arkada sinevizyon var, terör örgütü liderinin sinevizyondan görüntüsüyle metin okunuyor. E, niye bir işlem yapılmadı o zaman, niçin bir işlem yapılmadı? Yani bunları söylüyorsanız işlem de yapın o zaman, bir şey de yaptığınız yok.

Şimdi, söylenecek çok şey var yani üzüntüm... Maddelerle tek tek belki görüşmeye başladığımızda orada söyleyeceğimizi her maddeyle ilgili çekincelerimiz, eleştirilerimiz de var ama işin özü bu. Ben ilime gittiğimde veya vatandaşlarla karşılaştığımda, Türk milleti, vatandaşımız bize bunları soruyor ve Adalet Komisyonunda da buraya gelip “Efendim, İnsan Hakları Mahkemesinin şu sayılı, şu no’lu kararı, şuradaki şu ihlali” diye bunları geçiştirerek konuşmayı açıkçası üzüntüyle karşılıyorum, pek bunları da konuşmak istemiyorum.

Sayın Başkan, söyleyeceklerim var da zaman ilerliyor. Maddelerle ilgili de söyleyeceğim çok şey var.

BAŞKAN – Yarım geliyor, öğleden sonra vereyim mi söz?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam, öyle yapalım. Sadece şunu söyleyeyim, aklımda. Az önce konuşurken Sayın Bakan da belirtti mi onu, Sayın Rıza Türmen belirtti herhâlde, bu tutukluluğun duruşmalı olarak devamı ya da sürmemesi konusunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi... Sayın Bakan, değişiklik yaptık, hatırlar mısınız? Şimdi aklıma geldi o. Biz tutuklulukla ilgili, devamına yönelik mahkeme kararlarının gerekçeli olması gerektiğine dair değişiklik yaptık. Hiç kimse gerekçeli karar yazmıyor. Onlar da gerekçe olarak şunu diyorlar: “Gerekçe yazarsam ihvası rey olur, o yüzden ben gerekçe yazmıyorum.” Yani hiçbir mahkeme gerekçeli bir şekilde tutukluluğun devamına yönelik bir karar vermezken duruşma yapsak ne olur, yapmasak ne olur. Yani önce onu orada bir siz düzenleyin. Çok net söylüyor arkadaşlarımız, gerekçe yazmayan hangi hâkimle ilgili olarak herhangi bir işlem HSYK yaptı? Yasa hükmünü biz çıkarmıştık burada Parlamento olarak. E, kimse uygulamıyor yani kafa tutuyor.

Bir şey daha söyleyeyim: Geçen pakette çıkardık, işte, infazın ertelenmesiyle ilgili olarak sürekli şikâyetler geliyor. Savcılar ve hâkimler hiçbir şekilde... O “verilebilir, verilir” şeklinde takdire bağlı ki doğrusudur belki, takdire bağlı ama yani uygulamada bir bakın, size de geliyordur. Haklı taleplerle insanlar infaz erteleme isteğinde bulunuyorlar. Haklı, yasadaki gerekçeler belli. En son bir tane işte, Edirne’de oldu. Adamın 650 dönüm çeltik tarlası var, kendisinden başka bir şeyi yok. Bir suç nedeniyle şu anda zaten yasadaki evvel, 15’inden evvel infazına başlanmış ama çeltik tarlaları duruyor 650 dekar, ekecek, biçecek, vermiş savcıya, savcı diyor ki: “Yok, şartları yoktur. Ben seni salmam.” Bire bir de görüşüyorlar, “Ya, benim takdirim, burada ‘verilir’ demiyor ‘verilebilir’ yazıyor.” diyor. Yani şunu anlatmak istiyorum: Düzenlemeler yapıyoruz da uygulamada bu düzenlemeleri kim, ne kadar uyguluyor, sizlere de bir görev düşmüyor mu? Siz HSYK’nın başısınız, burada arkadaşlarımız var yani belki konunun dışına çıktım ama vatandaşımız –ben, oradaki durumunu da çok iyi biliyorum- Enez’de yani şu anda bütün mal varlığı belki de orada zarar görecektir ama infaz ertelenmesi altı ay süreyle verilemiyor. Arazisini ekecek, biçecek, savcı vermiyor yani bunu da burada, sizin huzurunuzda dile getirmek istedim.

Sayın Başkan, süre doldu, maddelerde konuşurum tekrar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.
Değerli arkadaşlar, saat 14.20' de toplanmak üzere oturuma ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.21

BAŞKAN : Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP : Harun TÜFEKÇİ (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, öğleden sonraki oturumumuzu açıyorum.

Çalışmaları başlatıyorum.

İlk söz Turgut Bey arkadaşımızı ama ismi aynı öbür Turgut Bey arkadaşımıza söz vermek zorundayım. İstanbul'a gidecekler. Şu anda aynı dönemin 3 hukukçusu komisyonda yer alıyor. Birisi Talay Şenol, birisi âcizane ben, ikincisi Turgut Kazan. Avukatlık Kanunu şu anda o ciddi bir reformdur, ciddi bir dönüşümdür 1966'dan sonra. O reformu yapmak için işlediğimiz diyalektiği ve yaptığımız kavgaları bu vesileyle atıf yoluyla anıyorum.

Buyurun Turgut Bey.

BASIN KONSEYİ TEMSİLCİSİ AV.TURGUT KAZAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Ben, Basın Konseyi adına bu buluşmada olduğum için ifade özgürlüğü açısından bu metni değerlendirmeye çalışacağım. Zaten ilginç bir biçimde tasarının adı da işte "İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü" diye başlıyor. O yüzden bu açıdan işte hem bazı saptamalar yapmaya çalışacağım hem de Basın Konseyinin görüşlerini açıklayacağım.

Sayın Bakanın sunuş konuşmasında vurguladığı iki ölçütü buraya not aldım ki onlara katılıyorum. Ulusal güvenlik kaygılarıyla temel değerlere sırt çevrilmemelidir. Benzer bir ölçü vurguladınız. Bir de işte şiddeti teşvik esas olmalıdır ki bunlara katılıyorum. İfade özgürlüğü açısından bu ölçütlerin önemli olduğuna inanıyorum. Tasarıya da bu açıdan yaklaşmak gerektiğini düşünüyorum. Elbet "İçer boş." denilmesi doğru bir şey değil çünkü içinde gerekli ve doğru olan düzenlemeler de var. İşte ben daha çok ifade özgürlüğü açısından eksik ya da sakıncalı olanları dikkatinize sunmak istiyorum. Bu metinde 7 yasaya değişiklik getiriliyor. İlk 4 maddede işte 4 yasaya ilişkin değişiklik var. İyidir. Yararlıdır. Zaten Sayın Bakanın belirttiği gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ihlal kararlarının bir bölümü, Avrupa Konseyi -ne yazık ki, ne yazık ki ve hüzün verici bir şey- Bakanlar Komitesinin önünde olduğu için - yani teorik olarak söylüyorum- politik olarak ihraç doğar demiyorum ama teorik olarak ihraç talebiyle karşı karşıya Avrupa Konseyinden olunca bunu değiştirmek gerekir tabii. O yüzden o işte yapılanlar işte gereklidir. Yalnız tabii henüz masaya gitmeyen başka Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının ihlalle ilgili tespitleri var. Onlara da hiç değilse "İnsan hakları" diye başlayan bu metinde yer verilmesi gerekirdi ama Bakanlar Komitesinin önünde olmayanlar için, çok sıkışık durumda olduğu için Türkiye, bir çözüm arayışı var fakat başka temel ihlallere yani nasıl olsa daha Bakanlar Komitesinin önüne gitmedi diye mesafeli davranılmış, üzerinde işte çalışılmamış yahut da önem verilmemiş herhâlde.

Sorun, bu tasarının 5, 6, 7, 8, 9, 10'uncu maddelerinde. Yani ifade özgürlüğü açısından tartışmak yahut da değerlendirme yapmak gerekir. 5'inci madde Terörle Mücadele Yasası'nın 6, 2, ve 4'ünü değiştiriyor. Tabii 4 önemli değil ama (2)'nci bent çok önemli. Şimdi, "cebir ve şiddet" yani Sayın Bakanın o demin sözünü ettiğim sunuşunda vurguladığı o ölçütler açısından tamam ama şimdi "Tehdit içeren yöntemlerini meşru göstermek" deyimini uygulamada sorunlu. Şimdi, tehdit, yani ifade özgürlüğü açısından tehdit çok soyut bir şeydir ve sorunludur. İşte hem "tehdit" kavramı, ifade özgürlüğü açısından ciddi bir tehlike yaratır diye düşünüyorum hem de "meşru üst gösteren" kavramı da tehlikeli olabilir diye düşünüyorum. Yani belki "cebir, şiddet kullanılması yolunda tehdit ve tahrik" denilmesi daha doğru olabilirdi çünkü ifade özgürlüğünde tehdit, işte "susmayacağız, işte "hesabını soracağız", böyle şeyler de tehdit gibi bir uygulamanın yolunu açabilir, tehlikelidir. Bir de şimdi çok iyi anlayamıyorum ama mevcut metinde de var, "Basanlara ve yayanlara" diyoruz. Şimdi basanlara ve yayanlara da tehlike... Yani mevcut metindeki ifadeyi kullanıyoruz. Şimdi, yayınlayan eğer bulunamıyorsa, basanı anlarım ama böyle yazarsak -ki eski metnini de böyle yazmışız zaten- basanlar için bir sansür anlayışı doğabilir. Dolayısıyla bastırmak istediğin bildiriye ifade özgürlüğü açısından biraz mesela sert bir bildiriye basacak adam korkabilir. O yüzden ben görüşlerimi açıklayacak bir şeyi bastırmakta güçlük çekebilirim. Onu Basın Yasası'ndaki gibi bir düzenleme düşünmek gerekir diye düşünüyorum.

Tabii 6'ncı maddeyle 7/2 değiştiriliyor. Yani bu değişikliklik metnini de biraz tartışmak gerekiyor diye düşünüyorum. Şimdi, Sayın Türmen'in dediği gibi 2/(b)'de, yani 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'nın 7'nci maddesinin (2)'nci bendinde Türmen'in işaret ettiği iki eklemeye var. Bu iki eklemeden girişteki toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında olmasa dahi o maddenin bütünlüğüyle bağdaşmıyor çünkü o maddenin başına baktığınız zaman aslında toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle ilgili, yani toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasındakileri söylüyor. Şimdi bu ihtiyaç nereden doğmuştur, doğrusu anlayamıyorum ve işte Türmen'in de işaret ettiği "asma" sözcüğü neden gerekli görülmüş? Bunun hem tehlikeli olduğunu düşünüyorum hem de çelişkili olduğunu düşünüyorum. Şimdi, 215'i değiştiriyoruz. 215'in cezası hafif bir ceza ama ifade özgürlüğü bakımından oraya bir işte cebirle ilgili o düzenlemeyi koyuyoruz ama cezası daha ağır olan 7/2(b)'ye bir "asma" koyuyoruz. Şimdi, yani bu basit gibi görünüyor ama cezası altı ay olan 215'teki eylemin koşullarını, yeni unsurlarla eylemi, ifade özgürlüğünü korumaya çalışıyoruz, işte cebir, şiddet, falan denilirse bile o işte çok övülen "yakın ve açık tehlike" ölçütünü oraya koyuyoruz. Tabii bir şey söylemek istiyorum: 215 bakımından düşünülmesi gerektiğini düşünüyorum. 216'da o ölçüt gereklidir, doğrudur ve zaten mevzuatımızda işte kullanılıyor, her ne kadar bir gazeteci arkadaşımız, bunun müthiş bir işte demokrasiyi taçlandırma girişimi olduğunu söylemiş olmasına rağmen, mevzuatımıza yeni girmiş sanarak ama altındaki 216'ncı maddeyi okusaydı, görürdü. Bu zaten bizde var. Fakat suç olan bir fiili övmekle suçluyu övmeye koyduğumuz zaman sorunlar yaşanır mı? Ben bunu ifade özgürlüğü açısından söylemiyorum. Suç olan bir fiili övme açısından, yani hukukçu olarak bunun sorunlu ve sakıncalı olabileceğini düşünüyorum. Yani suç olan bir şeyin övülmesini açık ve yakın tehlike durumlarının doğması hâline bağladığımız zaman acaba doğru mu yapıyoruz? Bunu düşünün diye söylüyorum. Bunu Basın Konseyi adına söylemiyorum.

Şimdi bu 2'deki (b)'yi ağırlaştırmak, yani hem toplantı ve gösteri yürüyüşü, hem ondan sonra onu getirmek hem asmayı koymak, ne oluyor, yani suç olan bir fiili övmek için yakın ve açık tehlike arıyorsunuz altı ay için, cezası beş yıla kadar olan bir şeyi, yani bir işareti, terör örgütünün bir işaretini camında gördük diye beş yıl hapis veriyorsunuz. Şimdi, bu çelişkidir, tutarsızlıktır, bağdaşmazlıktır. O yüzden iyileştirme sırasında bu tür çelişkilerin olmaması gerekir diye bilginize sunuyorum.

Tabii, işkenceden zaman aşımı doğrudur ama yani Sayın Bakanın belirttiği gibi hiç orada tereddüt yok. Yasalaştığı gündün sonraki işkenceler için uygulanır ve zaten öyle olması gerekir. Aslında tabii bu tarihten sonra böyle ileri demokraside zaten bir daha işkence olmayacağına inanmamız gerekir. O yüzden o doğrudur ancak TCK 220'ye sadece 8 açısından yaklaşmak son derece yanlış, eksiktir çünkü madem 220'ye bir değişiklik için adım atıyoruz, bütün sorunlar 220'den kaynaklanıyor. Bütün, yani Türkiye'de ifade özgürlüğü bakımından temel sorun Terörle Mücadele Yasası 1 ve 220'dir. 220'deki 6 ve 7'yi seyrediyoruz, 8'i iyileştiriyoruz. Ben bunun çok eksik olduğunu söylemek istiyorum. Yani eğer Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ihlallerini doğru değerlendireceksek bizim ifade özgürlüğü sorunumuz örgüt üyeliğiyle iç içe yaşanıyor. Yani şunu söylemek istiyorum: Türkiye'de insanlar zaten 215'i olduğu gibi bıraksak bile suç olan bir fiili övdükleri için sorun yaşamıyorlar. Çünkü zaten suç olan bir fiili övdüğü için, kimse, yani bilmiyorum kaç tane dava var falan, ben onun dökümünü şu anda bilmiyorum ama zaten böyle bir yargılamada insanlar tutuklu... Ama insanlar tutuklu, gazeteciler tutuklu, öğrenciler tutuklu. Yani 215'ten falan kimse tutuklanmıyor, kimseye zaten hüküm verilse verilen hükmün yerine getirilmesi mümkün değil çünkü hüküm verilse hükmün ertelenmesi müessesesi içinde kalıyor. O yüzden ifade özgürlüğü açısından temel sorun örgütle ilgili sorundur. Terörle Mücadele Yasası'nın 1'inci maddesinden ve şimdi terör... Şimdi, tabii Sayın Bakan çok güzel, gerçekten sunuşunda vurgular yaptı. Yani biz işte kamu güvenliği açısından temel değerlere sırtımızı dönemeyiz. Doğru. İyi de 3713/1 aynen dediğimizin tersini yapıyor. Yani ekonomik nedenlerde bile bir şeyi terör sayıyor, kamu güvenliği açısından terör sayıyor, devletin itibarı açısından terör sayıyor. O yüzden böyle bir terör anlayışını kabul etmek mümkün değildir bir demokraside. O nedenle bir kere sorunun bu iki yani hem Terörle Mücadele Yasası'ndan hem 220'nci maddeden kaynaklandığını düşünüyorum, düşünürüz ve yaşanan da odur çünkü sizi ifade özgürlüğü sınırları içerisinde yaptığınız o şeyden dolayı, yani suçu övdü diye değil ya da işte hükümete tepki gösterdi diye değil, o yaptıklarınız falanca örgütün üyesi olduğu için yargılıyorlar. O yüzden örgüt sorununu çözmek gerekir:

Tabii, yine ifade özgürlüğü bakımından önemli olduğu için 10'uncu maddedeki 318 değişikliği de bana göre Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla örtüşen bir metin değildir. "Askerlikten soğutma" yerine "fırar ve vazgeçmeye teşvik" tanımlamasına dönüşüyor. Şimdi, vazgeçmeye teşvik, yani Sayın Bakanın çokça vurguladığı gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında söylenen belirsizlik, yani Türkiye'deki yasal düzenlemelerin belirsizliğinden kaynaklanan ihlallerle karşı karşıyayız. Burada belirsizlik devam ediyor. Bu yüzden eksik ve yanlış olduğunu düşünüyorum. Tabii, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları nedeniyle tutuklamaya ilişkin böyle çok pratikte hiç işimize yaramayacak ama Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine ve Avrupa Birliği sürecine, bakın, tutuklamaya ilgili iyileştirmeye devam ediyoruz denilmesi için, denilmesinin sağlanması için işte madde 11, madde 12, madde 13'te tutuklamaya ilişkin düzenlemeler var. Düzenlemeleri metin olarak tartışmıyorum

ama metinde de tabii tehlikeli şeyler var fakat ben tutuklama sorununun ayrı bir sorun olduğunu ve tutuklama sorununu çözeceksek tutuklamaya ilişkin özellikle süre konusu ve milletvekilinin tutukluluğu konusunu ayrıca çözecek formüllerin bu tutuklamaya ilişkin metinde olması gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi sözlerimi şöyle bağlayacağım: Sorun, dediğim gibi, Terörle Mücadele Yasası'ndan ve işte 220'den kaynaklanıyor; örgüt anlayışımızdan, terör anlayışımızdan kaynaklanıyor. Şimdi, çokça "Onlar gazeteci değil." deniyor. Niye deniyor? Bunun için deniyor. Çünkü zaten ben 12 Martta tutuklandığım zaman Mamak Askerî Cezaevi'ndeki koşuğa bir arkadaş daha getirdiler. O arkadaş o zamanın da ünlü gazetecisi Altan Öymen'di. Hükümet açıklama yapıyordu. Diyordu ki: "Biz, Altan..." Çünkü Batılılar o zaman da Altan Öymen'i soruyordu. Hükümet açıklama yaptı, dedi ki: "Altan Öymen gazeteci olduğu için tutuklanmadı ki, uçak kaçırmayı organize ettiği için tutuklandı." O yüzden bu açıklamalar hiç inandırıcı olmuyor. Ben inanmıyorum -yaşadım- ki Batılı nasıl inansın, niye inansın? O nedenle ısrarla 3713/1 ele alınmak gerekir. Tabii ben aslında 3713'ün gerekli olmadığı kanısındayım ama bu tartışmaya şimdi girmiyorum ama 3713 yapılırken ben bu Adalet Komisyonu çalışmalarına katıldım. O zaman baro başkanındım. O gün de bunun yanlış olduğunu hep söylemeye çalıştım. 3713'e gerek yok. Neyse, şu anda onu tartışmıyorum. Tabii 220'nin 6 ve 7'sinin yeniden düzenlenmesi gerektiğini tekrarlıyorum ve asıl önemlisi, özel yetkili mahkemeler kaldıkça, burada Adalet Komisyonunda ne kadar iyi düzenleme yaparsanız yapın, o iyi dediğiniz düzenlemeler Parlamentoda, yani Genel Kurulda ne kadar kabul edilmiş olursa olsun hiçbir adımı atmış olamazsınız. Çünkü özel yetkili mahkemeler -işte eli bir yıllık deneyimi me göre söylüyorum, 15-16 Hazirandan başlamak üzere 70, 12 Mart, 12 Eylül sıkıyönetim mahkemelerinde yoğun görev yapmış, birçok kez sanık olmuş bir hukukçu olarak söylüyorum- onların kararları ne kadar adil değilse bunların kararları da o kadar adildir. O yüzden özel yetkili mahkemeleri koruyarak ifade özgürlüğünü hayata geçiremezsiniz diyorum. Arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Turgut Bey katkınız için.

Sevgili Bakanım, buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, ben bu tasarının alt komisyon görüşmelerine de katıldım. Orada da görüşlerimizi ifade etme imkânı bulduk. İzninizle burada da kısaca görüşlerimi paylaşmak istiyorum Sevgili Başkanım.

Öncelikle tasarının başlığına ilişkin bir düşüncem var. Pek yasama süreçlerinde alışık olmadığımız bir başlık konulmuş. İnsan hakları ve ifade özgürlüğü bağlamında. Bu bence zorlama bir başlık. Yani neden böyle bir başlık koyma ihtiyacı duyduk? Az çok hukuk tahsili yapmış herkes getirilen tasarının içeriğini incelediğinde bunun ifade özgürlüğüyle mi ilgili, hangi özgürlükle ilgili olduğuna bir karar verebilir. Önerim, bu başlığın çıkartılmasıdır. Kaldı ki Meclisin diğer komisyonları bu konudaki Hükümetin hassasiyetini ve görüşünü paylaşmamış. Nasıl paylaşmamış? Beş tane tali komisyona gitmiş bu tasarı bizim dışımızda, Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna gitmiş, İnsan Hakları Komisyonuna gitmiş. Özellikle bu iki komisyonun, eğer bir insan hakları konusunda hassasiyet varsa en azından bu tasarıyı gündemine alıp iki satır bir şey ana komisyona göndermesi gerekirdi. Bu kadar aldırış etmeden görüşmeye dahi değer bulmamış. Yani önerim bu başlığın düzeltilmesidir.

Diğer husus, Sayın Bakanım, değerli katılımcılar; tasarı gerekçesini incelediğimiz zaman Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırılık ve yine mahkemenin vermiş olduğu ihlal kararlarının düzeltilmesi, iç hukukumuzda bu konudaki aksaklıkların giderilmesi amaçlandığı ifade ediliyor. Şimdi, hatırladığım kadarıyla, 1987, Türkiye'nin tam üyelik başvurusu 1987...

BAŞKAN – Rahmetli Özal.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuruyu da zannediyorum o tarihte kabul etti Türkiye. Yani 1987'den bu tarafa yirmi beş, yirmi altı yıl geçmiş. Yirmi altı yıl sonunda ülke olarak performansımız, Sayın Bakanım da ifade ettiği gibi hiç iyi bir noktada değil. 17 bin civarında dosyamız var, ihlal kararı açısından da 2'nci ülke konumundayız. Bir yerde bir noksanlık var, bir sakatlık var. Yani 1987'den bu tarafa birçok Anayasa değişikliği yaptık. Uyum, müktesebat, Avrupa Birliği, Anayasa'da, yasalarda bir sürü değişiklik yaptık. Buna rağmen, yirmi altı yıl sonra, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde Türkiye'nin bu kadar ihlal kararı almasının bir sıkıntısı var. Savunma mekanizmalarını mı gözden geçirmemiz lazım, yoksa yasaları çıkartırken tam karşılığını veremiyoruz, ondan tekrar tekrar değiştirmek zorunda mı kalıyoruz? Burada bir soru işareti var Sayın Başkanım. Yani bunu ciddi bir şekilde -bu toplantının gerçi şeyini aşabilir- Bakanlığımızın ve Meclisimizin tartışıp bu ihlal sayısını ve

dosya sayısını indirmemiz lazım. İyi niyetli gayretler var. İç hukukumuzda çeşitli mekanizmalar kuruyoruz ama bu dosya sayısı maalesef hepimizi rahatsız eden bir konu.

Efendim, tasarı ifade özgürlüğüne vurgu yapıyor. Beş maddesi bununla ilgili. Tabii ifade özgürlüğü konusunda hiç kimsenin diyeceği bir şey yok. Keşke demokrasimiz, toplumumuz, ifade özgürlüğü konusunda en ileri noktaya gelsin çünkü ifade özgürlüğü demokrasinin olmazsa olmaz kuralı, diğer hak ve özgürlüklerin de ifade edilme şekli. Yani buradaki sıkıntı, diğer hak ve özgürlükleri de kullanma konusunda toplumu büyük bir sıkıntıya sokar ve toplumun ilerlemesini büyük ölçüde durdurur. Ülkemiz ve bugüne kadar görev yapmış cumhuriyet hükümetleri ifade özgürlüğü konusunda, düşünce özgürlüğü konusunda hep iyi niyetli adımlar atmışlardır. Mesela bu Terörle Mücadele Kanunu'nun 7'nci maddesi, diğer maddeler -ilk hatırladığım benim 1995; Sayın Başkanım belki daha iyi hatırlar- 1995 yılında değişmiştir. O başlığı "Her ne surette olursa olsun" diye başlayan, her şeyi içine katan bir propaganda tanımı söz konusuydu. 1995'te o kaldırılmış. 2003'te yine bir değişiklik yapmışız. 2006'da bir değişiklik yapmışız, yani aynı maddelerde, propaganda maddelerinde. Bugün yeni bir değişikliğin arifesindeyiz.

Şimdi aslında sorarsanız, yani kestirme konuşmam gerekirse propaganda suçları konusunda ülkemizde bölücülük propagandası dışında başka suçların tecziye edildiğine pek rastlamak mümkün değil. Ancak bölücülük propagandasını mevzuatımızda koruma konusunda hep bir hassasiyetle davranılmış çünkü bölücülüğü bizzatıhi ülkenin ve milletin, devletin bölünmez bütünlüğünü hedef almış bir tehlike suçu olarak kabul etmişizdir. Yani propaganda deyip geçemeyiz. Yani bu laf söylediği zaman, bu irade ortaya çıktığı zaman mutlaka anayasaya güvence altına alınmış birtakım temel değerleri temel hakları zedeleyen bir fikir beyanını görüyoruz. Şunla karşı karşıyayız: İfade özgürlüğü ile demokrasinin yaşaması konusunda birbiriyle yarışan iki tane hak var. Mukayeseli hukuk, ileri demokrasiler, her rejimin kendini koruma hakkı olduğu gibi demokrasinin de kendini koruma hakkı olduğunu ortaya koymuştur. Bu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesinde de söz konusudur. Sözleşme âkit taraflara ifade özgürlüğünü sınırlama konusunda aslında olabildiğince geniş bir yetki tanımıştır. Mesela bu kararları tabii ne şekilde okuduğumuza bağlı. Örneğin çok referans verilen Sürek/Türkiye 1 No.lu kararı veya Ayşe Öztürk/Türkiye kararında şöyle diyor özetle mahkeme kararın bir bölümünde: "Terörizmle mücadelenin hassas karakterini ve şiddeti arttırmaya müsait eylemler karşısında otoritelerin titizliklerini kullanma gereğini göz önünde bulundurarak ulusal güvenliğin ve birliğin ve ayrıca toprak bütünlüğünün korunması noktalarından müdahalenin meşru amaç güttüğünü kabul etmek gerekir." Yani sözleşme, âkit ülkelere ülke bütünlüğü, toprak bütünlüğü ve demokrasinin korunması konusunda sınırlama yapma inisiyatifi vermiş, ayrıca Anayasa'mızın malum 26'ncı maddesi de benzer düzenlemeyi kendi iç hukukumuzda getirmiş bulunmaktadır. Sözleşme ne diyor? Bir ölçüt, bir kısıtlama getirebilmesi için birinci şart, toplumsal müdahale yasalardan kaynaklanmalıdır. Yani yasal dayanağı olmayan bir müdahaleyi kabul etmiyor AİHM. İkincisi yasalarla getirilen kısıtlamalar genel yararlar için olmalıdır. Yani ulusal güvenlik, yani ülkenin toprak bütünlüğü, kamu güvenliği, kamu düzeni gibi. Üçüncü ölçütü de demokratik bir toplum için gerekli olmalıdır. Bu kısıtlamanın geçerli olabilmesi için mahkeme nezdinde ki ulusal ülkelerin bu şekilde getirdikleri kısıtlamaları da denetim mekanizması -her zaman açık mahkeme- bunları da bu ölçütlere uygun olup olmadığı noktasında her zaman denetleyebiliyor. Yani bölücülük propagandası hem bu arz ettiği hususlar çerçevesinde hem de demokrasiimizin daha ilerlemesi, daha muhkem olması noktasında bugünkü mevzuatımızda korumak durumunda olduğumuz bir suç.

Peki, son tasarıya bu açıdan baktığımızda neyi görüyoruz? Daha önceden çeşitli şekillerde değiştirilmiş ama bu son getirilen değişiklikte sanki suçun unsurları değiştirilmekle beraber aslında bence maddenin işlemez hâle gelmesi, artık bu maddeden sonra bölücülük propagandasından ceza verilmemesi noktasına getirecek sıkılaştırılmış ve daraltılmış bir unsurlar manzumesini karşımıza getiriyor. Yani bundan sonra, daha açık ifade etmek gerekirse, terör örgütünün, şiddetle, tehditle yahut da bu özelliklerini övmek kaydıyla terör örgütlerinin propagandalarının serbest olduğu, dolayısıyla terör örgütünün de meşru bir organizasyon olduğu anlamını çıkartmak pekâlâ mümkün. Çünkü bu propagandayla örgütün iç içeliği, birlikteliği birbirinden ayrılmaz şeyler ve başlı başına bir tehlike suçu oluşturan hususlar. Yani tabii terörle mücadele eden bir ülkede güvenlik güçlerini, terörle mücadele eden görevlileri böyle bir mekanizmadan yoksun bırakmanın ne derece haklı olduğunu zaman gösterecek diye düşünüyorum. Benim şahsi kanaatim, en azından bugün itibarıyla yine bu konudaki mevzuatımızda bulunan hükümlerin korunması gerektiğine inanıyorum.

Şimdi, Sayın Bakanımız ve Bakanlık yetkilileri dediler ki: "Biz bu hazırlığa daha önceden başladık." Yani daha önceden başladık derken "Son günlerde yürütülen sözde barış süreciyle bunun uzaktan yakından ilgisi yoktur." dediler. Doğrudur. Buna inanmak zorundayız. Yani en azından bu tasarı hazırlık aşamasının geçtiğimiz yılın yaz aylarında başlatıldığı konusunda elde veriler, bilgiler var ama ne gariptir ki bu tasarı zamanlaması sözde barış görüşmeleriyle çakışmıştır. Özellikle 5, 6, 8, 9 ve 10'uncu maddeler bu sözde barış görüşmeleriyle iç içe geçmiştir ve birbirini ilgilendirmektedir. Biz böyle bir ortamda özellikle bu numaralarını saymış olduğum

maddelerin bu süreçle ilgili bağlantılı olduğunu ifade ediyoruz ve bu sürecin açıkçası toplumumuz açısından, toplumumuzun geleceği açısından hiç de faydalı bir süreç olmadığı inancını yürekte paylaşıyoruz. Her türlü siyasi mülahazanın üzerinde. Yani ortaya konan şu ki: Efendim, bir sözde barış süreci başlatıldı, bu süreç karşı çıkmak çok olağan dışı bir şey gibi takdim ediliyor. Asla. Yani bunu inşallah zaman gösterecek. Şu komisyon binasının duvarları, çatısı şahit olsun ki bu süreç ne şekilde neticelenirse neticelensin bu milletimizin yararına bir süreç değildir Sevgili Başkan. Yani bunu belki her komisyon toplantısında biz ifade ediyoruz ama. Çünkü, bu geliştirilen konsept bir milleti ayrıştırma sürecidir, bir azınlık yaratma sürecidir. Bu belki üç sene, beş sene, on sene içerisinde tezahür etmez ama elli sene sonra, yüz sene sonra, Belçika örneğinde olduğu gibi yüz sene sonra bir azınlık hukuku birden fazla millet yaratma tablosuyla bizim çocuklarımız, bizim torunlarımız karşı karşıya kalır. Bu işle mücadelenin başka yöntemleri var. Demokratik sistem içerisinde demokrasiyi olabildiğince ileriye götürerek eşit vatandaşlık hukuku içerisinde bu meseleyi Türkiye aşılabirdi ama maalesef şu anda bu süreci destekleyenlerin artık, nasıl ifade edelim, hedefe kilitlendiklerin görüyoruz. Zehir içmekten bahsediliyor. "Bundan dönemeyiz." diye çok kararlı ifadeler yapılıyor. Yani bu yolda atılan her adımın ülkenin geleceği açısından çok büyük bir felaket olduğunu üzümlere belirtmek durumundayım.

İkinci husus, şu anda bu süreç dolayısıyla ülkemizin bazı coğrafyasında ve bazı kişilerle ilgili hem Ceza Kanunu'nun hem de Terörle Mücadele Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanmıyor. Görmüyoruz, sırtımızı dönüyoruz, görmezden geliyoruz. Geçen komisyonda da anlattım. Kastamonu'dan bir vatandaş geldi. Meraya tecavüz. 1 metre kıyısı köy merasına geçmiş. Bir iki ihlal olunca malum hapis cezası var. Adam beş aya yakın hapis cezası almış. Şimdi, yani şu Terörle Mücadele Kanunu'nun çiğnediği yerde meraya 1 metre tecavüzün tecziye edildiği, hapis cezası olduğu bir durumu izah etmekte vatandaşa ben zorluk çekiyorum. Başka bir konu: İhaleye fesat karıştırmak. Altmış iki sene ceza aldılar Sayın Başkanım, altmış iki sene. İhale de ihale olsa yani. Daha yargıya şeye açık, belki denetim mekanizmalarından geçecek.

Yani şimdi bu ülkede adalet inancını sarsarsanız bu topluma hiçbir şey izah edemeyiz. Biz Avrupa toplumları gibi değiliz. Onlar "Özgürlük" demiş, biz adalet üzerine inşa etmişiz toplumsal piramidimizi. Yani Allah muhafaza, bu toplumda adalet anlayışı sarsılırsa sizler, bizler, Hükümet, yetkililer bu vatandaştaki adalet inancını yeniden tesis etmek için çok uğraşmamız lazım. Onun için de bazı Hükümet üyelerinin bu sürece ilişkin, yani savcılara yönelik "Dava açarlar, açamazlar." ifadelerini kesinlikle reddediyorum. Bunların hiç telaffuz edilmemesi lazım. Anayasa'nın maddesi açık, yani savcılara "Şöyle veya böyle, dava açın veya açmayın." talimat yasak. Hele bir Bakanımız demiş ya: "Bu çalgınlık olur." diyor. Yani bir yasa hükmü ihlal edildiği zaman bir savcı dava açarsa Allah için bu çalgınlık mı olur? Herkesin kendine göre meşru gerekçesi olur. "Ben namus için adam öldürdüm." diyor. Sen diyorsun barış için. O da diyor ki: "Ben namus için adam öldürdüm." Herkesin kendine göre kutsalları var, herkesin kendine göre değerleri var. Onun için yani şu andaki mevcut Terörle Mücadele Kanunu, Anayasa, Ceza Kanunu'ndaki müeyyide ne ise bunları uygulamakla görevliyiz ve bunların uygulanmasındaki iradeyi bizim kırmamamız lazım. Birisi söyledi sabahki oturumda. Terörle Mücadele Kanunu'nu kökten kaldırırınız, Ceza Kanunu'nu kökten kaldırırınız veyahut de beş sene bu kanunları hiç uygulamıyorum ülkede dersiniz, o zaman herkes bundan istifade eder. BDP'li bir milletvekili arkadaş daha dürüst, daha samimi davranıyor. "Suç işliyoruz." diyor. "Buna dikkat edin." diyor. Ama bunları görmezlikten gelmek mümkün değil; bir.

İkincisi: Bu görüşme süreçlerinin bir siyasal meşruiyeti yok. Bir, çünkü, seçimde oy almış Hükümet partimize seçimde oy veren vatandaşlar bu şekilde hareket tarzı için oy vermediler, güven vermediler. İki, anayasal ve yasal hiçbir meşruiyeti yok, yani yapılanın hepsi Anayasa'yı çiğneyen, yasaları çiğneyen hat ve hareketlerdir. Yani bunların hem kişiler açısından hem de kurumlar açısından çok büyük sorumlulukları vardır.

Sevgili Başkanım, son olarak diyeceğim şudur: Keşke demokrasimiz çok kurumsallaşsa, sivil toplumumuz çok genişlese, yani iktidarlar, hükümetler yanlış bir adım attığı zaman, demokrasi dışında kabul edilemez bir tutum attığı zaman sivil toplum örgütleri, demokrasinin kültürü bu yanlış fikre dur diyebilse sorun yok. O zaman bütün propaganda suçlarını, bütün ifade özgürlüğünün önünde engel varsa hepsini kaldıralım ama biz elli yıldır daha ülkede demokrasiyi tam manada yerleştirmek için mücadele ediyoruz; tek partinin yaratmış olduğu mahzurları gidermek için mücadele ediyoruz ama geldiğimiz noktada elimizi vicdanımıza koyarsak ülkemizde ileri manada bir demokrasiyi maalesef kuramadık. Bunda hepimizin kusuru var, hepimiz kabahati var.

Şimdi iki büyük tehlike var bu son görüşme süreçleriyle bağlantılı olarak. Bir, demokrasiden çok hızlı bir şekilde uzaklaşıyoruz. Özellikle parlamenter demokrasiden çok hızlı bir şekilde uzaklaşıyoruz. İki, buna bağlı olarak, birbirini tetikleyen süreç buna bağlı olarak bölünme tehlikesiyle karşı karşıyayız. Şu anda millet olarak, demokrasi olarak, kurum olarak iki şekilde büyük bir

tehlikenin karşısındayız. Bu tehlikeyi bizim aşmamız lazım. Bu konuda da herkesin sağduyulu davranması ve Parlamento'nun bu konuda daha öncü bir görev yapması lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BASIN KONSEYİ TEMSİLCİSİ AV. TURGUT KAZAN – Sayın Başkanım, bir şey vermek istiyorum, verebilir miyim size?

BAŞKAN – Tabii, tabii. Komisyona takdim ederseniz.

BASIN KONSEYİ TEMSİLCİSİ AV. TURGUT KAZAN – Sayın Bakanım, bu sizde var mı bilmiyorum. Dün Uluslararası Af Örgütü'nün “Türkiye’de İfade Özgürlüğü” diye bir raporu yayımlandı. Burada tasarı da değerlendiriliyor. O yüzden...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hatta, bütün partilere, muhalefetteki arkadaşlara da birer tane verelim. Turgut Bey, ben bunu çoğaltırım, bütün partilere dağıtılırım.

Teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, öncelikle tabii, kanunun ismi... Aslında, Aristo'ya göre, siyaset erdemli olma sanatıdır. Erdemli olmak da dürüst olmakla başlar. Gelin önce...

BAŞKAN – Aristo'dan bize gelen sağlıklı bir kaynak yok.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Aristo demiş, dememiş, önemli değil. Erdemli olalım, dürüst olalım. Dolayısıyla, kanunun adını da doğru koyalım. Yani bu kanun -Sayın Bakan dedi ki: “Bir yıldır Bakanlığımız üzerinde çalışıyor.” falan- geldiğimiz noktada, bu konjonktürde aslında, terör örgütü propagandasını serbest bırakan bir kanundur. Yani işin özü, düne kadar terör örgütü PKK, öcü PKK “cici PKK” oluyor, işte çocuk katili, teröristbaşı Öcalan “Apo Bey” oluyor. Bu yasa onu sağlıyor. Bunu dürüstçe ortaya koyalım çünkü 7'nci maddede yapılan değişiklik artık terör örgütü propagandasını başlı başına suç olmaktan çıkarıyor. Yani şu anda nevrusta Diyarbakır'da yapılan propaganda suç -cumhuriyet savcılar da görevini yapmıyor, görevini ihmal ediyor, siyasetin müdahalesi sonucu- fakat bu yasa çıktıktan sonra suç olmaktan çıkacak. Daha bariz, herkesin anlayacağı dilde söyleyeyim, bu yasa çıktıktan sonra örneğin Ankara Büyükşehir Belediyesinin billboardlarında, efendim “Toplumsal barış, uzlaşma için sempozyuma davetlisiniz. Partide Kerkera Kürdistan.” ilanı verilebilir, suç değil, suç olamaz çünkü şiddet yok, tehdit yok, dolayısıyla, barışçıl amaçlı bir sempozyum. PKK bu adla büyükşehir belediyesinin billboardlarına ilan verebilecek ve bundan dolayı savcılar herhangi bir işlem yapamayacak. Realite bu. Yani bunu söyleyin topluma, deyin ki: “Budur kardeşim, biz böyle yorumluyoruz ifade hürriyetini, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi böyle yorumluyor, bunu çıkaracağız, bu olacak.” Ha, o zaman dürüst olursunuz, halk da destek verirse bizim de başımızın üstünde yeri var. Ama “Yok efendim, işte, ifade özgürlüğü, işte, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları falan...” bunlar lafı dolandırmaktır Sayın Bakan. Bugün gazeteci olarak yazdığı yazılardan dolayı, size göre, Ergenekon terör örgütü mensubu olarak tutuklu olan milletvekili var. Yani bu Parlamento önce ifade özgürlüğü sorununu halledecekse oradan başlamalı. Kendi üyesi içeride tutuklu, neymiş efendim “Genç subaylar rahatsız.” diye manşet atmış. Sana ne? Yani ifade özgürlüğü. Yok, bunu getirip terör örgütü üyesi yapılabiliyorsun ve kaçacak diye de hâlen tutuklu yargılıyorsun -dört sene doldu, beşinci senede- ve ondan sonra bizim önümüze efendim işte “İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik Tasarısı” diye bir yasa getiriyorsunuz, dürüst değil.

Sayın Bakan, diyor ki: “Basın yayın yasasını değiştirdik, radyo ve televizyonların sesi özgürleşti, her fikre, her inanişe en geniş güvenlik alanı sağlamak hedefimizdir.” Şimdi, Sayın Bakan dinlerken, hakikaten Avrupa Birliği niye yıllardır size destek verdi, daha iyi anlıyorum. Böyle sunarsanız inandırıyorunuz ama gerçek bu değil. Yani tarihin hiçbir döneminde bu dönemdeki kadar, basın baskı altına alınmamıştır, realite budur. Uluslararası örgütlerin raporları bu yöndedir. Siz neden bahsediyorsunuz Sayın Bakanım? Yani bugün bir köşe yazarı, bir gazeteci, sizin yaptığınız, Hükümetinizin gözetiminde yapılan İmralı tutanaklarını yayınladı diye işinden oluyor. İlgili gazetenin İnternet sitesi o tutanakları kaldırdı. Yani burada basın özgürlüğünden bahsedemezsiniz.

Efendim, adil yargılanma hakkı, adalete erişim hakkıyla ilgili, adli yardım talebiyle ilgili düzenleme yapıyoruz. Yani şu anda en önemli adil yargılanma hakkı, savunma hakkının ihlal edilmesidir. İsrarla söylüyorum, Silivri mahkemelerini gelin görün ya da Sayın Bakan, gelemiyorsanız, her şey kayda alınıyor, bir izleyin, HSYK Başkanı sıfatıyla izleyin, yürütme organının bir üyesi olarak değil. HSYK'nın başkanı, orada iki hafta önce avukatlar dövüldü, duruşma salonunda, tekme tokat jandarma tarafından dövüldü. Hâkimler suç işliyor ama gereği yapılmıyor. Kamera kayıtlarını isteyin, izleyin. Avukat konuşmak istiyor “Hayır, sus.” “Susmuyorum, devam

edeceğim.” “Çık dışarı, kapat sesini.” Avukatlar azarlanıyor. Bu ortamda siz hangi adil yargılanma hakkında bahsediyorsunuz? Yani savunma hakkı kısıtlanırken, savunma hakkı ayaklar altına alınırken, hukuk katledilirken adil yargılanma hakkı falan olmaz. Efendim, uzun tutukluluk süresi, milletvekili beşinci yılına girdi, tutuklu. Bir başkası kitap yazdı diye –Ergun Poyraz- altı senedir tutuklu, kitap yazmış, düşünce hürriyeti. Dolayısıyla, bu yasanın özü tamamen şu anda Hükûmetinizin PKK'yla yürüttüğü müzakerelerle bağlantılı olarak PKK terör örgütü propagandasını serbest bırakmaya dönük bir yasadır ancak kendi içinde de çelişki taşımaktadır. Terörle Mücadele Kanunu'nun 7'nci maddesinin birinci fıkrasındaki yapılan değişiklik propagandayı serbest bırakırken, ikinci fıkrada herhangi bir şekilde yani propaganda yapmadan –fiili propaganda diyelim- resim, amblem, işaretlerin taşınmasını suç olarak öngörüyor. Yani birisi çıksa dese ki: “Efendim, PKK terör örgütü değildir, Kürdistan İşçi Partisidir, Kürt halkının haklı davasını, haklarının kazanılması için mücadele veren bir siyasi partidir.” Bu, suç olmayacak ama DHKP-C'nin amblemiyle bir tişört giyse, dolaşsa, bu, suç olacak bu yasaya göre. Aynen bu, yani ben savcı olarak olaya baktığım zaman bunu böyle göreceğim, DHKP-C'nin amblemini, liderinin resmini taşıyan bir tişörtle dolaşsa sanık hakkında dava açacağım ama efendim “PKK terör örgütü değildir, Kürt halkının meşru haklarını savunuyor, bunun için yıllarca mücadele vermiştir.” deseniz, bu suç olmak durumunda değil getirdiğiniz yasaya göre.

Yine, Sayın Bakan, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği bir karara atıfla 94'üncü maddeye bir fıkra ekliyorsunuz. Doğrudur ancak o kararda, biliyorsunuz, işkence veya kötü muamele suçlarında zaman aşımını kabul etmiyor Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi. Siz sadece 94'üncü maddeye, yani işkence suçuna ilişkin “Zaman aşımı olmaz.” diyorsunuz fakat eziyet suçunu düzenleyen 96'ncı maddede yine buna ilişkin bir düzenleme yok. Bu da bir eksiklik diye düşünüyorum.

Ümmühan Kaplan pilot kararıyla ilgili “Tazminat komisyonu kurduk, yaklaşık 4 bin dosyayı işlemekten kaldıracamız.” diyorsunuz ancak şu anda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde en çok, birinci sırada insan hakkı ihlali müracaatı bulunan –aslında Rusya'dır ama Rusya'nın aynı tip olduğu için- Türkiye'dir. Bunları çözmeye dönük –belki geçici bir çözümdür ama- insan hakları ihlallerini gidermeye dönük bir düzenleme getiriyorsunuz. Gelin, hakikaten bu ülkede barışı, bu zamanlar, son günlerde konuşulan barışı sağlayalım, tam barış olsun, toplumsal barış olsun, herkesle barış olsun ama samimi olsun, başka hesaplar olmasın, kirli ittifaklar olmasın. Dolayısıyla, bizim de katkımızı alın. Bu Adalet Komisyonundan bu yasa bu şekilde geçecek mi? Bilmiyorum iktidar partisinin stratejisini ama eminim ki Genel Kurulda değişecektir. Bu hesaplarla yaklaşmayın, eğer ülke adına faydalı bir iş yapmak istiyorsak, ülkemizin sıkıntılarını gidermek istiyorsak, muhalefet de bu ülkenin muhalefeti dir, halk bize muhalefet görevi vermiştir, dolayısıyla, biz de olumlu katkı yapalım, ülkemizin önündeki engelleri; ifade özgürlüğünün önündeki engelleri, basın özgürlüğünün önündeki engelleri kaldıralım ama siz Terörle Mücadele Kanunu'nun 7/2'nci maddesindeki bu düzenlemeyi getirmekle ya farkında değilsiniz –kim yazmış bilmiyorum ama- ya da iyi niyetten yoksunuz diyorum, bu nedenle de bu yasa sizin isimlendirdiğiniz gibi insan hakları ve ifade özgürlüğü bağlamında bir yasa değildir benim açımdan diyorum.

Size de çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Ali Bey.

Buyurun Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlarımız, Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, öncelikle, bu Komisyonunda kanun tasarısının görüşülmüş gibi yapılmış olma sürecinin bir parçası oluyor muyuz diye düşünüyorum. Yöntem olarak doğru bulmuyorum. Sayın Komisyon Başkanımızın hukuk ve demokrasi anlayışıyla bu Komisyonun bu tarzda görüşmeler yapmasını doğru bulmuyorum. Hiçbir kişi, bu Komisyonunda şu ana kadar Hükûmete destek veren Sayın İzzet Özgenç ile Sayın Adem Sözüer ve Cumhuriyet Şahin hocalarımızın işleri olduğu nedeniyle buraya katılmadığını bana inandıramaz. Bir kere burada dürüst olacağız Sayın Başkan, sen de biliyorsun öyle olmadığını, ben de biliyorum. Biz burada ne konuşacağız? Tasarıyı yapan Adalet Bakanlığı, biz Komisyon üyeleriyiz, elbette ki diğer kurum ve kuruluşlardan da faydalanacağız, belki getirilen düzenlemeler doğru. Sayın Bakan “Paketin içi dolu.” diyor, ben “Boş.” diyorum, böyle bir yere varamayız ki. Burada dışarıdan 2 tane dışarıdan kurum var, birisi Basın Konseyinden, bir de Barolar Birliğinden. Barolar Birliğinin temsilcisi şu ana kadar konuşmadı, ben ısrarla konuşup konuşmamak arasında çok geldim gittim, istiyordum ki bu tasarıyla ilgili AKP'li arkadaşlarımız da konuşsun, düşüncelerini dile getirsinler. Yani bunun gerçekten içi boş mu, dolu mu? Bununla ne hedefleniyor? Bunun gerçekten Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu süreçle bir ilgisi var mı, yok mu? Bunu hep beraber ortaya koyup tartışmamız gerektiğini ben düşünüyorum.

Şimdi, Avrupa İlerleme Raporu, Sayın Bakanımız bahsetti ama Sayın Bakan, siz de biliyorsunuz ki herhâlde Egemen Bağış, Avrupa Birliği İlerleme Raporu çok hoşuna gittiği için “Aha bunu çöpe atıyorum.” demedi “Bunun karşısına alternatif rapor

hazırlıyorum.” diye... ilk defa Türkiye’de oluyor herhâlde. İlk defa Türkiye’de bir hükümet “Avrupa Birliği Raporu’nun karşısına alternatif bir rapor hazırlıyorum.” dedi. Bazı şeyleri eğer konuşmazsak bu Komisyonunda doğru çözüm bulamayız.

Şimdi, bu pakete siz “dolu” dediniz, ben de diyorum ki: “Bir kere, bu paketin neresi paket? Onu anlayamıyorum.” Madde sayısı bakımından söylüyorsanız biz bundan daha geniş, çok sayıda maddesi olan tasarılar “paket” demedik. Mesela, bu paket de bundan önceki çıkartıklarımız, onlar niye paket değil? Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu’yla ilgili yaptığımız değişiklik niye paket değil?

Şimdi, siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum ki; birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü yargı paketi olarak söylediğimiz bu kanun tasarılarıyla ilgili yapılmak istenilen değişiklikler, amaçlanan hedefler, toplumda yaratılan beklentiler farklıydı. Yani normal, sıradan, yasamanın faaliyetini yapmasının dışındaydı.

Şimdi, öncelikle, bu kanun tasarısının içinde bulunduğumuz süreçle ilgisi var mı, yok mu? Ben onu sizlerin dikkatine sunmak istiyorum. Değerli arkadaşlarım, bu, Terörle Mücadele Kanunu’nda yapılan değişiklikler -kaç tane, bakın, hepsini çıkarttım, tek tek okudum, haftalardır da okuyorum, bunun mimarlarından birisi de orada, beyefendi- 2007 yılına kadar çok faşist bir anlayışla gidilmiş, düzenlemeler yapılmış, bunu okuduğunuzda görebileceksiniz. Özgürlükleri kısıtlayan, daraltan düzenlemeler yapılmış. 2007’den sonra Sayın Başbakanın da yaptığı görüşmelerle, o 2007’den sonra oluşturulan iklimlerden sonra getirilen düzenlemeler “özgürlük, insan hakları” adıyla yapılmaya çalışılmış ama öyle olmamış. Şimdi, ben o sürecin nereden başladığını size tek tek tarihleriyle belirteceğim, yapılanları söyleyeceğim ama bugün yaşadığımız süreçle ilgili bu paketin ilgisi var mı, yok mu? Değerli arkadaşlarım, akil adamın –bu, yarın akil adam olur, hiç merak etmeyin- Milliyet gazetesinde 25 Şubat günü röportajı var, çok açık bir şekilde yazmış, Sayın Mithat Sancar -bunlar yazısından çıkarttığım hedefler Sayın Bakanım- “çözüm” denilen yol haritasını söylüyor –ben bunlara “Doğrudur.” “Yanıştır.” demiyorum, “Yapmayalım.” “Yapalım.” anlamında söylemiyorum, yani bunları birbiriyle yaparken inkâr politikasının doğru bir politika olmadığını söylüyorum. Bana göre yanıştır, size göre doğrudur veya başka arkadaşlarımıza göre doğrudur ama getirilen olay şu, diyor ki: “İki tane birbirine paralel süreç yürüyor. O her iki ana sürecin içerisinde de süreççikler var, ayrı ayrı. Birinci süreçte dört adım var, Birinci adım çatışmanın durması.” Daha bunu 25 Şubatta söylüyor, yani bu olaylar olmadan, hiç kimse bir şey bilmeden. “İkinci adım PKK silahlı güçlerinin Türkiye dışına çıkarılması. Üçüncü adım –bu, birinci sürecin üçüncü adımı- PKK’nın silahlı mücadeleyi bıraktığını deklare etmesi. Dördüncü adım silahların tamamen bırakılması. Buna paralel ikinci bir ana sürecin olduğu –biz bu ikinci süreçle ilgiliyiz- KCK tutuklularının serbest bırakılması ve siyaset yapma alanlarının genişletilmesi. Bu birinci adım, birinci süreçteki birinci adıma paralel yapılacak bir düzenleme. İkinci adım, birinci süreç, birinci adım gerçekleşirse ana dil ve yerel yönetimler sorunuyla ilgili bazı taahhütlerin gerçekleştirilmesidir. Üçüncü adım da buraya kadar mutabakatla gelinir ve güven olursa devreye anayasa süreci girecek. Dördüncü adım, buraya kadar yol kazası olmazsa silahlar tamamen bırakılacak.” diyor. Şimdi, bu müneccim arkadaşımız, birinci sürecin birinci adımını...

MURAT BOZLAK (Adana) – Profesör...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ben kendisine saygı duyuyorum ayrıca, yani ona bir şey söylemiyorum. Zaten “müneccim” derken, demek ki süreçle ilgili bir bilgisi var ki onu yazıyor.

BAŞKAN – Doğrusu, kâhin.

MURAT BOZLAK (Adana) – Kâhin değil, bir bilim adamı.

BAŞKAN – O anlamda demiyorum, değil, yok. Ayrı anlamda diyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hayır, kâhin değil, yani o anlamda söylüyorum. Yani Mithat Sancar benim de saygı duyduğum bir insandır. Şimdi, bir yol haritasını bu şekilde çıkartıyor.

Şimdi arkadaşlar, biliyorsunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 13 Kasım 2009 günü, o dönemin İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay bu 2009’da başlatılan süreçle ilgili bir konuşma yapmıştı, orada insan haklarına saygının ve demokratikleşmenin bir göstergesi olarak birçok değişiklik yaptıklarını belirttikten sonra “Normalleşme sürecinde düşünce ve ifade özgürlüğünün genişletilmesi ve terörle mücadele alanındaki aksaklıkların giderilmesi amacıyla Terörle Mücadele Kanunu’nda önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle terör yeniden tanımlanmış ve terör suçları yeni Türk Ceza Kanunu’na göre yeniden sayılmıştır.” diyor Sayın Beşir Atalay. Yani şunu söylemek istiyorum: 2009’da Terörle Mücadele Kanunu’nda çok önemli değişiklikler yapıldığını ve bunların çok olumlu olduğunu söyledikten sonra, aradan dört yıl geçiyor, biz buraya geliyoruz. Şimdi, neler olmuş? 1 Ağustos 2009 günü polis akademisinde yapılan bir toplantı ile o dönemin İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay’ın “Kürt açılımı” adıyla deklare edilen bir süreç başlatılmış, adını kendileri koymuşlar. O günden sonra pek çok toplantı yapılmış, başka süreçler yaşanmış, o dönem Sayın İçişleri Bakanı yine,

Başbakanın gayretleriyle, söylemleriyle “Türkiye tarihî bir adım atacak.” duygusu içine yerleştirildi, bu arayışın temel hedefi olarak topluma anaların göz yaşını dindirmek bir temel amaç olarak konuldu. Yani “Ne yapılacaksa anaların göz yaşını dindirmek için yapacağız, istemez misiniz anaların göz yaşının dinmesini?” denildi. “Bunu elbette sağlamalıyız, bunun için ne gerekirse yapmalıyız.” bekleyişi, duygusu topluma daha 2009 yılında verildi, dayatıldı, yaratıldı. Peki, bunu nasıl sağlayacaksınız? Ne yapacaksınız? Neyle bunu gerçekleştireceğinizi düşünüyorsunuz? Kiminle gerçekleştirmeyi öngörüyorsunuz? Bunun kararını siz mi aldınız Hükümet olarak, birileriyle mi müzakere ettiniz? Bu güven nereden geliyor? Bu soruların yanıtını o süreçte Hükümet ya da bakanlarımız hiç vermediler. Sayın Cumhurbaşkanı yine -o tarihi biraz hatırlarsanız- tarihî bir fırsatla karşı karşıya olduğumuzu söyledi, bu fırsat kaçırılsa bazı dış güçlerin bize dayatmalar yapacağını ifade etti. Meclisin 1 Ekim 2009 günkü yasama yılının açılış konuşmasında yeni yöntemler geliştirme kapasitesine, can kaybı yaşanmadan, maddi kayıp yaşanmadan terörü sona erdirecek yöntemler geliştirme kapasitesine Türkiye'nin ulaşmış olduğunu söyledi. Buradaki, Sayın Cumhurbaşkanımızın söylemindeki en önemli ifade, tarihî fırsatların kaçırılması olması hâlinde, bunu başka güçlerin bize dayatacak olmasına yönelik tespitiydi. Tabii, o süreçte hepimiz heyecanla bekledik “Nedir, neler oluyor?” diye ama bir gördük ki bu süreç bir defa gizli bir süreç olarak götürüldü. Yani ne yapılacağını söylememeye iktidar, olağanüstü dikkatli ve kararlı davrandı. Ne yapacağıyla ilgili hiçbir açıklamayı hiçbir yetkili ifade etmedi. Yapılan görüşmelerde bu doğrultuda hiçbir anlamlı, somut öneri dile getirilmedi. Sadece, temenniler, iyi niyet ifadeleri, anaların göz yaşına son verme arzusu, bunun paylaşılması, bunun etrafında geniş bir dayanışma oluşturulması, geliştirilmesi bu gizli sürecin ana karakteristiği yapıldı. Bu süreç ucu açık bir süreç olarak ilan edildi, yani ne yapılacağına daha karar verilmiş bir şey yok, yapılacak şeyler sınırsız, sonsuz, her şey olabilir. Ne bekliyorsa birileri, onların da mümkün olabileceği izlenimini vermeyi bir politika olarak daha o zamandan tercih edildi. Türkiye üzerinde kim ne bekleyişe sahipse o da olabilir imajı, izlenimi vermenin kararlaştırılmış olduğu ortaya çıktı. Samimi olmayan, aldatmacaya yönelik bir süreç götürüldü. Nereden çıkarıyoruz bunları? Sayın Başbakan o tarihte dedi ki: “Hazmettiren hazmettiren söyleyeceğiz.” Ben hafızalarınızı zorlamak için bunları söyledim. Yani Sayın Başbakan kendisinin hazmettiğini ilan etti, bunu içine sindirdiğini kabul etti fakat yukarıdan, tepeden millete bakarak “Ben hazmettim ama siz hazmedemezsiniz, zamanı var, sizi alıştırma alıştırma, hazmettiren hazmettiren bunları size taşıyacağım.” dedi. Bu durum, gerçekten, aldatma amacının resmen bu projenin içeriğinde yer almış olduğunu bize daha o zaman gösterdi. Hükümet bu süreci tek başına kendisi mi başlattı? Bu sürecin etrafında bir dayanışma geliştirmeyi aramadı mı? Böyle bir dayanışmayı kimlerle geliştirdi? Anaların göz yaşına sadece Hükümet bu söylemle mi son verecekti? İktidarın anaların göz yaşına son vermesi konusunda onunla kim iş birliği yapacak, kim el ele verecek, kim onunla birlikte çalışacak? Bu, bir türlü netlik kazanmadı o tarihlerde ama bir süre sonra –Sayın Bakanımız hatırlar- 19 Ekim 2009 günü geceleyin gene, bir oldu bittiyle Türkiye bu sürecin içerisinde nelerin kotarıldığının, nasıl kotarıldığının ilk işaret fişeklerini görmek ve değerlendirmek imkânını elde etti. 19 Ekim günü Kandil'den 8 PKK'lı, Mahmur'dan 28 kişi sınıra geldiler... Tabii, önemli bir olay. O zaman, Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünde yaptığım konuşmada da söyledim, PKK elemanlarının Mahmur'dan, Kandil'den Türkiye'nin sınırından içeri girmesiyle ilgili hiçbir tespitim olmadı. Sayın Bakan hatırlar, itirazım şunaydı: Onun yapılabilmesi için o süreçte hukukun katledilmesine yönelik bir itirazım vardı kürsüde. Şimdi, Türkiye'ye karşı büyük bir terör mücadelesi veren bir karargâhın içinden birilerinin oradan ayrılıp, mücadeleyi bırakıp Türkiye'ye gelme kararını almış olması elbette fevkalade hepimizi sevindirici ve memnuniyet verici bir olaydı ama birdenbire gördük ki buraya gelenler terör mücadelesini bırakarak, terör örgütünden ayrılarak, terörle bir yere varılamayacağını tespit ederek, pişmanlık duyarak, o geçmişten koparak gelme anlayışı içerisinde olmadıklarını göstermişlerdir. O tarihte buraya gelenler ellerinde mektuplarıyla gelmişler, elçi olarak geldiklerini ifade etmişler ve buraya kendilerini PKK'nın lideri Öcalan'ın gönderdiğini ifade etmişlerdir. “Emirle geliyoruz, Öcalan adına geliyoruz, liderimiz Öcalan.” demişlerdir ve PKK örgütünün bir üyesi olduklarını, olmaya devam ettiklerini gururla, onurla söylemişlerdir. Bu tablo karşısında, tabii ki çok enteresan bir manzara ortaya çıkmıştır. Birdenbire görülmüştür ki, bunlar tek başına gelmiş değillerdir. Aynı anda İçişleri Bakanı Müsteşarı, Emniyet Genel Müdürü, MİT Müsteşarı, devletin bütün önde gelen kadroları karşılamak üzere Silopi'ye gitmişlerdir. Aynı anda görülmüştür ki, onların sorgulamasını yapmak, onların ifadelerini almak ve onları derhâl yargılayıp tahliye etmek üzere oluşturulmuş bir savcı ve hâkim kadrosu PKK üyesi bu kişilerin ayağına Silopi'ye taşınmıştır, çadır mahkemeleri kurulmuştur. Gece yarısı yargılamalarıyla siyasetçi, hâkim, savcı, terör örgütü üyesi çalışmışlardır ve sonucunda bunların Ceza Kanunu' muzun 221'inci maddesine göre herhangi bir suç işlemiş olduklarına dair bir tespit yapılmamış olduğu tespit edilerek ellerini kollarını sallayarak ülkeye girmeleri sağlanmıştır. E, madem bu yapılacaktı, öncelikle, o zaman, bunun hukuki düzenlenmesi yapılmalıydı. Yani 221'de buna uygun düzenleme yapılmalıydı. Benim feryadım, benim isyanım hukukun katledilmesinedir ve hukukun katledilmesinin, hukuku uygulamakla görevli kişiler eliyle olmasınadır

ve gerçekten on binlerce insan onları sahiplenerek parti otobüsünün üstünden PKK bayraklarıyla, PKK amblemleriyle, Öcalan posterleriyle, büyük bir alay ile alâyi vâlâ ile Türkiye'ye taşımıştır ve Hükümet bunu seyretmiştir o tarihte.

Peki, bugün ne olmuştur? Bugün, o günkü manzaraların tamamı olmuştur. Yani hepimizin gerçekten kutlamamız gereken Nevruz Bayramı da hukuku yok etmenin, hukuku katletmenin bir aracı hâline getirilmiştir. Dün Habur Sınır Kapısında yaşanan manzaralar karşısında "Umutlanmamak mümkün müdür?" diyen Sayın Başbakan, bugün de yaşananlarla ilgili benzer sözler söylemektedir. Umut ediyorum ve diliyorum ki... O 20 Ekim günü bunu söylemişti AKP grup toplantısında fakat o gün akşama doğru, milletin infiali ortaya çıkınca, bu tablonun kabul edilemez olduğunu, bu manzaranın gerçekten hoş bir manzara olmadığını ve bunun sorumlusunun DTP'li yöneticiler olduğunu söylemiştir ve onları suçlamaya başlamıştır.

Değerli arkadaşlar, önemli olan, söylemek istediğim şudur: Bugün de bir süreç yaşanıyor. Bu sürecin adı kimilerine göre "barış süreci", kimilerine göre "İmralı süreci" ama sonuç itibarıyla PKK örgütüyle görüşmeler yapılıyor ama bugün hukuk alanında da yapılan düzenlemeleri bu süreçlerden bağımsız gibi, ayrıymış gibi topluma sunmak insanları saf yerine koymak demektir değerli arkadaşlarım. Şimdi, bu süreçle ilgili yaşadığımız olay çok acıdır. Biz bir yandan burada Terörle Mücadele Kanunu'nda değişiklikler yapıyoruz ama öbür yandan -eğer söylemişse Sayın Bakan bu beni çok üzer bir Adalet Bakanı olarak- "Ben, bu suçsa, suç işlemeye devam edeceğim." diyorsa Adalet Bakanlığı gibi bir bakanlık görevinde bulunan, kendisi de hukukçu olan bir kişinin gerçekten hukuka meydan okuması olarak ben bunu kabul ederim çünkü değerli arkadaşlar, yani bunun suç olup olmadığını Sayın Bakan biliyor, bunun suç olduğunu BDP'li yöneticiler de söylüyor, hatta "Yarın bundan dolayı davalar da açılır." diyor. Eğer bunlar suç değilse biz bugün bunları suç olmaktan niye çıkartmak için burada toplandık? PKK örgütünün bildirimlerini basmak, açıklamak, yaymak suç değil midir? PKK'nın flamlarını, Öcalan'ın posterlerini asmak mevcut yasaya göre, mevcut düzenlemeye göre suç değil midir Sayın Bakan? Bunların suç olup olmadığını siz bilmiyor musunuz? "Ama konjonktür böyle... Böyle davranalım..." İşte, bu yanlıştır. İtiraz ettiğim temel nokta budur. Değerli arkadaşlarım, bunların hukuki dayanağının bulunabileceğini düşünmek kimse için mümkün değildir.

Peki, nasıl oluyor bütün bunlar Türkiye'de? Nasıl oluyor da gerçekten bu manzaralar yaşanıyor ve birileri Türk adliyesi üzerinden söz verebiliyorlar ya da suç işlenmediğini beyan edebiliyorlar? Bunların tek bir göstergesi, konjonktüre dayanarak, yaratılan iklime dayanarak kanunları çiğnemektir değerli arkadaşlarım. Bu süreç bugüne kadar saklanarak götürüldü. O tarihlere gizlilik içinde yaşanan hazırlanmış bir süreçte Hükümet mahcup mahcuptu, şimdi o güne göre biraz daha cesur, biraz daha söylüyor. Söylesin zaten, ben de onu söylüyorum, ne yapılacağını çok açık açık söylesinler, herkes bilsin, hiçbir şey gizli olmasın.

Değerli arkadaşlarım, bakın, ben milletvekiliyim, hepimiz milletvekiliyiz. Bir kahvaltıda, doktor bir kızım şunu sordu: "Baba barış süreci nedir? Barış sürecinin karşılığında ne veriliyor, ne alınıyor?" "Ben bilmiyorum kızım." dedim. "Ya, nasıl bilmezsin, sen milletvekili değil misin?" dedi. Ben o soruya yanıt veremedim. Şimdi, bir şeyin doğru olup olmadığını bilmemiz için -demin de söyledim- duygusal kelimeler etrafında dolanmamızın anlamı yoktur, onu bilmemiz lazım. Elbette ki bütün sorunlar demokrasi içerisinde çözümlenmelidir. Elbette ki gerçekten bu ülkede barış olacaksa onun koşulları yaratılmalıdır ama ben şunu da biliyorum: Elinde silahı olan bir kişiyle, silahların gölgesinde barış olmayacağını ben de biliyorum, hepimiz biliyor değerli arkadaşlarım. Bu dünyada bunun örneği yok; İspanya'da da yok, İngiltere'de de yok. Ne zaman ki kesin olarak silah bırakmış örgüt, o tarihten sonra çeşitli düzenlemeler yapılmış.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu süreçte, ne o sevinç tabloları ne de hani Türk Bayrağı vardır yoktur tartışmaları bence önemli değil, bunlar hiç önemli değil. Türk Bayrağı yokmuş, üzülüyorlar. Ya, üzülmeyin, zaten Hükümette bir bayrak kompleksi başladı yani bu ülkenin... Ben çok fazla -hepiniz biliyorsunuz, bu Komisyon üyesi arkadaşlarım bilir- bayrak, vatan, millet edebiyatı yapan bir anlayışa sahip değilim ama bu bayrak benim de bayrağım, Kürtlerin de bayrağı, Çerkezlerin de bayrağı, Yörüklerin de bayrağı, bu bayrak ülkenin bayrağı yani burada yaşayan herkesin bayrağı ama nasıl oluyor da nevrüz gibi bir bayramın kutlandığı bir gün, bir yandan mevcut yasal düzenlemelere göre olmaması gereken ve suç olan eylemler yapılıyor, polis bunları koruma altına alıyor ama öbür taraftan Türk Bayrağı'nı taşıyan gençler polis tarafından apar topar gözaltına alınıyorlar? Bunu benim içime sindirmem mümkün değildir Sayın Bakan. Yani bunu bana, barış adına, savaş adına, bilmem ne adına, ne adına olursa olsun kabul ettiremezsiniz. Siz de takdir edersiniz ki -demin de söyledim- öyle, o işlerle benim çok ilgili olmadığını siz de bilirsiniz ama benim isyanım hep şuna: Önce hukuka, hukuku koyanlar olarak bizler, hukuku uygulamakla görevli yargıç ve savcılar uymak durumundadır. O zaman biz niye yasa yapalım ya? Yapmayalım. İsteyen istediği gibi davransın. Şimdi, o zaman -demin de söyledim- biz Terörle Mücadele Kanunu'nun 6'ncı maddesinde, 7'nci maddesinde niye değişiklik yapmak için burada durduk? Ha, ondan sonra "Tamam kardeşim, bak bu suç değil." dersin, hiçbir itirazım olmaz.

Değerli arkadaşlarım, aslında tabii, bu sürecin bununla bağlantılı olması konusunda ben çok ciddi çalışmalar yaptım ama bunu burada çok daha fazla anlatmamın anlamı olmadığını düşünüyorum çünkü artık, bir etnik kimlik üzerinden Türkiye'nin ayrıştırılması projesine doğru gidildiği konusunda bende ciddi kuşular uyanmaya başladı. Dün yoktu ama bugün bu kuşular bende uyanmaya başladı. Belki haksız vehimdir, gerçekten -arkadaşlarımın söylediği gibi- ben çok gereksiz bir şekilde bu konuyu büyütüyordum, olabilir ama en azından kendi iç dünyamızda bunları temizlememiz lazım, bunları yok etmemiz lazım. Şimdi, yani, burada millî ayrıştırmayı temel hedef olarak gören bir anlayışın başarıya ulaşması için o sürecin bir parçası olmayı ben kendi içime sindiremem değerli arkadaşlarım.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, yine, devam edersek, bu kanun tasarısıyla ilgili söyleyeceğimiz önemli konular şunlardır: Biz bu ülkede 75 milyon insanız...

BAŞKAN – 80'e varmışsınız.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Olduk mu bilmiyorum, neyse...

Kürt' üyle Türk' üyle hepimiz insanız, etnik kimliklerimize bakmaksızın insanız. Aslında, "terör, terör" denilince hep PKK örgütü akla geliyor. Tabii ki PKK örgütünün dışında da terör örgütleri var ama -yani beni anlayışla karşılayın lütfen- ben şöyle görüyorum: Terör örgütlerinin de yandaşı olmaya başladı, iyisi olmaya başladı, kötüsü olmaya başladı. Arkadaşlar, terör örgütünün iyisi kötüsü olmaz. Terör örgütü, demokrasi ve insan haklarına bizzat tehdit oluşturan bir örgüttür. İster sol görünümlü olsun ister sağ görünümlü olsun ister etnik kökene bağlı olsun, terör örgütü terör örgütüdür. Yani buna hep beraber karşı çıkmak zorundayız ve dolayısıyla düzenlemelerimizi yaparken de bunu düşünmek durumundayız. Ama, buradaki, Türkiye'deki tartışılan temel konu, televizyonlarda hep gördüğümüzde, genellikle bu Kürt sorununun beslediği ve büyüttüğü olay anlaşılıyor. Ben şimdi, terör örgütüne ve -madem konu bu terör- terörle ilgili olaya bakarken şöyle bakıyorum: Bu ülkede Kürt sorunu var mıdır? Evet, vardır. Ama, bu ülkedeki terör sorunu Kürt sorunundan mı çıkmıştır? Hayır, ben buna katılmıyorum arkadaşlar. Terör sorunu da ayrıdır, Kürt sorunu da vardır. Kürt sorunu demokrasi ve özgürlük içerisinde çözülmek durumundadır. Elbette ki Kürt sorununun çözülmemiş olması terörün, terör sorununun, özellikle PKK terörünün azdırılmasına, büyümesine katkıda bulunabilir, onu besleyip büyütebilir, buna bir itirazım yok -bu benim düşüncem- ama Kürt sorununun çözümü için sonuna kadar demokrasiyi çalıştırmak zorundayız.

Burada, Kürt kökenli vatandaşlarımız Türkiye'de, bu 75 milyonun içerisinde büyük bir şey oluşturmaktadır. E Türklerle Kürtler çapraz evlilikler yaşamış, yüz binlerce, milyonlarca insan gitmiş ülkenin değişik coğrafyalarında hayat kurmuş, evlenmişler, iş tutmuşlar, çoluk çocuk sahibi olmuşlar, ticaret yapıyorlar bugün; hayatın bir parçası. Şimdi onlara diyeceğiz ki: Etnik kökeninden dolayı gel seni ayrıştıralım. Var mı böyle yağma? Yani değerli arkadaşlarım, bunda kimin yararı var? Bunda Kürtlerin mi yararı var, bunda Türklerin mi yararı var, Çerkezlerin mi yararı var? Onlar hayat kurmuşlar, çocuklarını okutacaklar, yetiştirecekler, "Hayır, sen kökenin dolayısıyla ayrı bir milletin parçası hâline geleceksin..."

Değerli arkadaşlarım, şunu söylemek istiyorum: Demokrasi adına, özgürlükler adına söyleniyor bile olsa, kim söylüyorsa söylesin bunlar yanlıştır. Bunları kabullenmemiz mümkün değildir. Demokraside böyle bir şey yok, hiçbir yerde de olmamış. Demokraside, hiçbir millî devlet, kendi içindeki etnik kökenlerin millî ayrışmasını teşvik edecek uygulamalara kesinlikle izin veremez. Ne Avrupa Birliği'nin müktesebatı ne uluslararası sözleşmeler ne insan hakları sözleşmeleri ne de diğer sözleşmeler "Her etnik kimliğiyle ayrı bir millî devlet hâline dönüşme yolunu açacaksınız, kendi ana dilinden ayrı bir düzeni kuracaksınız..." Yok böyle bir şey arkadaşlar, bu dünyada böyle bir şey yok. Şimdi, bunların "demokrasi ve özgürlük" adı altında topluma sunulmasına itirazım var. Öyle olduğu zaman, teröre karşı çıktığınız zaman "E canım, sen demokrasiye mi karşısın, özgürlüklere mi karşısın, sen Kürtlerin bu Türkiye Cumhuriyeti'nin, demokratik devletin özgür bireyleri olarak yaşamasına mı karşısın?" Hayır, değilim arkadaşlar. Niye olayım ya? Sadece Kürtler değil yani bu ülkedeki İngiliz vatandaşı da, Fransız vatandaşı da insan gibi yaşamalı. Ben nasıl yaşıyorsam Türk olarak, o da onu yaşamalı. Bunu devlet... Bu, devletin görevi. Bu konularda hiçbir itirazımız yok.

Değerli arkadaşlarım, şimdi -Sayın Bakanım burada, demin de söyledim- yol haritasıyla ilgili "Çatışmasızlık olacak." dedim. Sayın Mithat Sancar'ın aktarımından, buna dayanarak söyledim. 21 Mart itibarıyla, BDP kaynakları, İmralı kayıtlarına göre bir açıklama yaptı. dedi ki: "Orada çift taraflı..." 21 Marttan önce söyledi. "Çift taraflı ateşkes yapılacak." dedi. BDP kaynakları söyledi bunu. Şimdi, çift taraflı ateşkes demek terörle mücadele son bulacak demektir, duracak demektir. Şimdi, ben mücadele edilsin de demiyorum ha, yanlış anlamayın, ne yaparsa yapsın Hükümet ama şunu söylemek istiyorum arkadaşlar: Niye toplumu kandırıyoruz? Öbür taraftan, Sayın Başbakan demedi mi? "Terörle mücadele devam edecek, siyasi uzantılarla müzakere olacak." E 21 Mart itibarıyla çift taraflı ateşkesin olması demek Türkiye'nin de mücadeleyi bırakması demektir. O zaman terörle mücadele olmuyor işte, onu söylemek

istiyorum. O zaman diyerek ki: "Biz artık bu ülkede terörle mücadeleyi bıraktık." Kendi tabirleriyle söylüyorum "Terörle müzakere aşamasına geçtik." diyorum. Değerli arkadaşlarım, bunların hepsi, bugün yaşadığımız olaylar, gerçekten tarihî gerçeklerimiz.

Bunları söyledikten sonra, bir kere, şunu ben söylemek istiyorum: Bu elimizdeki, getirilen kanun tasarısı da aslında bununla ilgili değerli arkadaşlar. Bunu hiç göz ardı etmeyelim. Şimdi, ben merak ediyorum. Yani bu kanun tasarısı gerçekten, ifade edildiği gibi, adı üstünde, düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki engelleri kaldırmak için mi getirildi -çok zorladım kafamda- ya da başka bir amaç var mı? Yani gizli bir amaç da aramıyorum, olabilir, bundan çok daha ilerisini Taş Atan Çocuklar Yasası'nda savunmuşuz biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, onları ben şimdi söyleyeceğim ama o yönüyle baktığımız zaman tasarının içi boş arkadaşlar.

Şöyle: Şimdi, kamuoyunda bir beklenti oluşturulmuş, Bakan açıklamış, demiş ki Sayın Bakan: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ihlal ettiği olayları ayıklamak için biz bunu getireceğiz." Güzel, hiçbir itirazım yok. Bunun Kürt'ü, Türk'ü fark etmez. Hatta, hep söylüyorum konuşmalarında, bir daha söyleyeyim: Demokrasilerde, demokrasiyi tehdit eden teröristlerin de insan haklarına, insan hakkına saygı gösterme zorunluluğu vardır devletin. Devlet terörizmle mücadele ederken, teröristle mücadele ederken bu anlayışla mücadele etmek durumundadır bana göre ama bir bakıyoruz arkadaşlar, o da yok. Şu var, benim sezindiğim: Bu sürece paralel olarak, demin de söylediğim bu şemaya göre, sanki -yanılabirim Sayın Bakanım yani tabii bizde bilgiler yok, sizdedir; şöyle düşündüm, belki yanlış da düşünüyör olabilirim- bir yandan o süreç yürütülecek bir yandan biz bunu Parlamente'ye koyacağız, o süreçlerin, belki gelişecek olayların sonucuna göre, artık ne karar verilecekse, bu paket şekillenecek gibi bende bir algı var. Yani belki Genel Kurul sırasında, bu tasarı görüşülürken gece saat on ikilerden sonra buna benzer öneriler gelebilir düşüncesi var çünkü öyle olmamış olsa, gerçekten ben -kusura bakmayın- bu pakette öyle, sizin söylediğiniz gibi, abarttığımız gibi çok şey bulmuyorum.

Şimdi, kanunların -bu kanuna geldiğimiz zaman- ne kadar güzel ve iyi olduğu değil, bunu uygulayanların ne kadar bilgili ve basiretli olduğu daha önemlidir. Sayın İyimeya söylemiş bunu. Şimdi, arkadaşlar, herkes biliyor ki bugün bu ülkede hukuk katlediliyor. Bunu Sayın Bakanım da biliyor, Sayın Başbakan da biliyor, onun için zaten açıklama yaptı, buralarda var. Sayın Başbakanın bu yargıyla ilgili en son söylediği şeyler var. Ülkemizin hukuk politikalarına bakıldığında, hâkimlerin takdir yetkilerini bu tür davalarda nasıl kullandığını hepimiz biliyoruz. Özellikle haksız ve delilsiz suçlamalar, haksız ve keyfî aramalar, yakalamalar, gözaltına almalar ve yıllar süren tutuklamalar, emniyet fezlekelerini kopyala yapıştır yöntemleriyle hazırlanan iddianameler ve yine, savcı iddianamelerine uygun karar verilen cezalar, kural hâline getirilmiş kuralsızlıklar... Bu yöntemler sadece siyasi davalarda söylenilmiyor değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bu davaları bahsederken bize şöyle bir suçlama yapıldı: Ben bir hukukçu olarak, bir yargılamada, yargılanan failin ve fiilin ne olduğuna bakmaksızın, kim olduğuna bakmaksızın orada gerçekten hukuk kuralları uygulanıyor mu buna bakarım. Bu nedendir ki, bu Parlamente'de, bu kürsüde, 23'üncü Dönem, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da tutuklanan belediye başkanlarımızın haksız ve hukuksuz tutuklanmalarıyla ilgili ilk tepkiyi koyan bir milletvekiliyim ben, bu kürsüde; tutanaklar oradadır. Benim için önemli olan konu, fiil... KCK'li mi, PKK'lı mı, Ergenekoncu mu, AKP'li mi, MHP'li mi, CHP'li mi bakmam ben failin ne olduğuna. O isnat edilen suçun ne olduğuna da bakmam. "Efendim, ırza geçme suçlarında..." Tamam. "Ya, çok kötü bir suç o." Yahu, zaten suç kötüdür, suçun iyisi kötüsü olmaz. Bırakalım onu savunmayalım ama diğerlerini savunalım. Arkadaşlar, zaten bir adamın hakkında, suç işlediği iddiasıyla savcı soruşturma açıyor, takibat öyle başlıyor. Önemli olan, o soruşturmanın akabindeki kovuşturma öncelikle Ceza Muhakemesi Kanunu'na uygun mu, arkasından da uluslararası hukuk kurallarına uygun mu buna bakmak ve incelemek durumundayız. Hukukçu olarak görevimiz bizim bu. Yürütülen davalarla ilgili, esasıyla ilgili, bugüne kadar, yine, hiçbir yerde, hem televizyon programlarında hem de Meclis kürsüsünde olumlu ya da olumsuz, haklıdır ya da haksızdır diye bir şey söylemedim ama yürütülmekte olan soruşturma ve kovuşturmalarının Ceza Muhakemesi Kanunu'na aykırılığıyla ilgili çok ciddi kuşkuvarım olduğunu her zaman söyledim.

Şimdi, baktığımız zaman arkadaşlar, Sayın Bakan söylüyor. 2009'daki, o tarihteki İçişleri Bakanı Beşir Atalay, şimdi Başbakan Yardımcımız söylemiş. Baktım ben konuşma tutanaklarına. 2009'la 2013 arasında hiçbir ilerleme olmamış, ilerleme konusunda. Yani oldu, en son oldu işte -dedim ya- Egemen Bağış onu attı çöpe, kendisi yazdı verdi: Tamam, ona bir şey demem. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin, ihlal kararları bakımından, Sayın Bakanımız da bundan önceki davada rakamlar verdi. E biz, biraz da müspet bilime inanan insanlar olarak o göstergelerin çok iyi olmadığını görebilecek insanlarız.

Şimdi, buradaki sıkıntı şu: Ülkenin hukuk anlayışı değişmedikçe daha pek çok vatandaşımız mağdur olacak arkadaşlar. Hukukun temeli adalettir. Bir ülkede adalet gücünü, her şeyden önce, toplum vicdanından alır. Hukuk devletinde toplum vicdanını acıtan ve adalete dayanmayan hukuk sistemi nasıl kabul edilecek?

Şimdi burada hemen şunu söylüyorum Sayın Bakan: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, tutuklama süresi kurumundan kaynaklanan -Cahit Demirel kararını özellikle söyledim- bir sürü sorunun olduğunu söyledi. Hatta biliyorsunuz, Türkiye'nin uyarılması için, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine uyarıda bulundu.

Şimdi, bakın, bırakın siz sıradan vatandaştaki sorunları, bu Parlamentoda milletvekili olan insanların tutuklamadan kaynaklanan sorunları var. Çok açık ve net söylüyorum. Silivri'dekileri bıraktım, yatsın onlar, oradaki milletvekilleri yatsın. Size soruyorum Sayın Bakan: KCK davasında yargılanan vatandaşlar var, milletvekilleri var. Şimdi, vatandaşlar bırakılıyor; bu görüşmeler iklimiyle olsa gerek. Yani -bilemem- ben tutuklamayı savunan bir adam değilim zaten, bırakılsın vatandaş, eğer yeterli güvence varsa bırakılsın. Şimdi, bu şu demektir değerli arkadaşlarım: Ey... Bırakıldığına göre iki şey vardır: CMK'daki tutuklama nedeni ortadan kalkmış demektir. Ben hukukçu olarak öyle okurum. Yani kaçmayacak demektir, delilleri karartmayacak demektir. Tamam. Ama öbür taraftan aynı davada yargılanan BDP'nin 3 tane milletvekili tutuklu. Niye? Demek ki milletvekiline deniliyor ki: "Ya, kardeşim, sen delilleri karartacaksın, sen kaçacaksın." Arkadaşlar, bunun başka izahı yok. Yani, Silivri'dekileri bırakmadılar bari KCK'dekileri bıraksınlar canım, KCK'dekileri çünkü örnek var, bırakıyorlar başkalarını. Şimdi, bakın, bu olmaz. Biz bunu, işte, toplum vicdanında bir yere oturtturamayız diyorum, bunu bir yere oturtturamayız. Milletvekilliği düşmanlığı yaparak da bir yere gidemeyiz. Yani yargıda eğer siyaset kurumuna bir düşmanlık varsa e biz bununla da bir iş yapamayız, bir şey alamayız. Nasıl ki Parlamentoda yargıya düşmanlık olmaması gerekiyorsa, yargı da gereğini yapmak durumundadır. Demin de bir arkadaşım söyledi. Üçüncü yargı paketini çıkarttık. Üçüncü yargı paketinden, Allah aşkına Sayın Bakan, aklınızda ne kaldı? Ben sizi çok izliyorum. Siz çıktığınız her tarafta diyorsunuz ki: "Adli kontrol sisteminin üst sınırını kaldırdık." Doğru. Takdir edersiniz ki -teşekkür ediyorum size yani katkı verdiniz, gerçekten katkı vermeseniz olmazdı zaten- adli kontrol sisteminin üst sınırının kaldırılmasına ilişkin teklif benim teklifimdi, orada -sağ olsun AKP'li arkadaşlar- birleştirildi. Yani şunu söylemek istiyorum: Büyük tantanalarla getirdiğimiz o üçüncü yargı paketi beklentileri karşılamadı, çöktü, toplumda bir umutsuzluk doğdu; arkasından siz hemen açıklamaya başladınız "Dördüncü yargı paketi geliyor." diye, bir umut daha pompaladınız.

Şimdi Sayın Bakan, işte, benim itirazlarım da bu noktada kendisini gösteriyor. Bu nokta da şudur: Bu paket gerçekten bu toplumda yaratılan beklentileri karşılamıyor Sayın Bakan; söylemek istediğim konu bu. Yani "İçeriği boştur." derken "Canım, bunun içindekilerin hiçbirisi işe yaramıyor." demiyorum ben. Ben diyorum ki: Çok açık ve net söylüyorum, örneğin "Kamulaştırma davasında faiz uygulansın..." Evet, uygulansın ama bunu toplumun beklediğini tahmin etmiyorum, toplumda böyle bir beklenti olduğunu tahmin etmiyorum, siz de bunu böyle biliyorsunuz. Toplumun neler beklediğini siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum, hepimiz biliyoruz. Eğer biz bu beklentileri karşılayacaksa ona göre davranmamız gerekiyor. Bir kimsenin sırf toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılmasını suç kabul eden, cezalandıran hükümlerin kaldırılması gerektiğini düşünüyoruz biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak. Bunu o zaman söyledik, Meclis tutanaklarından çıkartıyorum ben bunu. Taş atan çocuklarla ilgili Terörle Mücadele Kanunu'nda yapılan değişiklikleri söylemişiz. Toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılmayı, taş atmayı güvenlik güçlerine karşı silahlı direnme sayarak taşla mukavemet eden kişilerin bile son derece ağır cezalarla cezalandırılmalarına olanak tanıyan yasal mevzuatımızın bulunduğu bir gerçek. E bunu niye kaldırmıyoruz biz? Bunu neden düzenlemiyoruz?

Şimdi, değerli arkadaşlarım, özellikle, düzenleme yaparken bir yandan ceza, adalet sisteminin temel amacına uygun olarak kişiye orantılılık ilkesine uygun yaptırımlar getirmek lazım ama öbür taraftan da terörle mücadeleyi zayıflatacak, zaafa uğratacak amaca hizmet etmemek gerektiğini düşünüyoruz. Bu bizim temel prensibimiz. Yani bunu dengelemek gerektiğini düşünüyoruz. Suç işleyen herkesin, hangi suçtan olursa olsun, doğal, adli mahkemelerde yargılanması gerektiğini düşünüyoruz. Bu çerçevede devlet güvenlik mahkemelerinin yerine getirilen CMK 250'nci madde kapsamındaki mahkemelere karşı çıktık, "Kaldırılsın." dedik. Siz üçüncü yargı paketinde önerge verdiniz, "Kaldırdık." dediniz, gerçekten öyle, ama kaldırmadınız, aldınız, başka bir yere taşıdınız. Hatta, o "Kaldırdık." dediğiniz mahkemeler bile tasfiye hâlinde görev yapmaya devam etti. Nasıl içinize sindiriyorsunuz? Sayın Bekir Bozdağ dedi ki: "Bunlar hukuk devletinde olmaması gereken mahkemelerdir." Ya, Allah aşkına, hukuk devletinde olmaması gereken mahkemelerin birtakım insanları yargılamasına bir Adalet Bakanı olarak nasıl vicdanınız izin veriyor Sayın Bakan? İtirazım buna.

Devam ediyoruz. Şimdi, tasarıya bakıyorsunuz -demin de söylediğim gibi- bu ulusal ve uluslararası toplumda oluşan tepki ve duyarlılık sonucu, insan hakları ve ifade özgürlüğü alanındaki sorunların çözülmesi iddiasıyla getirildi... Hep böyle olmuş zaten. Bundan önceki düzenlemelere de baktım. Sayın Bakanlık hep bu gerekçeyle getirmiş ancak tasarı getiriliş amacını karşılamaktan çok uzak. Ülkede konjonktüre göre yasa yapıma alışkanlığından vazgeçmiyorsunuz Sayın Bakanım yani toplumun temel ihtiyaçlarını gidermek için yasa yapmıyorsunuz. Birinci paket, ikinci paket, üçüncü paket, dördüncü paket; hepsi reform. Ya, bunların hangi si reform

Allah aşkına? Benim bildiğim, bir zaman süreci içerisinde reform bir tane olur, ana reformdur o, ha, onların bağlantıları olur. Hepsini “reform” olarak tanımlamışsınız. Ya, şimdi dördüncü paket var, beşinci paket gelecek mi diye hepimizde bir beklenti var. Şimdi arkadaşlar, ne kadar çok paket çıkarılırsa... Aslında bu paket falan değil, ben buna kese kâğıdı diyorum, samimi söylüyorum paket değil bu. Bunun içi dolacak. Kese kâğıdı var ya, bakkal terazisine oturtur köyde, onun üstüne kadar doldururlardı. Şimdi, içeride dolacak o, ben onu bekliyorum.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Lüle vardı eskiden bir tane de, o daha küçük.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Evet... Şimdi, dediğim gibi, böyle ne kadar çok paket çıkarılırsa o kadar reform olmaz arkadaşlar.

BAŞKAN – Dilin kemiği yok Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Paket sayısıyla ölçemeyiz reformu. Bu bir nitelik sorunudur, nicelik değil ve o zaman söyledim, Sayın Bakan alınganlık gösterdi. “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önündeki ihlal dosyalarının sayısını azaltmaya yönelik bir düzenleme olmamalıdır.” dedim. 1 tane de olabilir ihlal, 10 tane de olabilir. Önemli olan, nitel bir değişimi biz bu ülkede yapmak durumundayız. Eğer “Özgürlükleri ve demokrasiyi...” diyorsak, hepimiz bunu diyoruz, bunu yapmak durumundayız. Sırf toplumda oluşan duyarlılık ve tepkiler sonucu, her konuda olduğu gibi bu konuda da “mış” gibi yaparak gerçekten sorunları çözmüş gibi gözüktüğü Hükümetin çok açık arkadaşlar. Kusura bakmayın, ben bunları söylemek zorundayım. Hükümetin amacı gerçekten insan hakları ve ifade özgürlüğü alanındaki sorunları çözmek olsaydı, bu sorunların ve toplum vicdanını sızlatan uygulamaların nedenlerini tespit edip o sorunların çözümüne yönelik ve nedenlerini yok etmeye yönelik tedbirleri ve çözümleri bu tasarının içerisinde getirmesi gerekirdi. Türkiye, en azından, fiilî mahkûmiyete dönüşen bir tutukluluk ayıbıyla yaşamazdı. Şimdi, oysa Hükümet, bir nicelik arayışı içerisine girmiş sürekli, bundan kurtulamıyor. Onun için, herhâlde bu dönemin sonuna kadar, Allah izin verirse, bir 5-10 tane daha gelir paket diye düşünüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, o zaman söyledim, bir daha söylüyorum: Bu paket Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını izlemekle görevli Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin gözünü boyamaya yöneliktir, başka hiçbir amacı yoktur bunun bu hâliyle. Tabii, eğer, düzenlemeler gelirse Genel Kurulda onu bilemiyorum, ben şu hâlini konuşuyorum.

Şimdi, amaç, kamuoyunda insan hakları ve ifade özgürlüğünü ihlal etmek pahasına yaratılan düşünce suçu yaratan hükümleri yasalardan temizlemek mi yoksa bu sorunları çözer gibi gözüküp silah kullanan, mermi atan terör örgütünün ve teröristlerin sorununu mu çözmek? Bunu da açıkça koymamız lazım. Eğer, öyle ise öyle dememiz lazım yani o da bir sorundur ama böyle deriz.

Değerli arkadaşlarım, eğer Hükümet gerçekten terör örgütünün zamanın ruhuna uygun bir şekilde sorunlarını çözmek düşüncesinde ise insan hakları ve ifade özgürlüğü gibi değerlerin arkasına saklanmayı bırakacak açıkça çıkıp bunu söyleyecek, doğrudan kimin sorununu çözmek istiyorsa onun tasarısını getirecek bu Meclise ve bunu yaparken de ilgili kurum ve kuruluşların da görüşlerini alacak, herkes tartışacak, barış olacaksa böyle olur. Benim de itiraz ettiğim husus, insan hakları ve ifade özgürlüğü değerlerinin arkasına sığınarak terör suçu işleyenlerin sorunlarını çözme çaba ve arayışınadır, itirazım bunadır ama gerçekten düşünce ve ifade özgürlüğü alanında Hükümet bu sorunları çözmek amacıyla olsa idi Sayın Başkan, hemen söylüyorum...

Başkanım, dinliyor musun?

BAŞKAN – Dinliyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nda köklü değişikliklere giderdi arkadaşlar. Düşünce suçu yaratmaya yönelik tüm hükümleri mevzuatımızdan çıkarırdı. 2009'da söylemişiz, -Meclis tutanaklarında var- Türk Ceza Kanunu'nun 314, 220'nci maddeleri (5), (6), (7), (8)'de değişiklik getirmesi gerekirdi, Terörle Mücadele Kanunu'nu kaldırması gerekirdi -o zaman söylemişiz- eğer şeyse.

Zaten, şimdi, bu Terörle Mücadele Kanunu'nun kaldırılması ile ilgili bir önerge vereceğiz. Umuyorum Hükümet ve AKP'li arkadaşlar kabul eder çünkü her yasanın bir ihtiyacı karşılamak için çıkarıldığını ve o amaç için uygulandığını ve yasaların uygulanmak üzere çıkarıldığını hepimiz biliyoruz.

Bugün, Terörle Mücadele Kanunu, artık terör örgütlerine ve teröristlere karşı mücadele kanunu olmaktan çıkmıştır, halkla mücadele kanunu hâline gelmiştir. Dolayısıyla, böyle bir kanunun yürürlükte kalmasının anlamı yoktur. Hele hele terörle mücadele eden müzakere aşamasına geçilirse eğer, iddia bu, o zaman kardeşim zaten gerek yok, onlara ilişkin önergemiz var. Yani, antidemokratik olması falan filan ayrı bir konu, bunları biz size anlatamadık yani 2007'den beri ben milletvekiliyim, söylüyorum, bu Terörle Mücadele Kanunu kötü bir kanun diyorum, anlatıyorum, antidemokratiktir diyorum, özgürlükleri kısıtlıyor. Zaten oradaki hükümler Ceza

Kanunu'nda var. Ceza Kanunu'nda olan hükümlerden dolayı aynı adama neden ağırlaştırma veriyorsunuz? Ağırlaştırma, hafifletme Ceza Kanunu'nda var. Dolayısıyla, bu Terörle Mücadele Kanunu'nun aslında gereği kalmadı arkadaşlar. Eğer bu zamanın ruhuna uyacaksak bunun hiç gereği kalmadı, bunu kaldırmamız lazım bizim. Ben, onu önerge olarak Sayın Komisyonumuza sunacağım.

Yine, terörün tanımı, terör örgütü üyeliğinin tanımı açık ve belirgin hâle getirildi. Şimdi, Bakan çıkıyor televizyonlara - izliyorum ben- "Sıkıntı terör tanımından kaynaklanıyor, terör örgütü üyeliğinden kaynaklanıyor." Ben çıkıyorum aynı şeyi söylüyorum, Ahmet İyimaya da aynı şeyi söylüyor, AKP'li arkadaşlar da. Yahu, farklı bir şey söylemiyoruz. E, o zaman kardeşim tamam, bu sıkıntılar uygulamadan kaynaklanıyorsa her pankart açanın arkasına biz bir terör örgütü var mı yok mu diye bakmaya başlamışsak demek ki bir sorun var. "Bu sorun uygulamadan kaynaklanıyor." diyerek hâkim ve savcılar töhmet altında bırakamayız. O zaman çözmek durumundayız yani terör tanımı ve terör örgütü üyeliği tanımı çok açık ve belirgin hâle getirilmek durumundadır.

Yine, bu tasarı ile ilgili yapmamız gereken başka bir değişiklik, toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılan herkes terör örgütü üyesi. Böyle bir şey olmaz arkadaşlar, böyle bir şey olmaz. Toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma yasayla belirlenmiş Anayasa ile güvence altına alınmış yani şimdi, ben bir toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılırsam belki üç sene sonra diyecekler ki: "Yahu, sen oraya niye katıldın? Bak, oradasın, işte, bu senin örgüt üyesi olduğunun göstergesidir." Niyeye? "Oraya katıldın." Çünkü bunu diyorlar, iddianamelerde görüyoruz ama dediğim gibi, hâkim ve savcıların üstüne bunu atarak sorunu çözmemiz mümkün değildir. İnsan hakları ihlaliinden kaynaklanan sorunların çözülmediği çok açık değerli arkadaşlarım.

Şimdi, yine, bu düzenlemelerle ilgili söylemek istediğim temel konu şudur: İnsan hakları ve ifade özgürlüğü için sorun olan kanunların, mevzuatların gerçekten bu yasalardan sökülüp atılmasıdır. Hemen sayıyorum madde madde: "Terörle Mücadele Kanunu kaldırılmalıdır." dedik. Eğer kaldırmaya gücünüz yetmiyorsa, kaldırmaktan korkuyorsanız, o zaman şunu söylüyorum: Böyle taksit taksit değil, "Kaldırıyoruz, bitti gitti." Söylüyorum zaten gereği kalmadı onun. O, başka yerlerde kullanılıyor. Hiç olmazsa başkaları da yırtar, başka şeyler sayesinde başkaları da yırtmış olur o işten. 2, 5, 7/2 (a), (b), 19, 13, 17'nci maddelerin düzenlenmesi lazım yeniden Sayın Bakan. Türk Ceza Kanunu'nun 314'üncü maddesi, 220'nci maddesinin yeniden düzenlenmesi lazım.

Deminden Sayın Kazan da söyledi. Yahu, bir adam örgüt üyesi değil, örgüt üyesi gibi cezalandırılıyor. Örgüt üyesi olmayan adam, örgüt üyesi gibi cezalandırılır mı yahu? Örgüt üyesi olmak bir suç ise eğer, herkes işlediği suçtan dolayı sorumludur. O zaman biz bunun nesini savunabiliriz arkadaşlar? Ben anlamıyorum. Ben mi bilmiyorum bu işi yahu? "E, canım, onun cezasını indirdik ya." İyi etik sanki indirdik yani lütfettik. Yahu, arkadaşlar, zaten o adam o suçu işlemiyor, örgüt üyesi değil, işlediği suçtan dolayı ceza alıyor.

Şimdi, Adem Sözer anlattı: "Yahu, Taksim'de öğrencim gidiyor yani toplantıya katılıyor, o toplantıda bulunurken paldır küldür gözaltına alınıyor, şimdi ben ona ders vermeye gidiyorum hapisshanede." dedi Adem Hoca. "Ben inanıyorum ki onun terör örgütüyle falan ilgisi yok." dedi.

Şimdi, arkadaşlar, yani yine, demin de söyledim. Şimdi, bakıyoruz Ceza Muhakemesi Kanunu'na, beyefendiler çıkardılar, bir yandan "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi" tamam. Yahu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi şunu söylüyor, Sayın Bakanın imzasıyla bana verdiği soru önergesi yanıtında var: "Suçun vasfı ve mahiyeti, mevcut delil durumu, bilmem ne, işte, o tip nedenlerle adam tutuklanamaz." diyor. Yani, "Suçun vasfı ve mahiyeti verilecek ceza miktarı ile ilgilidir." diyor. "Dolayısıyla, yapılacak şey, katalog suçları kaldırmak." diyor. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasındaki otomatik tutuklama maddesi hâline gelen katalog suçları kaldırmaktır. Bunu kaldırmadığınız zaman tutuklamadan kaynaklanan sorunlar ile ilgili hâkim ve savcılar suçlayıp durmaya çok fazla da hakkımız olmadığını ben düşünüyorum. Ben bunun kaldırılması gerektiğini düşünüyorum.

Evet, arkadaşlar yani ben gerçekten isterdim ve dilerdim ki, bu kanun tasarısı toplumdaki beklentileri karşılansın, demokrasi ve özgürlüğe yeni katkılar sunsun istiyordum ama bunları yapmıyor. Biz, bu görüşme sırasında, maddeler üzerine geldiğinde hem görüşlerimizi belirteceğiz hem de önergeler vereceğiz. Aslında hangi konularda önergeler vereceğimize aşağı yukarı konuşmalarımızdan anlaşılıyor. Özellikle, Sayın Bakanım, Terörle Mücadele Kanunu'nu gelin kaldıralım, gereğini kalmadı. Ben onu şeyde de verdim, onu kaldıralım, hiç olmazsa bir iş yapalım yani ortadan kaldıralım.

Sayın Başkanım, ben bu paketin kaderinin maalesef bizim tarafımızdan değil, Abdullah Öcalan ile yapılan görüşmelere göre belirleneceğine inanıyorum, yanlış düşünebilirim. Ayrıca, şunun da tartışılması gerektiğine inanıyorum: Şimdi, ben, merak ediyorum yani ben hukukçuyum başka şey aramayın yani ben illa olaylara çok fazla siyasi bakmam, özellikle hukuk konusunda. Şimdi, Abdullah Öcalan benim bildiğim hükümlü yani işlem yapma hakkına sahip değil, ehliyeti yok. Onun görüşmeleri nasıl yürüyor, hangi çerçevede yürüyor, onu da ben merak ediyorum. Bir vasi tayin edildi mi, edilmedi mi? Yani ben onu merak ediyorum, hakikaten hukuken merak ediyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hükümet vasi olarak gerekeni yapıyor.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hayır, ben hukuken merak ediyorum. Başka bir şey aramaya gerek yok.

Arkadaşlar, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Sayın Bakanım, size de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tamam mı Ali Rıza Bey?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdilik tamam Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bilhassa genç milletvekili arkadaşlara Ali Rıza Bey'in yaptığı konuşmadan çıkarabileceğimiz net bir dersi kendimize göre paylaşmak istiyorum. Daha yeni milletvekiliyim, yaşlı yaşlı milletvekilleri kütüphanede felaket araştırmalar yapıyorlar. "Ne yapıyorsunuz, niye bu araştırmayı yapıyorsunuz?" dediğimde daha taze milletvekiliyim. Genel kurullardan, komisyonlardan dosyalar yığılı. Müthiş bir diyalektik ve süreç analizleri, hatıralar... Ali Rıza Bey'in konuşmalarından bazı bölümler atıldığı zaman eminim ki bu alanda yapılacak doktora tezlerinde atıflar yapılacak bir konuşmadır. Tutanağı tutturduğum için kendimi mutlu sayıyorum. Gerçekten süreç analizinde atıf yapılabilecek konuşmalardan birisi, bazı sadeleştirmelerden sonra.

Teşekkür ediyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sürece bu kadar katkı da koyabildik Başkanım, başka bir şey yapmadık.

BAŞKAN – Katkı, katkı... Katkı hemen ürüne dönüşmesi anlamında değil, zabitlar sadece şimdiki zamana değil, gelecek zamanlara konuşurlar. Torunlarınız "Dedelerimizin konuşması buydu." derler ve literatür de bunu denksellik içerisinde metinlerine alır.

Buyurun Talay Bey, Barolar Birliği temsilcimiz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI TALAY ŞENOL – Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri; bana burada bu konuşma fırsatını verdiğiniz için şahsım ve kurumum adına teşekkür ediyorum ve size bu tasarıyla ilgili kurumumun görüşlerini kısaca sunmak istiyorum.

İnsan hakları ve ifade özgürlüğünü sağlamaya dönük bir tasarımın hazırlanmasını olumlu bulmakla birlikte, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin emsal niteliğindeki ihlal kararlarının bir kısmının tasarıda hiç ele alınmadığını, bir kısmının ise tasarıya kısmen yansıdığını düşünüyoruz. Tasarının idari yargıda ıslah, kamulaştırma, yargılamanın ve soruşturmanın yenilenmesi hükümleri ile olumlu nitelik arz ettiğini düşünmekteyiz. Adli yardıma ilişkin alt komisyonda yapılan değişiklikleri olumlu bulmakla birlikte, dezavantajlı kesimlerin adalete erişim hakkının sağlanabilmesi için ülkemizdeki adli yardım uygulamalarının bütüncül şekilde değerlendirilmesi ve yapılandırılması gerektiğini düşünmekteyiz. Tasarının geriye kalan hükümleri ise büyük ölçüde ceza yargılamasına ilişkin olup kaçınılmaz olarak da toplumsal etkileri çok daha büyük olan siyasal davaları ilgilendirmektedir. Bu bakımdan Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yapılan değişiklikler, uzun tutukluluk ve siyasal suçların mahkûmiyeti konularında yapısal bir iyileşme potansiyeline sahip gözükmemektedir. Örneğin Ceza Muhakemesi Kanunu'nda tutukluluk konusundaki itirazların dosya üzerinde görülmemesi, savcı mütalaalarına karşı görüş bildirme hakkının tanınması ve uzun yargılama sonucunda tazminat hakkının elde edilmesi yönündeki değişiklikler Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin şekli bakımdan gördüğü sorunlara yanıt üretmek bakımından tutarlı görünmekle beraber, uzun tutuklu yargılama gibi sorunun özünde yatan konuları esasen etkilemeyecektir. Gerçi değişikliklerle beraber bireyler tutuklanmaması gerektiğini mahkeme önünde ileri sürebilecek, savcıyla çekişebileceği, hatta uzun tutukluluk sonunda tazminat alabileceklerdir. Ne var ki bu haklara sahip olan kişiler hakkında hâlen kolaylıkla tutukluluk kararı verilebilecek ve bu kişiler uzun süre özgürlüklerinden mahrum kalabileceklerdir. Hâl böyleyken Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100'üncü maddesindeki tutuklama nedenleri ve bu bağlamda otomatik tutuklama sebebi olarak algılanan katalog suçlar konusunda bir değişiklik yapılmadan ve aslında yargıçlarımızı ve savcılarımızı insan hakları ve ifade özgürlüğünün korunmasının temel bir ilke olduğu konusunda hassaslaştırmadan bugünden yarına bir dönüşüm beklenmemelidir.

Tasarıyla Türk Ceza Kanunu'nda ve Terörle Mücadele Kanunu'nda bazı suçların niteliği değiştirilmek istenmektedir. Her ne kadar insan hakları ve ifade özgürlüğünü ilgilendiren maddelerde değişikliğe gidilmesi öngörülmüş olsa da ifade özgürlüğü alanında sistematik bir reform yapıldığını söylemek mümkün gözükmemektedir. Nitekim bu alandaki en çarpıcı örnek olarak Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesinde yer alan "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi ayrıca örgüte üye olmak suçundan da cezalandırılır." hükmü varlığını korumaya devam etmektedir. Nitekim bir üniversite öğrencisinin terör örgütüyle aynı sloganı atması yargıcın o öğrenciyi potansiyel terörist olarak görmesini ve örgüt adına suç işlediği sonucuna varabilmesini sağlamıştır.

İfade özgürlüğü ve insan hakları alanında sistematik bir reform yapılabilmesi için Terörle Mücadele Kanunu'nun bir bütün olarak ele alınması, hatta görüşümüze göre –biz de katılıyoruz– tümünden kaldırılması gerekmektedir. Nitekim Terörle Mücadele

Kanunu'nun 1'inci maddesinde yer alan unsurlar, ifade özgürlüğünü kullanan ve bu konularda eleştirel yaklaşım getirenleri kategorik olarak terörist gibi yaftalamaya uygun görülmektedir. Suçu ve suçluyu övme suçuna ilişkin yapılan değişikliklerle kamu düzeni açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması ölçütü getirilmiş olmakla birlikte, benzer değişikliğin daha önce Türk Ceza Kanunu'nun 216'ncı maddesindeki "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu" bakımından da getirildiği ancak bu değişikliğin 216'ncı maddenin ifade özgürlüğünü daraltan özünde farklılaşma yaratmadığını değerlendirerek bu konuda yeni bir düzenleme yapılmalıdır.

Güvenlik en temel ihtiyaçlardan biridir ancak şunu unutmamalıyım: Demokratik hukuk devletinde aslanan özgürlüktür. Güvenlik ve özgürlük alanındaki ikilemi, özgürlüğü kısıtlayarak çözmek istemenin sonunda hem özgürlükten ve hem de güvenlikten yoksun kalacağımızı unutmamamız lazımdır.

Sonuç olarak, Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin son fıkrasında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'yle kanunlarımızın aynı konuda farklı hükümler içermesi hâlinde çıkabilecek uyumsuzluklarda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi hükümleri ve o hükümlerin yorumu niteliğindeki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının yargılamada esas alınması gerektiği hükme bağlanmıştır. Hâl böyleyken Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uyum amacıyla bu tasarinin gündeme getirildiği düşünüldüğünde yargı aktörlerinin insan hakları ve adil yargılama ilkesi konusunda eğitim açıklarının olduğu anlaşılabilir. Bu yargı aktörlerinin bu eksikliğini giderilmesi için de çalışmalar yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Sözlerime son vermeden önce bir dileğimizi dile getirmek istiyorum. Bilindiği üzere yaşam hakkı temel ve mutlak bir insan hakkıdır. Diğer yandan insan onurunun korunması en yüce görev olarak kabul edilmelidir. Kasıtlı öldürme eylemi, işkence gibi hem yaşam hakkına hem de insan onuruna yapılmış en ağır saldırıyı teşkil etmektedir. Bu nedendir ki birçok ülkede –örneğin Amerika Birleşik Devletleri, Almanya gibi- işkence suçuyla birlikte kasten öldürme suçunda da zamanaşımı uygulanmamaktadır. Tasarıda sadece işkence suçundan dolayı zamanaşımı işlemeceği öngörülmüştür. Bu düzenleme yerinde olmakla birlikte kasten öldürmede de zamanaşımının işlemeceği hükme bağlanması yerinde olacaktır.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Talay Bey.

Murat Bey, buyurun.

MURAT BOZLAK (Adana) – Teşekkürler Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlar, değerli katılımcılar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, öncelikle şunu belirteyim, gerçekten toplantı yönetirken son derece demokratik davranıyorsunuz, sözlere müdahale etmek istemiyorsunuz, doğru olan da milletvekilinin sözünün kesilmemesidir.

BAŞKAN – Benim ruhum demokrasi efendim, canlı demokrasiyim.

MURAT BOZLAK (Adana) – Ama bizim hukukumuzda biraz da "hakkın suiistimali" diye bir kavram var yani tasarıyla ilgili üç-beş dakika konuşan arkadaşlarımız, bir saate yakın da genel sorunlarla ilgili konuşma yapıyorlar, biz de burada dinlemek durumunda kalıyoruz. İşin doğrusu, bizim başka işlerimiz de var, zamanımız da kısıtlı. Bu konuda biraz daha duyarlı davranmanızı rica ediyorum.

Ben öncelikle otuz yıldır devam eden ve ülkemizde de büyük acıların yaşanmasına neden olan çatışmalı sürecin bitmesi için emek sarf eden, çaba sahibi olan, bundan sonraki süreçte de katkı sunacak herkese teşekkür ediyorum. Yine, keza 8 kamu görevlisinin özgürlüklerine kavuşmasına katkı sunanlara da teşekkür etmeyi bir borç biliyorum. Çatışmalı ortamın devamından yana olanları yıllarca dinledik. Söylemlerinin anlamsızlığını, ülkeye hiçbir yarar getirmediğini yaşayarak gördük. Tasarıda örgüt üyeleriyle ilgili bir madde yok. Buna rağmen barış sürecine karşı olanlar, eski bildik ezberlerini okumaya devam ediyorlar. "Savcılar nerede, güvenlik güçleri nerede? Elleri silah ülkeyi terk edecekler. Bu güvenlik güçleri seyir mi edecek?" Seyretmeyecek, güvenlik güçlerinden bekliyorsan, çok zoruna gidiyorsa al silahını sen git, engelle. Bu doğru bir yaklaşım değil, hukukta da hiç kimse işlediği iddia edilen suç nevi ile anılmaz. İsmi önüne işlediği iddia edilen suçun nevisi eklenmez. Hukukumuzda göre sanık, tutuklu ve hükümlü vardır. Bu sıfatlarla kişi anılır. Bu sıfatların dışında, sanık, tutuklu ve hükümlüler için ayrıca sıfat kullanmanın bir hukukçuya yakışmadığını ve yakıştırmadığımı belirtmek istiyorum.

Barış süreci ile bu paketin bir ilgisinin olmadığını Sayın Bakan da açıkladı. Barış sürecinin kalıcılığı için demokratikleşmenin şart olduğu inancını taşıyorum. Umuyorum ve diliyorum, barış sürecinin kalıcılığı için bundan sonra Hükümet, beşinci bir yargı paketi hazırlar ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirir.

Burada bir noktanın altını daha çizmek istiyorum. Özellikle Silopi'de bir dönem gelen kişilerin ifadelerini aldıktan sonra bıraktıran mahkeme konusunda "çadır mahkemeler, mobil mahkemeler" gibi ifadeler geçmişte de kullanıldı, hâlâ bu ifadeler kimi

arkadaşlarımız tarafından kullanılıyor. Ben Silopi'deki görev yapan mahkemeleri, mobil mahkeme olarak görmüyorum, barışa katkı sunan mahkemeler olarak görüyorum. Verdikleri tutuksuz yargılama kararı gerçekten ülke barışına katkı sunmaya yönelikti. Bu iddiayı ileri sürenler, mobil mahkemeleri sürekli gündeme getirenler biraz da cumhuriyet tarihinin kuruluşundan itibaren geçen sürede Türkiye'ye kan kusturan istiklal mahkemelerini görmeliler. Bunlar birer istiklal mahkemesi gibi çalışmamışlardır, tamamen barışa katkı anlamında bir çalışma yürütmüştür bu mahkemeler. Keşke, özel görevli mahkemelerimiz de bu noktada hareket etse.

Sayın Başkan, geçen toplantıda belirttim, bir kez daha belirtmek istiyorum: Adalet Komisyonunun adaletsiz olduğuna inandığım bir kararından bahsetmek istiyorum.

BAŞKAN – Alt komisyon.

MURAT BOZLAK (Adana) – Alt komisyon. Alt komisyonda, bilindiği gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinden dört siyasi partinin grubu var. Alt komisyonlar oluşturulurken, bize göre doğru olan, eğer bu ülkede demokratik bir kültür yerleştirmek istiyorsak, parmak sayısına göre değil, sahip olduğumuz sayısal çoğunlukla az olan, sayısal anlamda az olan muhalefeti ezmeyi değil, onların katkısını almak gerekir. Demokratik kültür bunu gerektiriyor ama ne yazık ki bir kez alt komisyona siz kendi yetkinizi ve takdir hakkınızı kullandığınızı söyleyerek BDP'den de bir-iki üye verilmişti. Ondan sonra o alt komisyona üye tespiti yapılırken BDP'ye bu imkân verilmemiştir. Ben, bunun bir İç Tüzük'ün amir hükmü olduğu kanısında değilim. Eğer amir bir hüküm ise o takdirde sizin amir hükme rağmen takdir yetkisi kullanma hakkınız da olmaz ve nitekim diğer kimi komisyonlarda da başta İnsan Hakları İnceleme Komisyonunda alt komisyonlar oluşurken bütün siyasi partilerden birer kişi muhakkak komisyona üye olarak veriliyor. Umuyor ve diliyorum, bundan sonraki alt komisyon oluşumlarında her partiye birer üye verilir, geri kalan üyeler de sayısal çoğunluğa göre partilere dağıtılır.

Sayın Başkan, bundan önce Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Ceza İnfaz Kanunu'nu görüşürken orada ana dilde savunma hakkının verilmesi için bir madde olduğunu muhalefet partileri de söylüyor, bu hakkın tanınmaması doğrultusunda çok ciddi bir karşı çıkışları oldu. Özellikle, muhalefet partilerinin söylediği: "Efendim, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bize böyle bir yükümlülük getirmiyorsa, artı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği bir ihlal kararı da yoksa ki bu olayda her ikisi de yok." diyorlardı. O zaman, buna rağmen böyle bir hakkı tanımanın gereksiz olduğunu iddia ediyorlardı. Yani dolayısıyla, yasa yaparken toplumsal ihtiyaçlara göre değil Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'yle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları esas alınarak yasalar yapılsın gibi veyahut da yasalarda değişiklik yapılsın gibi bir mantık, o gün muhalefet partilerinde hâkim bir görüş idi.

Şimdi, geldiğimiz noktada da Sayın Bakan zaten açılış konuşmasında belirtti. Biz bu düzenlemeyi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği ihlal kararları nedeniyle yapıyoruz bu değişiklikleri diye belirlemede bulundu. İşin doğrusu, bu yaklaşımı biz doğru bulmuyoruz. Yasalar, yasa değişiklikleri, toplumsal sorunların giderilmesi esas alınarak yapılmalıdır yani bu yaklaşıma karşı olduğumuzu özellikle belirtmek istiyorum. Keza yine, birinci, ikinci, üçüncü derken dördüncü yargı paketi getirildi. Üçüncü yargı paketiyle kamuoyunda çok büyük bir beklenti yaratılmıştı. Ondan beklenti içerisinde olan insanlar hayal kırıklığına uğradı. Herkes umudunu dördüncü yargı paketine bağlamıştı. Dördüncü yargı paketinin de içerik itibarıyla kısmi bir iyileştirme söz konusu olsa dahi ama toplumun beklentilerine cevap vermekten son derece uzak olduğunu belirtmek istiyorum.

Öğleden önceki bölümde, toplantıda Sayın Rıza Türmen, daha sonra söz alan Cumhuriyet Halk Partisinden milletvekili arkadaşlarımızın tam tersine son derece yerinde ve doğru bir derlemelerde bulundu. Ben, Sayın Rıza Türmen'e teşekkür ediyorum. Bir bilim adamı sıfatıyla hareket etmiştir, gerçeklerin altını çizmiştir. Tasarıyla ilgili Sayın Türmen'in derlemelerine ben de harfiyen katılıyorum ancak, bir-iki noktanın da altını çizmek istiyorum.

Şimdi, Terörle Mücadele Yasası'nın 6'ncı maddesinde, suçun oluşması, şiddet unsuruna bağlanmıştır. Eğer şiddet unsuru varsa cezalandırılır anlamında ama hemen devamında da hâkime bu şiddet unsurunu bertaraf edecek düzeyde bir takdir yetkisi daha veriliyor. Meşru göstermek veya övmenin de suçun oluşumuna neden olacağı belirtilmiştir. Bu belirleme, meşru gösterme ve övmenin yapılmak istenen iyileştirmeyi yok edici noktada olduğunu düşünüyoruz.

Yine, Terörle Mücadele Kanunu'nun 7'nci maddesinde, keza, şiddet unsuru öngörülmesi ancak aynı şey burada da, meşru gösterme veya övme, suç unsuru oluşmasında esas alınmış. Bu da bu iyileştirmeyi bertaraf edici düzeydedir. Keza, yine, 7'nci maddede yapılan bir değişiklikle suçun toplantı ve gösteri yürüyüşleri sırasında oluşması aranmaksızın (b) fıkrası ile kimi sloganlar, amblemler, işaretler suç unsuru olarak kabul edilmiştir ki bu da yeni bir suç ihdas etmektir yani maddede iyileştirme yerine, tam tersi, maddenin daha geniş kapsamda uygulanmasına yol açmıştır. Yine, 220'nci maddenin (6)'nci ve (7)'nci fıkraları es geçilmiş, 8'inci madde,

yürürlükte çok uygulama alanı olmayan bir maddede bir değişikliğe gidilmiştir. Oysa gerçekten tuhaf olan, örgüt üyesi olmayan birine örgüt üyesi gibi ceza vermektir yani hukuken kabul edilecek bir mantık değil.

Şimdi, Sayın Başkan, şunu belirteyim: Yine, Sayın Türmen'in dediği gibi, gerçekten düşünce ve ifade özgürlüğü konusunda ve insan hakları konusunda kalıcı bir iyileştirme yapılmak isteniyorsa Terörle Mücadele Kanunu'nun topyekün ortadan kaldırılması gerekiyor. Terörle Mücadele Kanunu var olduğu sürece, artı, buna ilaveten bunu uygulamakla görevli özel yetkili mahkemeler var olduğu sürece insan hakları ihlallerinin önüne geçmek ve düşünce ve ifade özgürlüğünü bu ülkede tam olarak sağlamak mümkün değildir.

Bu düşünce ve duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Murat Bey.

Değerli arkadaşlar, Komisyonla ilgili bir dilek veya itirazı olduğu için Murat Bey'in, arkadaşlarımla paylaşmak istiyorum.

Bir: Bizim alt komisyonlar, bir defa, İç Tüzük'te düzenlenmiş komisyonlar değildir. Komisyonların sayısal güç bakımından partilere yansması İç Tüzük'ümüzün 21'inci maddesinde düzenlenmiştir ve Divanın teşekkülüne ilişkin 11'inci maddeye atıf yapar, Başkan bu sayıyı belirler ve orada aynen şöyle: "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, siyasi parti gruplarının parti grupları toplam sayısı içindeki yüzde oranlarını ve bu oranlara göre her siyasi parti grubuna düşen Başkanlık Divanındaki görev yeri sayısını tespit eder ve Danışma Kuruluna bildirir." Üyelikleri belirler ve bu belirleme oldu zaten ve bu belirlemeye göre bütün partiler sayısal olarak ana komisyonda temsil ediliyorlar. Bunun kıyasen, analogik uygulamasıyla alt komisyon terkip tarzı tam sayıya... Yani şöyle söyleyeyim: Sizin tam sayıya varmıyor. Şimdi, bir defa, size hiç alt komisyonda sayı düşmüyor. MHP'ye asal sayıya varan 0,8; AK PARTİ'ninki asal sayıya daha yakın, CHP'ninki asal sayının biraz daha aşağısında ve bu tamamen Meclis Başkanı tarafından tespit edilen ve Anayasa'mızın 95'inci maddesi kapsamında yapılan bir uygulama. Açıkça Anayasa'mızın 95'inci maddesi arkadaşlar: "İçtüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir." Tamamen temsil gücü esas alınıyor. Bizimle ilgili bir şey değil. Buna aykırı uygulamalar yok mu? "Centilmenlik uygulamaları" diyoruz. Mesela, bundan önceki dönemde AK PARTİ centilmenlik anlayışı içerisinde MHP'ye bir meclis başkan vekilliğini tahsis etmiştir. O gün de yine, bir centilmenlik tavrı olarak sanıyorum işin de niteliği esas alınarak Barış ve Demokrasi Partisine bir üyelik tahsis etmişimdir ama alt komisyon çalışmalarına üyelerimizin tümü katılabilir, bir engel yok fakat burada bizi Anayasa bağlıyor. Anayasa'mızın 11'inci maddesi "erga omnes" herkesi bağlayan etki doğuruyor. Yoksa ben istemem mi yani? Hele hele ben herkes temsil edilebilirim isterim. O, Anayasaya bağlı. Ben arz ettim, sadece arz ettim.

MURAT BOZLAK (Adana) – Sayın Başkan, İç Tüzük Komisyonunun çalışmaları devam ediyor. İnşallah, umarım, bu Komisyon tarafından düzeltilir.

BAŞKAN – İç Tüzük'le olmaz o. Anayasa'nın 95'inci maddesini değiştiremezseniz... Bakın, 20 parti geldi yarın, diyelim ki 20 tane grup var. Şimdi...

MURAT BOZLAK (Adana) – Buna "centilmenlik anlaşması" diyorsanız o zaman sürekli olsun yani.

BAŞKAN – Ben şöyle söyleyeyim: Anlaşma değil bu, "centilmenlik uygulaması" dedim.

Şimdi, 20 tane parti diyelim. Nasıl temsil edilir, mümkün değil. Bazı partiler komisyonda hiç şey etmezler, zor temsil edilirler.

Evet, ben bunu arz ediyorum.

Buyurun arkadaşlar, 34 numara.

Dilek Hanım, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, sayın konuklar; pek çok arkadaşımız konuları ayrıntılı bir şekilde incelediler zaten. Ben de tekrarlara yol açmadan bu tasarı hakkındaki genel görüşlerimi dile getirmeye çalışacağım.

Şimdi, Sayın Başkan, hepimizin de bildiği gibi, hukukçuların en çok söylediği şey: En iyi yasaları yaparsınız, ancak, uygulayıcılar iyi uygulayıcılar olmazsa hiçbir şey ifade etmez. En kötü yasayı yaparsınız ama iyi uygulayıcılarla çok iyi uygulanır." Yani işin özünde bu var. Ben geçen gün de söyledim. O kadar çok yasal düzenleme yapılıyor, o kadar çok temel kanunlarda dahi değişiklikler yapılıyor ki ama burada bir sorun var Sayın Başkanım.

Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden bahsediyoruz. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6'ncı maddesi çok açık şöyle söylüyor: Yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından yargılanma hakkından bahsediyor. Şimdi, bizim asıl temel

sorunumuz yani hukuktaki karşılaştığımız sorunlar ve takdir hakkının kötüye kullanılmasıyla ilgili sorunlar tarafsız ve bağımsız mahkemelerin olmaması ve doğal yargıç ilkesinin olmamasından kaynaklanmaktadır yani eğer gerçekten bu ülkede biz hukukun uygulanmasını istiyorsak, hukukun üstünlüğünün tanınmasını istiyorsak öncelikle yargı bağımsızlığını tanıyamız gerekiyor, doğal yargıç ilkesinin uygulanacağı sistemi getirmemiz gerekiyor. Ama Sayın Başkanım, AKP iktidarı döneminde, 2010 yılında yapılan referandumla yargı bağımsızlığının üzerine bir örtü çekilmiştir, yoktur yargı bağımsızlığı. Yargı siyasallaşmıştır yani her türlü siyasi düşüncemizin üzerinde, dışında da düşünsek yargının siyasallaştığını hepimiz biliyoruz. Bütün sorun, özel yetkili mahkemeler de dâhil olmak üzere, diğer yerlerdeki sorunların da aslında temel noktası budur. Bu değiştirilmediği sürece bu sorunları çözemeyiz biz. Ama şimdi -Anayasa Uzlaşma Komisyonundasınız siz de- Anayasa Uzlaşma Komisyonuna yargıyla ilgili getirilen maddelere baktığımızda yargı bağımsızlığını bırakın artık, yargı diye bir sistemin ortadan kaldırılmaya çalışıldığını ve tamamen başkana dayalı bir sistemin oluşturulmaya çalışıldığını görüyoruz ki buna ben eminim ki bu Medis de izin vermeyecektir, bu halk da izin vermeyecektir Sayın Başkanım.

Şimdi, sayın hocalarımızın buraya gelmemesiyle ilgili yeniden bir düşüncemi belirtmek istiyorum yani “Alt komisyona gelmediler, yine, buraya da gelmediler tüm ısrarlı çağrılarım rağmen.” diyorsunuz. Demek ki hocalar burada dâhil olmak istemedikleri bir durumun olduğunu görüyorlar yani böyle bir komisyonda bulunmalarının kendileri açısından, düşünceleri açısından, akademik görüşleri açısından sakıncalı olacağını düşünüyorlar, o nedenle gelmiyorlar, bunun başka bir izah tarzı yok Sayın Başkanım. Yani bu nasıl bir sakınca olabilir?

Şimdi, pek çok arkadaşımız söyledi yani Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlara atıf yapıyor ama aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde verilen başkaca konulara hiç değinilmeksizin -şimdi görüyoruz ki “zamanın ruhu” deniliyor ya işte- terör örgütünün ya da terör örgütü başının meşrulaştırılmasıyla ilgili bir düzenleme olduğu kanaatindeyiz. Belki buna dâhil olmak istemediği için sayın hocalarımız gelmiyorlar diye düşünüyorum.

Şimdi, biz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ülkemize vermiş olduğu mahkûmiyetler çerçevesinde bu yasal düzenlemeyi yapıyoruz, tasarımı getiriyoruz diyoruz ama uzun tutukluluk, artık nerede ise infaz hâline gelmiş olan uzun tutuklulukla ilgili herhangi bir şeye düzenleme getirmiyoruz. Milletvekillerimiz şu anda cezaevinde, onlarla ilgili herhangi bir düzenleme getirmiyoruz. Yazarlarımız var, askerlerimiz var, yurtsever insanlarımız cezaevinde. Onlarla ilgili ciddi anlamda hiçbir... İddianameyi de gördük, mütalaaayı da gördük yani Balyoz davasının kararlarını da gördük. Hiçbir şey olmamasına rağmen, bu insanlar orada sadece AKP iktidarının ve uluslararası konjonktürün söylediği şeyleri yapmadıkları için, böyle bir projeye dâhil olmadıkları için şu anda cezaevindeler. Çok açık seçik söyleniyor bu. Yani efendim, yurtsever askerler, yurtsever yazarlar yani bu insanların, bilim adamlarının, askerlerin ve diğer yazarların, gazetecilerin cezaevinde olması gerekiyor bazılarına gözdağı vermek açısından. Hatta Oral Çalışlar dedi ki: “Eğer o davalar olmamış olsaydı bugünkü açılım süreci olmazdı.” Anlaşıyor ki aslında burada yapılmak istenen, gerçekten Türkiye’nin hukukun üstünlüğü çerçevesinde yapılması gereken, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlar çerçevesinde değil, şimdi istenilen durum, yaratılmak istenilen durum terörle müzakere sürecinin sonucunda farklı bir düzenlemeyle karşı karşıya tutuluyoruz.

Şimdi, ben sizin bir konuda dikkatinizi çekmek istiyorum. Hasta tutuklularla ilgili de çok ciddi bir rapor yayınlandı bugün. Kuddusi Okkır’ın ölümünden hem doktorların ihmâlî davranışları yani neredeyse bu, kasta varan davranışlarının etkin olduğu, hem de cezaevi yönetiminin bu konudaki ilgisizliğinin etkin olduğu belirtiliyor. Sağlık Bakanlığı Yüksek Sağlık Şurası’nın bugün basına bildirilen bir raporu var. Şimdi, Sayın Başkanım, yani Kuddusi Okkır yine, bu uydurma davalardan bir tanesiyle, Ergenekon davasının kasası olduğu gerekçesiyle adamcağız cezaevinde ölüme terk edildi ve son beş-altı gün ancak koma hâline gelince onun tahliyesine karar verildi. Şu anda aynı şekilde olan tutuklu yazarlar var, bilim adamları var, askerler var, hâlen daha cezaevinde tutuluyor bu insanlar. Hatta normal diğer siyasi davalardan da olan, kendi bakımlarını dahi üstlenemeyen insanlar var ama bunlar cezaevinde tutuluyor. Şöyle deniliyor genel olarak: “Efendim, biz yargıya bir şey söyleyemeyiz. O nedenle de biz hasta tutuklularla ilgili, bazı hükümlülerle ilgili düzenlemeler getiriyoruz. Yargı bunun gereğini yapsın.” Bunun doğru olmadığını hepimiz biliyoruz. Başbakan dedi ki: “Yargıya talimat veriyorum yani verdik, gereğini yapacak.” ama yapmadı tabii yargı, o ayrı mesele çünkü daha sonra bir müzakere sürecine girildi. Ama Saygun Paşa’nın tahliyesini hepimiz hatırlayalım. Gece yarısı saat üçte adli tıp raporu geliyor, hemen mahkeme toplanıyor ve tahliye kararı veriliyor, adamcağız ölecek, cezaevinde ölecek, ölmesin diye. Şimdi, aynı şekilde Fatih Hilmioğlu’nun cezaevinde ölmesi söz konusu, pek çok hasta tutuklunun cezaevinde ölmesi söz konusu. Fatih Hilmioğlu diyor ki: “Bir yıl içinde burada ölümler artacak.” Şimdi, biz “insan hakları, özgürlükler” diyoruz ama orada, o insanları ölüme terk ediyoruz. Bunun da yani bütün kamuoyu tarafından dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum ben.

Şimdi, yine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin silahların eşitliği ilkesi çerçevesinde yani vatandaşların, sanıkların kendilerini avukatla temsil edebilme ve avukatları kanalıyla da savunma yapabilme haklarını getirmiş iken biz ne görüyoruz? Silahların eşitliği ilkesi ortadan kaldırılmış durumda artık, özellikle siyasi davalarda ortadan kaldırılmış durumda. Avukatlara saldırılar yapılıyor, avukatlar yaka paça robokoplar tarafından dışarı çıkarılıyor, avukat büroları yasaya uygun olmaksızın, savcının gelmesi beklenmeksizin, barodan görevliler gelmesi beklenmeksizin aranıyor ve avukatlar cezaevine atılıyor. Aynı şekilde, sadece, avukatlara yapılan saldırıları ve avukatların savunma hakkını yapamamasından kaynaklanan bir şekilde bu Avukatlık Yasası'ndan kaynaklanan savunma hakkını savunmak adına Balyoz davasının duruşmasına gittiği için ve avukat arkadaşlarımızın Avukatlık Yasası'ndaki haklarını anlattığı için davanın esasına hiç girmemesine rağmen, İstanbul Barosu Yönetim Kurulu şu anda Silivri mahkemelerinde yargılanıyor. Şimdi, silahların eşitliği ilkesine uymayacağız, uzun tutukluluklar artık infaz hâline gelecek, ondan sonra da diyeceğiz ki "Biz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ülkemize verdiği mahkûmiyetleri ortadan kaldırmaya çalışıyoruz." Bunların hepsi Lafügüzaf Sayın Başkanım.

Bunun yanında Sayın Bakan dedi ki: "İnsan hakları konusunda çok olumlu gelişmeler oldu bizim iktidarımız döneminde." Şimdi, insan hakları konusunda ne türden gelişmeler oldu, bir de bizim açıımızdan bir bakalım. Bırakın sokaktaki insanları, biz Mecliste komisyon çalışmaları sırasında dayak yedik Sayın Bakan. Bu mudur demokrasi, bu mudur demokratik anlayış? Aynı zamanda, öğrenciler herhangi bir gösteri yapmaya kalktıklarında dayak yiyorlar, biber gazıyla karşılaşıyorlar, her türlü şiddetle karşılaşıyorlar hatta bu nedenle ölümler dahi oluyor. İşçilere saldırılıyor işçiler ekonomik haklarını istedikleri için, sendikal haklarını istedikleri için. Sendikalara yine yani kapılar kırılarak giriliyor ne hikmetse, böyle bir arama terörü oluyor. Elbette sendikalar da aranabilir ama aramanın da belli koşulları vardır, kuralları vardır. Hiçbir şekilde kapılar kırılarak girilmesine gerek yoktur. Aynı zamanda, elinde bayrak olan çocuklar gözaltına alınırken, bu çocuklar dövülürken -bir tanesi de benim memleketimde oldu- Ergenekon mütalaasını protesto etmek isteyen çocuklar sadece bir basın açıklaması yapmak istedikleri için bu çocuklar dövüldüler ama aynı günlerde, 21 Mart ve o dönemdeki Nevruz kutlamaları sırasında hem PKK bayrakları açıldı hem Abdullah Öcalan posterleri açıldı, resmen PKK terör örgütünün propagandası yapıldı ama polis hiçbir şekilde müdahale etmedi. Bunların hepsini biz yaşıyoruz Sayın Başkanım. En başta da "Cumhuriyet Bayramı'nda, cumhuriyet buluşması için birinci Medisin önüne gitmek istiyoruz." dediğimizde Sayın Genel Başkanımız da dâhil olmak üzere 50 milletvekili ve orada binlerce, yüz binlerce insan şiddete maruz kaldık, biber gazı yedik, tazyikli su yedik. Yani bakın, cumhuriyet buluşması yasaklanırken ama bu son olarak yapılan Nevruz kutlamalarında her şey güllük gülistanlıktı. Artık Türkiye'de terör tanımı, yasa dışı eylem tanımı farklılaştırılıyor, biz bunu görüyoruz. Ben Ali Rıza Bey'in sözlerine katılıyorum. Artık bu Terörle Mücadele Yasası teröristlerle, gerçekten anladığımız anlamda teröristlerle değil, elinde silah olan insanlarla değil, halkla mücadele yasası hâline dönüştürüldüğü için gerçekten de artık bir anlamı kalmadı, bunun kaldırılması gerekir diye düşünüyoruz. Yani bunların tümü aslında, bu yasal düzenlemeler ya da iktidarın temsilcilerinin yaptığı tüm olaylar aslında iktidarın hem yargıyı siyasallaştırması hem de artık terör tanımının artık gerçekten Atatürkçü cumhuriyeti savunan ve bu ülkenin çağdaşlaşmasını savunan insanlara yönelik uygulanmaya başlandığını görüyoruz ve bundan gerçekten çok ciddi rahatsızlık duyuyoruz yani bütün insanların da bundan dolayı rahatsızlık duyduğunu görüyoruz.

Şimdi, kısaca, bir de bu süreç aslında nasıl geldi? Murat Bey de dedi ki: "Efendim, bunun bu müzakere süreciyle bir ilgisi yok." Ama ne yazık ki yani herkeste oluşan algı ve kamuoyunda oluşturulan algı, KCK tutuklularının bu yasal düzenlemeyle serbest bırakılacağına dönük ve bir af olacağına dönük bir izlenim yaratıldı. Şimdi, biraz sonra o konuya da değineceğim. Belki bir af yok aslında ama terör örgütünün meşrulaştırılması, zihinlerde de meşrulaştırılması var burada. Şimdi, "Bu, efendim, barış sürecinin bir sonucudur. Barış sürecinin sonucunda bu türden işlemler yapılıyor." gibi şeyler de söyleniyor. Şimdi, "barış" hepimizin çok sevdiği bir sözcüktür, çok da sihirli bir sözcüktür ve gerçekten de yani bu ülkemizde terörün sona ermesi için, barışın olması için hepimiz de aynı temennilerde bulunuyoruz ama şimdi gerçekten bir barış süreci mi yaşanıyor bu ülkede? Gerçekten barışa doğru mu gidiyoruz yoksa Orta Doğu bataklığına, savaşa doğru mu gidiyoruz, o konudaki görüşlerimi de bildirmek istiyorum.

Şimdi, Abdullah Öcalan'ın 21 Mart Diyarbakır Nevruz'unda Başbakanın da onayı olduğu söylenen bir mektubu okundu. O mektupta şu söyleniyordu aynen: "Silahlar bırakılmayacak. Geri çekiliyor. Ulus devleti tanımıyoruz." "Ulus devlet aslında çok büyük bir insan hakları ihlalidir." anlamına gelecek şeyler söyleniyor ve etnik temelde ayırışmadan bahsediyor, buna çağrı yapıyor bütün etnik temeldeki unsurları. Misakımillî atfı yapılıyor ama Misakımillî atfı aslında herkesin zihninde böyle güzel şeyler yaratıyor belki ama aynı zamanda diyor ki yani o Misakımillî diye belirttiği şeyin Musul, Kerkük, Suriye, İran, Irak buradaki Kürtlerle beraber birleşmenin bir ürünü olacağını ve burada bu unsurlarla beraber birleşilerek bir büyük düşün gerçekleştirileceğinden bahsediliyor.

Sayın Başkanım, şimdi, Musul, Kerkük, Suriye, İran, Irak bunlar ayrı ülkelerde. Şimdi, sen eğer “Buralardaki sınırları da biz yok edeceğiz, ortadan kaldıracacağız yani oralaradaki bizi ayıran yapay sınırları ortadan kaldıracacağız, oradaki kardeşlerimizle birleşeceğiz.” derseniz o zaman diğer ülkelerin ilhak edileceğini gösterirsiniz yani emperyalist bir yayılmacı yaklaşımın ürünü ortaya koyarsınız. İşte, PKK terör örgütü aslında gerçekte Kürtlerin haklarını savunuyormuş gibi, barıştan yanaymış gibi bir düşünce ortaya attığını söylüyor ama aslında Abdullah Öcalan tam bir savaş çağrısı yapıyor. Yani aynı savaş çağrısını Tayyip Erdoğan da yapıyor. Oradaki Suriye'nin, İran'ın, Irak'ın sınırlarına müdahale edilmesi bizim Orta Doğu bataklığına sürülmemiz demektir. Bu bir barış çağrısı değildir ne yazık ki, insanlarda böyle bir algı yaratılması yaratılıyor. Aslında bu bir savaş çağrısıdır. Orta Doğu'da savaş çağrısından başka bir şey değildir. Bu, Amerika'nın bir projesidir elbette. Bu projenin büyük ortağı AKP, küçük ortağı PKK ya da ne ise oradaki uygulamalar, her birisi. Orada aslında bizi savaşa davet ediyorlar. Kürtleri, Türkleri, bütün etnik kimlikleri Orta Doğu'nun savaşına sokmaya çalışıyorlar. Bunu göz önünde tutmamız lazım.

Aynı şekilde, Abdullah Öcalan diyor ki... Daha düne kadar laikti, işte, yok efendim, dinî duyguları yoktu denilen adam bu sefer İslam bayrağı altında bir arada olmaktan bahsediyor. Şimdi, dünyada, özellikle Orta Doğu civarında ve Afrika civarında çok sayıda İslam ülkesi var ama İslam birlikteliğinin oluşturulabilmesi, artık öyle bir şey mümkün değil günümüz koşullarında ama ne yazık ki insanları aldatılabilmek için, işte, bu da belki yani Başbakanın yardımcıları tarafından özellikle sokulması istenilen bir olaydır diye düşünüyorum ben.

Bunun yanında bir de uluslararası konferans çağrısı yapılıyor, uluslararası barış konferansı çağrısı yapılıyor yani savaşın adı, Orta Doğu'da Türkiye'nin de içine gireceği, Kürt'üyle Türk'üyle içine gireceğimiz savaşın adı uluslararası barış konferansı ve tüm etnisitelerin haklarına sahip çıkması olarak lanse ediliyor yani burada bütün Türk halkı yanıltılmaya, aldatılmaya çalışılıyor. Aslında, bence artık burada bir barış süreci değil, burada bir savaş süreci başlatıldı Suriye'ye, İran'a ve Irak'a. PKK'nın da, Türk ordusunun da kullanılacağı bir savaş süreci başlatılmasından endişe duyuyorum ve bunun çağrısını görüyorum. Bu konuda bir uyarı yapmak istiyorum.

Aynı zamanda “Kürtlere statü” deniyor. Bu statünün anlamının -yani biraz önce Mithat Sarca'nın bu kehanetlerinde de görüldüğü gibi- özerklik, federasyon olacağı, hatta işte, Suriye, Irak ve İran'ı da içine alacağı bir konfederal sistemin olacağından bahsediliyor. Yine, “Öcalan'a özgürlük” deniliyor ki bunun adı yani örtülü ya da açık aftır. Ardından “Ana dilde eğitim gelecek.” deniyor yani şimdi ana dilde savunmaya da biz aynı nedenlerle karşı çıkmıştık. Ana dilde eğitim de aynı şekilde, ana dilde kamu hizmeti de aynı şekilde. Eğer ulus devleti korumayı düşünüyorsanız tek dil olacak. Diğer kültürel özelliklere sahip, etnik kimliklere sahip diğer toplulukların mutlaka dillerini öğrenme ve kültürel zenginliklerini geliştirme hakkı vardır ama Fransa'daki gibi, İtalya'daki gibi yani diğer üniter devletin ilkelerini benimsemiş ülkelerde olduğu gibi tek resmî dil olması gerekiyor ama işte, asıl ulus devleti ortadan kaldıracığını söylediği için yani ortadan kaldırılması istendiği için ana dilde eğitim de tabii onların taleplerinden bir tanesi.

Şimdi, son dönemde de bir de şu söyleniyor: “Efendim, çekilme Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıyla olsun. Silahlarıyla çekilsinler ama Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıyla olsun.” Niye bu dayatılıyor diye düşündüğümüzde ise yani bütün süreç boyunca Oslo'da görüşmeler oldu, İmralı'da görüşmeler oldu. Başbakan “Ben görüşmüyorum, devlet yetkilileri görüşüyor.” diyor. Bütün bunun sonucunda aynı zamanda bir de Meclisten de karar çıkarsa bununla ilgili, ne olacak? PKK terör örgütü bir statü kazanmış olacak, savaşan taraf konumuna gelecek. Ben biraz önce Hüseyin Pazarcı'nın kitabını okuyarak geldim bu konuda. 1949 tarihli Cenevre Anlaşması, ardından Lahey Sözleşmesi, ardından 1977 tarihli protokol gereğince savaşan taraf konumunda olduğu zaman, o zaman işte Kızılhaçın müdahalesi, Birleşmiş Milletlerin müdahalesi bunların hepsi söz konusu olabilecek diye düşünüyorum

BAŞKAN – Türkiye onları aştı ya!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bunlar benim düşüncelerim Sayın Başkan. Yani bir ara Ahmet Türk de söylemişti “Birleşmiş Milletler barış gücü gelsin.” Türkiye'nin egemenliğinin tartışılır hâle geleceğini düşünüyoruz, o nedenle kaygı duyuyoruz böyle bir süreçten ve o sürecin bir parçası olarak da bu yasal düzenlemenin şu nedenle getirildiğini düşünüyoruz Sayın Başkanım: Yani burada özellikle deniyor ki, kendi içinde bir ironi taşıyor aslında: “Terör örgütünün cebir, şiddet içermeyen propagandaları ve bildirileri serbest.” Yani şimdi adına siz “terör örgütü” diyeceksiniz; cebir, şiddetle her bir şeyi bir arada olmuş olacak ama siz bu örgütün cebir, şiddet içermeyen propagandalarını, bildirimlerini serbest bırakacaksınız. Nasıl ayırt edeceksiniz Sayın Başkanım bunu? Adamın birisi geldi, PKK'lı olduğu biliniyor. “Kepenleri kapatacaksınız. Kepenkleri kapatmanızı istiyoruz.” dedi. Bu, cebir, şiddet içeren bir şey değil ama o terör örgütüne korkusundan arkasında nasıl bir güç olduğunu bilen insanlar isterlerse kepenkleri kapatmasınlar. Bunu nasıl ayıracaksınız, nasıl ayırt edilmesini bekliyorsunuz bunun? Yani burada şöyle bir algı çıkıyor, biraz önce de bir arkadaşımız örnek verdi:

Silahlı halk ayaklanmasına çağırırsa suç ama federasyon, özerklik vesair gibi konularda herhangi bir propaganda yapılır, bir sempozyum yapılırsa o suç değil. Yani böyle bir yaklaşım olabilir mi Sayın Başkanım?

Şimdi, diğer ülkelerin de uygulamalarına baktığımızda her ülke ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi madde 10' da çok açık seçik bir şekilde söylüyor ki yani anayasal düzeni ortadan kaldırmaya dönük her türlü faaliyeti engelleme hakları var, diğer ülkelerde de aynı düzenlemeler var, bizde de aynı düzenleme var. Şimdi, ben bunu alt komisyon çalışmaları sırasında da söylemişim. Yani Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bazı konularda bizi ifade özgürlüğüne yeterince değer vermiyor diye mahkûm ediyor. Özer Özbek bunu çok iyi bir şekilde incelemiş, diyor ki Özer Özbek: "Aslında bizim madde olarak düzenlemelerimizde herhangi bir sorun yok, ancak, uygulamada yaşanan sorunlar var, yargıçların bu konuda yanlış değerlendirme söz konusu. Haber niteliğindeki olanlarla yani terör örgütünün faaliyeti niteliğinde olan konuları ayırt edemedikleri için biz bu mahkûmiyetlerle karşılaşyoruz." O zaman bu konuda biz yargıçlarımızın geliştirilmesini, düşüncelerinin geliştirilmesini sağlayabilecekken bu şekilde bir düzenleme yaparak biz terör örgütünün meşrulaştırılmasının yolunu açıyoruz yani burada aslında çok ciddi bir şey yapılmış oluyor. Terör örgütü meşrulaştırılıyor ve siyasallaştırılıyor yani asıl burada yapılan şey bu. Aftan da, pek çok şeyden de çok daha önemli bir şey. PKK terör örgütünü terör örgütü olarak görmediğini anlatmış oluyor Hükûmet. Bunun vermiş olduğu, bu sözün belki gereğini yerine getiriyor.

Yine, suç ve suçluyu övmekle ilgili düzenlemede de aynı şekilde yakın ve açık tehlike konusunu gündeme getirerek yine, siyasallaşmış yargının eline bir kılıç veriyor. Eğer Başbakanın hoşuna gitmeyen bir şey olur ise onu yakın ve açık tehlike olarak kabul edip suç ve suçluyu övmekten mahkûm edebilirsiniz ama şimdi Başbakanın çok hoşuna gidiyor Abdullah Öcalan' la eş başbakan olmak. Şimdi Abdullah Öcalan'ı övmek herhangi bir şekilde suç niteliğinde olmayacak, olmadığı da anlaşılıyor zaten, her türlü propaganda serbest hâle geldi artık. Yani o zaman şu örneği veriyorum ben: Yakın ve açık tehlike. Örneğin, Mustafa Balbay Ergenekon terör örgütünün bir temsilcisi gibi görülecek yani onunla ilgili bazı övücü sözler söylememiz cezalandırılmamıza neden olabilecek, İlker Başbuğ' la ilgili bazı sözlerimiz cezalandırılmamıza neden olabilecek ama Abdullah Öcalan' la ilgili söylenen sözler hiçbir şekilde cezalandırılmaya neden olmayacak. Yani, aslında zihinlerde böyle bir dönüşüm sağlanmaya çalışılıyor. Artık "PKK terör örgütü" denmiyor dikkat ederseniz, "PKK unsurları", "PKK aktivistleri." Böylesine bir zihinsel dönüşüm yaratılmaya çalışılıyor ve ardından da bu süreç anayasaya bağlanıyor ki anayasada istedikleri şeyler gerçekleşirse eğer, Türk vatandaşlığı, Türk milleti kavramının kalkması, yerel yönetimlerin özerkliğinin sağlanması gibi konularda istedikleri şeyler gerçekleşirse silahları bırakacaklar. Ama, istedikleri şeyler gerçekleşmezse zaten Kandil' den geliyorlardı bize, gene gelecekler, ellerindeki silahlarla terörist faaliyetlerine başlayacaklar ama o zaman biz "Bunlar teröristti." diyemeyeceğiz. Bunlar savaşan taraf konumuna gelecek ve o zaman işte Kızılhaç' tan tutun da pek çok örgütlenme, uluslararası örgütlenme karşımıza çıkacak diye düşünüyorum.

Yani, diğer maddelerle ilgili konuları maddelere geldiğimizde değerlendirmek istiyorum ama asıl bu gelen tasarının ben tamamıyla terör örgütü PKK' nın meşrulaştırılmasına ve siyasallaştırılmasına dönük bir düzenleme olduğunu görüyorum, kamuoyunun da bunu görmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Dilek Hanım.

Buyurun Ömer Bey.

Konuşması gerekenler en sona doğru konuşuyor yani tabii ceza hukuku sizin alanınız. Siyasetçilere bir şey verdik mi tamamen farklı anlamlar geliştirebiliyorlar, o da çeşitlilik kazandırıyor tabii müzakereye.

Buyurun Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Salonda bulunanları saygıyla selamlarım.

Ben çok da tarihsel sürece değinmeyeceğim.

Bir kez şöyle bir algı var: Bu tasarı iki kez Bakanlar Kuruluna gitti geldi. Dolayısıyla bu tasarının içinin aslında başka maddelerle dolu olduğu ama malum sürecin seyirinin izlenmesi açısından içinin boşaltıldığı gibi bir algı var. Buna hak veren, bu algıya hak veren birtakım düzenlemeler olduğunu da fark etmiyor değiliz. Dolayısıyla bu açıdan bakıldığında, bu tasarı beklentiyi karşılamaması anlamında boş bir tasarıdır ama tabii bardağın öbür tarafından bakacak olursanız da dolu yanları da yok değildir.

Tasarının genel gerekçesine baktığımızda, yarım sayfalık genel gerekçede 9 defa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden söz edilmiş. Bir anlamda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin benzer kararlardaki tutumuna yönelik olarak bir yasal düzenleme yapıldığı anlaşılıyor. Burada asıl ele alınması gereken sorun şu: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi acaba ne der?" anlayışı içerisinde birtakım

düzenlemeler yapmak yerine, evrensel hukuk kurallarını göz önünde tutarak temel hak ve özgürlükler anlamında “Bugün ülkemizde ne yanlış yapıyor?” onu gözeterek bir düzenleme anlayışını benimseydik demokrasiyi daha içselleştirmiş olurduk.

Özünde bir vitrin çalışmasıdır bu tasarı. Şu anlamda bir vitrin çalışmasıdır: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde şu kadar bin davamız var aleyhimize. Bu dava sayısını nasıl azaltır da ihlal kararlarında az sayıda karar verilen ülke durumuna sokuluruz? Nitekim, bunun ilk etabı olarak, geçtiğimiz günlerde bir komisyon oluşturularak bir uzlaştırma komisyonu marifetiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine intikal eden davaların sayısını azaltma girişiminde bulunuldu. Bir çalışma yapıldığını Sayın Bakan açıkladı. Bu çalışma çerçevesinde de mevcut düzenleme önümüze getirildi.

Tasarının, tabii, belli noktaları var. Mesela 6’ncı maddesi, bir anlamda 21 Mart olayını meşrulaştırma girişimidir aslında ama (2)’nci fıkrası, gerçekten, özgürlüğü bir eliyle verip bir eliyle almanın çok tipik bir örneğidir. “Toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında gerçekleşme dahi”den yola çıkarsak mesela bir kişinin yatak odasındaki bir resmin asılması suç teşkil edecektir. Hiç değilse ona “umuma açık mahalde” gibi bir ibare eklenebilirdi, “kamuya açık bir alan” ibaresi eklenebilirdi. Bu bile göz ardı edilmiş. Biraz işin belki espri tarafı: Asılması suç, peki yere konulsa suç olur mu? Yani bir poster yere konursa suç olur mu? Bu da ilginç bir konudur.

İşkence suçunda zaman aşımının kaldırılması yeni bir düzenleme değildir, aslında geçmişte yapılmıştı. Ama 2004’te Türk Ceza Kanunu yürürlüğe girerken işkence de zaman aşımı kondu, şimdi geri çekiliyor ama iyi bir düzenleme diye düşünüyorum.

220’nci maddenin (8)’inci fıkrası bir garabettir. Ya o maddeyi tümüyle kaldırmak lazım... Şimdi, şöyle bir şey düşünün: Kadın satıcılığı yapan bir örgütün reklamını yapmak suç teşkil etmiyor. Niye? Çünkü cebir, şiddet yok. Yani bir örgüt var, çok iyi kadın satar, çok iyi uyuşturucu madde tedarik eder diye ancak 215’inci maddeden cezalandırabilirsiniz. 215’inci maddedeki suçun da alt sınırı belirtilmediği için en düşük ceza verilecektir, iki yıla kadar hapidir. Yani, sırf o maddelerle bir uyum sağlama anlayışı içerisinde cebir, şiddeti 220’ye (8)’e koymak çok anlamsız hâle gelmiştir. Artık gazete köşelerinde bu tip suç örgütlerinin reklamları yapılabilir duruma gelecektir, bir olasılık var.

İkincisi, mesela, halkı askerlikten soğutma. “Ben olsam askere gitmem.” Teşvik de olabilir telkin de olabilir. Şimdi, yoruma açık bir konudur.

Sonra, şiddet unsuru. Eski bir Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı olarak söyleyeyim: Şu andaki uygulamada, hâkimler, şu yasal düzenlemelerle istediklerini terör örgütü propagandası yapmaktan cezalandırırlar, dava açarlar, istedikleri hakkında da takipsizlik kararı verirler.

BAŞKAN – Ömer Bey, belirsiz kavramı diyorsun, kriterler...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Tamamıyla müphem.

Yani, şöyle bir baktığımız zaman zaten hepsinde aynı anlayış var. “Cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemleri meşru gösterecek veya övecek...” Şimdi altına yazdı: İşte, ana dilde eğitim istiyoruz, Kandil’deki kişiler de bunu öneriyorlar, altına “PKK” yazdı. Şimdi, hiçbir şiddet içermiyor normalde ama PKK başlı başına zaten şiddeti benimsemiş bir örgüttür. Bir hâkim mahkûmiyet kararı verecektir, bir başka hâkim beraat kararı verebilecektir.

172’nci madde, bence en olumlu gördüğüm bu tasarıdaki maddedir. Savcıların kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar vermeleri sonrasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yeniden soruşturma açılmasını gerektirir bir unsur bulur ve de bir anlamda yeterli soruşturma yapılmadığı kanısına varırsa soruşturma üç ay içinde ele alınacaktır ki bu son derece olumludur.

Aslında, arkadaşlar tabii pek çok şeyden bahsettiler. Ben bu konuşmayı biraz da şunun için istemiştim: Sayın Murat Bozlak o çadır mahkemesine değindi. Bir de dedi ki: “Oradaki o hâkimler ya da savcılar barışa katkı sunan mahkemelerdi.” Burada olsaydı sadece şunu anımsatmak isterdim: 8 PKK’lı Habur’a geldiler “Pişman değiliz.” dediler, “Önderimizin önerisi üzerine barışa katkıda bulunmak için buradayız.” dediler. O sorguyu yapan hâkim: “Ya, şundan vazgeçin.” Bütün gece boyunca yalvarmalar oldu. Ne yazık ki birkaç milletvekili gözaltındaki sanıklarla görüştü. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde yoktur böyle bir şey. Biz görüşmeye kalksak yasaklarlar. Görüştü “Aman çocuklar, biraz sakin olun.” diye. Duruşma hâkimi “Ya, biz size yardımcı olmak istiyoruz, siz de bize yardımcı olun.” dedi. Evet, bu anlamda barışa katkı sundular ama o terör örgütü üyeleri otobüslerin üzerinde gereğinden fazla şov yapınca da aynı hâkimler ve savcılar tarafından gözaltına alınıp tutuklandılar, şu anda da ceza yediler.

Şimdi, Sayın Murat Bozlak burada olsaydı yine anımsatmak isterim: Benim için iyi olan hukuk anlayışını bir yana bırakmak lazım. Hukukta evrensel değerlere sahip çıkmaktır önemli olan. Bugün anlaşılan o ki böyle bir canciğer kuzu sarması pozisyonunu da görüyoruz. Ama şu var: Bu süreç bozulduğu zaman acaba ne diyecektir? Asıl önemli olan, hukuku evrensel değerlerle savunmak, ona sahip çıkmaktır diyor, sizlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, bugünkü toplantımızı burada sonlandırmak istiyorum, ne dersiniz?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yarın gensoru var, haftaya salı günü devam edelim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, yarın da çalışabiliriz. Sabahtan veya öğleden sonra...

MURAT BAŞESGİ OĞLU (İstanbul) – Sabahtan değil, öğleden sonra...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bitirelim bu işi, devam edelim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bu müzakereler son derece önemli. Biz de yorulduk, Sayın Bakan da yoruldu.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yarın öğleden sonra...

HARUN TÜFEKÇİ (Konya) – Birkaç saat daha devam edelim.

BAŞKAN – Yarın sabaha bırakalım isterseniz.

HARUN TÜFEKÇİ (Konya) – Cuma da var.

BAŞKAN – 1'inci madde, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu'yla ilgili. 1'inci maddeyi okutayım isterseniz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yarın sabah başlayalım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 16'ncı maddesine dördüncü fıkra olarak eklenmesi öngörülen hükmün, esasen aynı kanunun 3'üncü maddesine eklenmesi daha uygun olacaktır. Çünkü o maddenin yerinin, bence layihaların teatisi safhası değil, her iki kanun bakımından dava dilekçelerinin düzenlendiği... Mesela, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda 3'üncü maddenin (4)'üncü fıkrası olarak öngörebilirsiniz, yeri odur çünkü dava dilekçesine müdahaledir. Bu yanlış mı? Yanlış değil ama ideali bu.

İki, başka bir şey: Bizim yargılama hukukunda, yargılama hukuku kurallarının derhâl etki doğurması ilkesi ictihâdî bir ilkedir. İctihâdî ilkeler dönülebilir ilkeler olduğu için derdest davalar bakımından bu içtihadı uygulamamak gibi bir risk doğurursunuz, tamamen tersine bir uygulama doğar. Onun için sizden istirham ediyorum, yarın her iki maddeyle ilgili derdest, kesinleşmemiş... Yani nihai bozmadan sonra da olabilir çünkü o, bozmadan sonra da olabilir, nihai karar zaten bozmadan sonraki kararları da kapsıyor. Onunla ilgili bir geçiş maddesini düzenlemenizi özellikle istirham ediyorum.

Ben, yarın saat 10.30'a oturumu erteliyorum.

Saygılar sunuyorum.

Kapanma Saati: 17.16